

270514 Nuoret ja päihitteet

Yl juha kemppinen

MY FAMILY

Juha KT Kemppinen, aikuispsykiatrisen avohoidon palvelupäällikkö, ylilääkäri Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiiri (EKSOTE)

- pähdepsykiatri, LL,YTM (pääaine sosiologia)
  - psykiatran ja yleislääketieteen erikoislääkäri,
  - pähdelääketieteen erityispätevyys
  - Erityistason ratkaisukeskeinen psykoterapiakoulutus
  - Hallinnon pätevyys (SPYn mt-johtamisen kurssi)
- Väitöskirja tekeillä; tuotantotalouden filosofian tohtori

Juha.kemppinen@eksote.fi

GSM 040-1993959

www.juhakemppinen.fi

The Adolescent Brain

Ennen adolesensia:

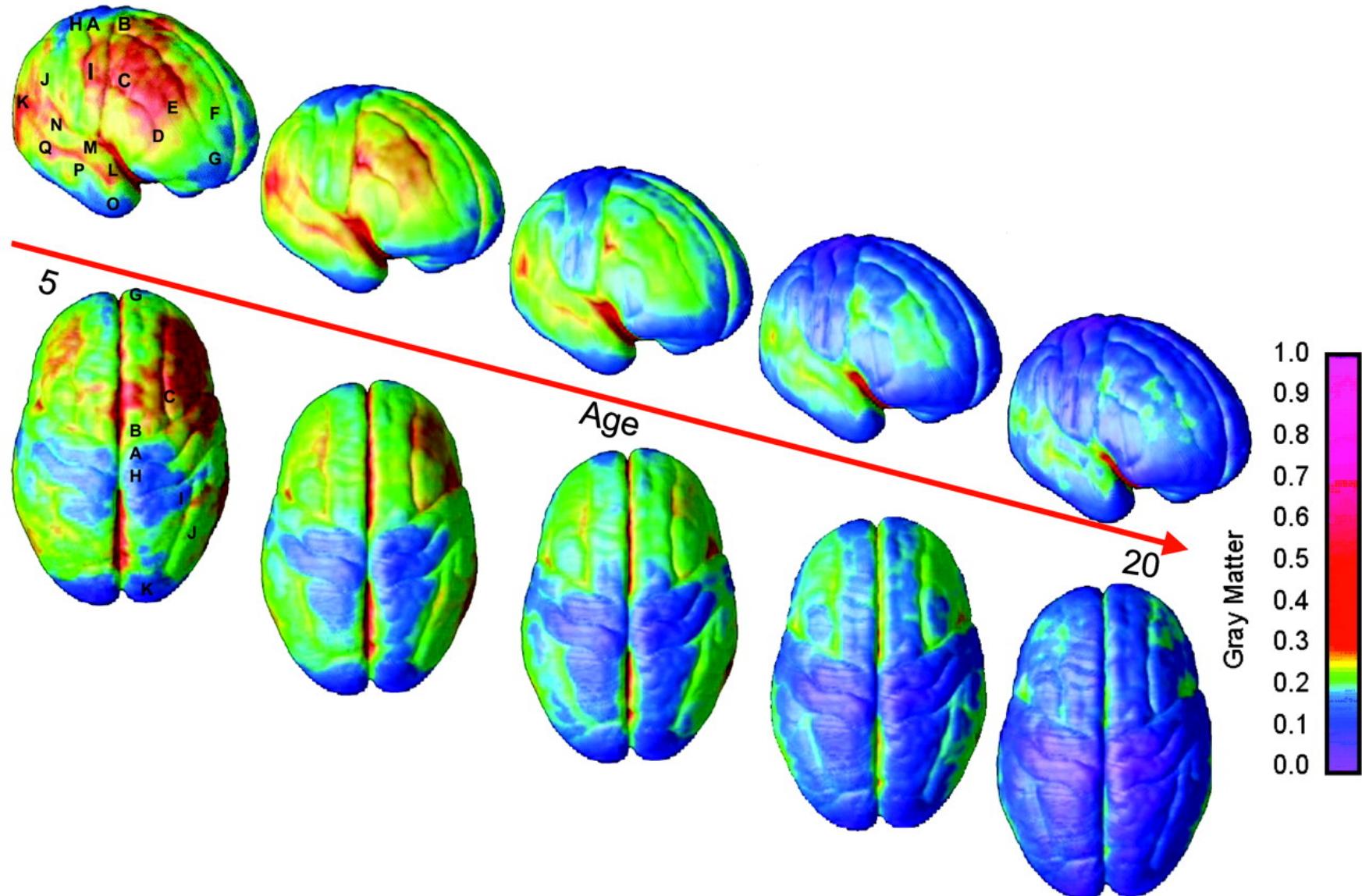
- Brain uses 20% of body's energy; constitutes 2% of body weight
- By age 6, the brain is 95% of its adult size
- In the first 18 months of life, the brain undergoes a rapid process of overproduction, paring, and reorganization of brain cells

Now we know:

- A second wave of ***Exuberance*** occurs between the ages of 10 and 13
- The brain is highly receptive to new info and primed to acquire new skills
- **This process peaks around 11 or 12 years old but continues into the mid-20s**

Based on the research of Dr. Jay Giedd, National Institute of Mental Health (2004)

Brain Maturation from Ages 5 to 20

- Adolescence is a period of profound brain maturation.
- It was believed that brain development was complete during childhood
- The maturation process is not complete until about age 24!!!

INSIDE THE ADOLESCENT BRAIN

The brain undergoes two major developmental spurts, one in the womb and the second from childhood through the teen years, when the organ matures by fits and starts in a sequence that moves from the back of the brain to the front.

■ Corpus Callosum

This is the largest fiber bundle in the brain, connecting the left and right hemispheres. As the brain matures, the corpus callosum thickens and grows more efficiently.

■ Prefrontal Cortex

The prefrontal cortex, also called the area of sober second thought, is the last part of the brain to mature— which may be why teenagers seem so much trouble. Located just behind the forehead, the prefrontal cortex grows during the post-teen years and then continues to grow throughout adolescence. Neural connections are pruned during adolescence.

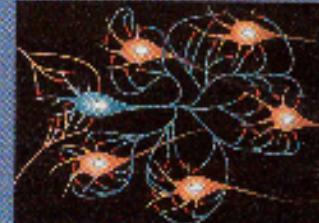
■ Basal Ganglia

Larger in humans than in monkeys, this part of the brain acts like a switchboard, linking the prefrontal cortex with other information. The basal ganglia and cortical areas are highly connected, so damage to one part of the brain can cause problems in the other. This makes the basal ganglia both a small and large motor controller, so it's especially important to expose preteens to musical instruments to prevent damage.

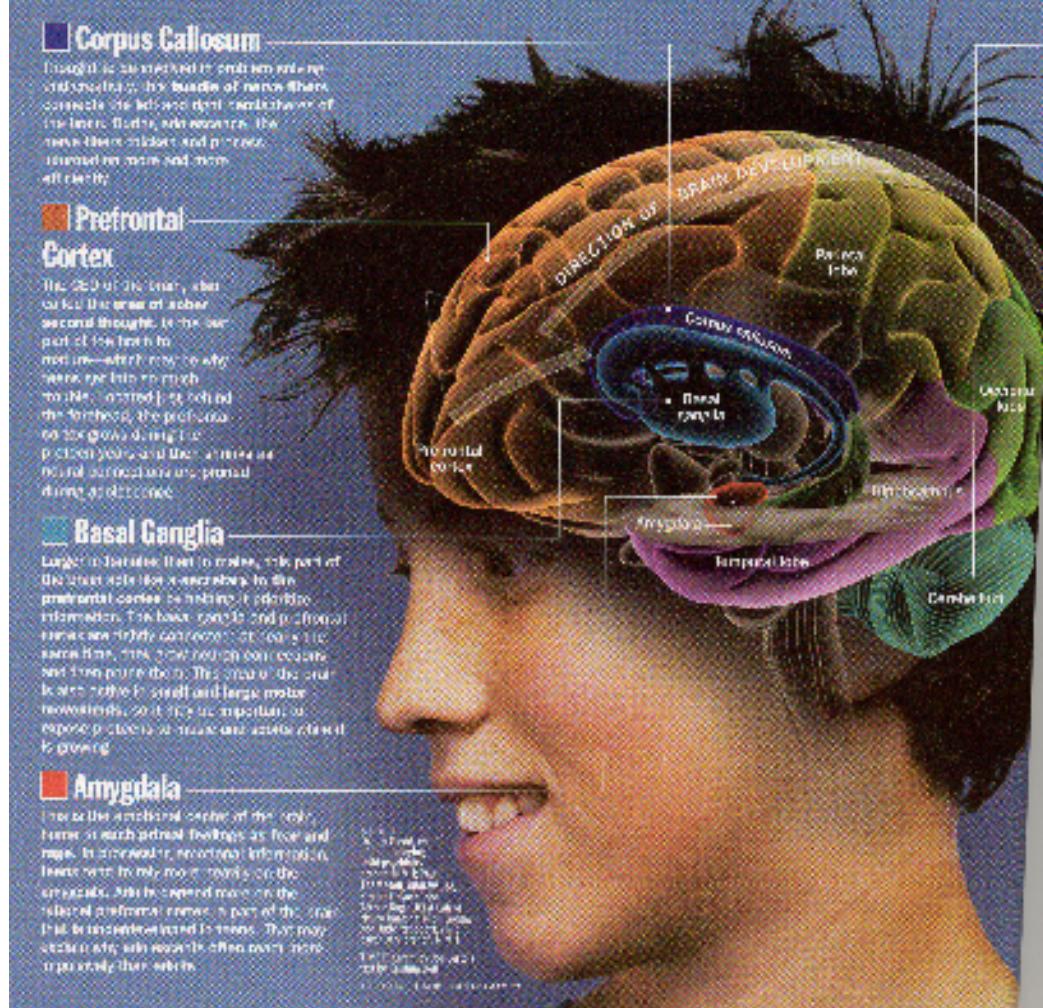
■ Amygdala

This is the emotional center of the brain, home to such primal feelings as fear and rage. In addition to receiving information from the limbic system, the amygdala also receives more from the olfactory system, a part of the brain that is concerned with memory. That may explain why adolescents often have more temper tantrums than adults.

Nerve Proliferation...

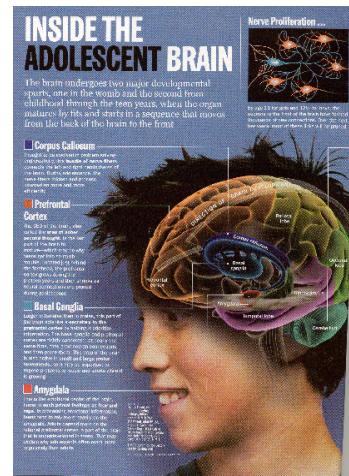
By age 23, for girls and 32½ for boys, the neurons in the back of the brain have formed the basis of new connections. Only 20% of these will survive, most of them likely to be pruned.

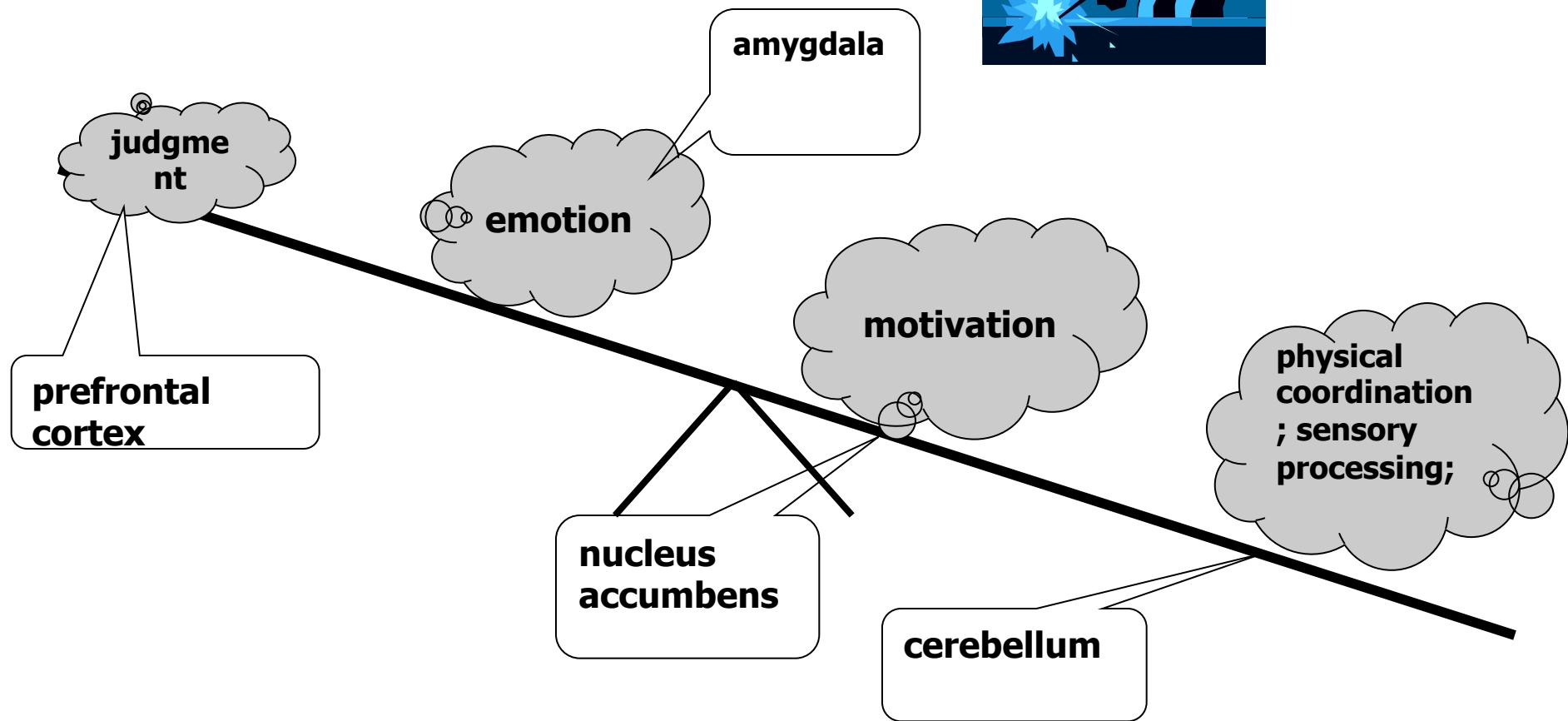
Construction Ahead

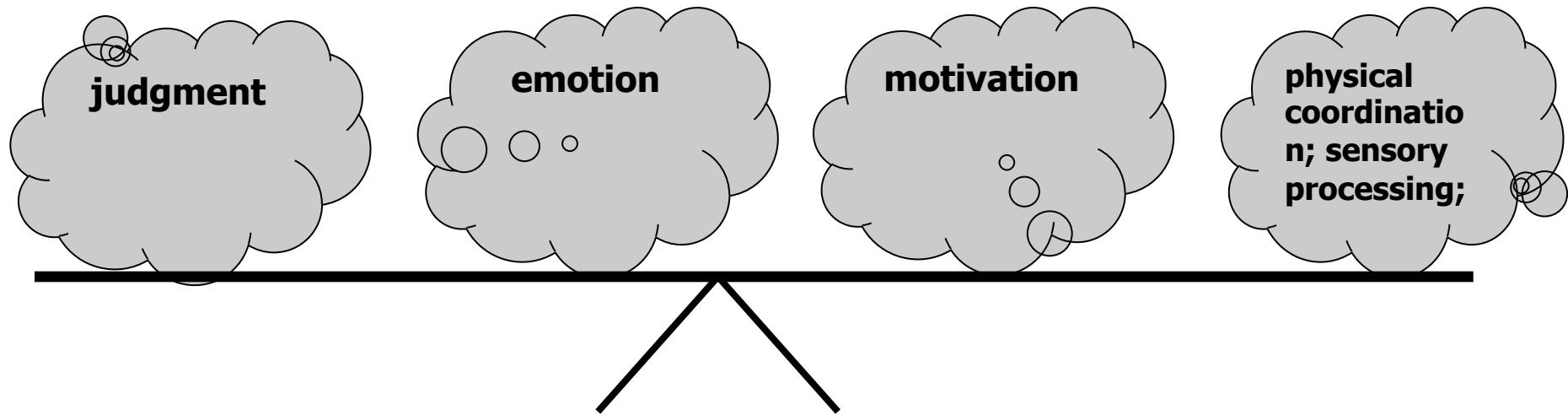
- During late childhood, neurons get bushier and increase in the number of connections.
- At about age 11 in girls and age 12½ in boys, this thickening undergoes pruning.
- At the same time, the myelin sheaths that encase nerve cells thicken.
  - Myelin sheaths are like insulation on a wire; they make nerve cell transmissions faster and more efficient
- Net effect when complete is faster, yet fewer, connections in the brain.

Pruning occurs in stages, from back of the brain to the front

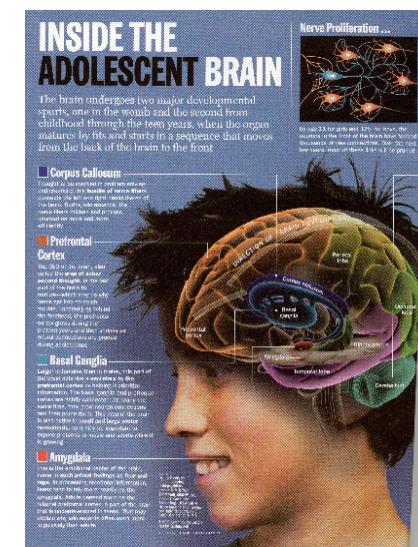
Age 24

Arrested Development

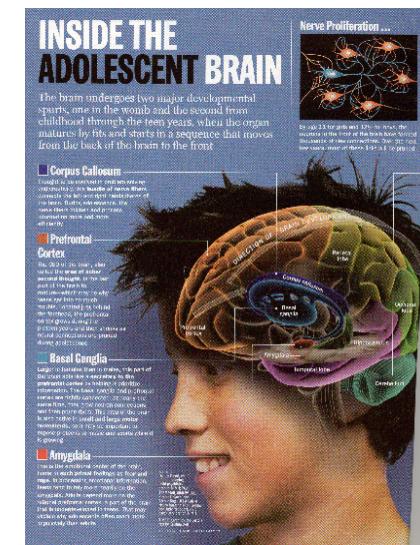
- Back of brain matures before to the front of the brain...
  - sensory and physical activities favored over complex, cognitive-demanding activities
  - propensity toward risky, impulsive behaviors
    - group setting may promote risk taking
  - poor planning and judgment

Arrested Development

- Back of brain matures before to the front of the brain...
  - activities with high excitement and low effort are preferred
  - poor modulation of emotions (hot emotions more common than cold emotions)
  - heightened interest in novel stimuli

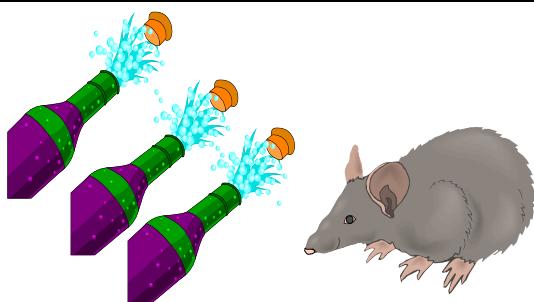

- Neurodevelopment likely contributes to....
  - > risk taking (particularly in groups)
  - > propensity toward low effort - high excitement activities
  - > interest in novel stimuli
  - < capacity for good judgment & weighing consequences

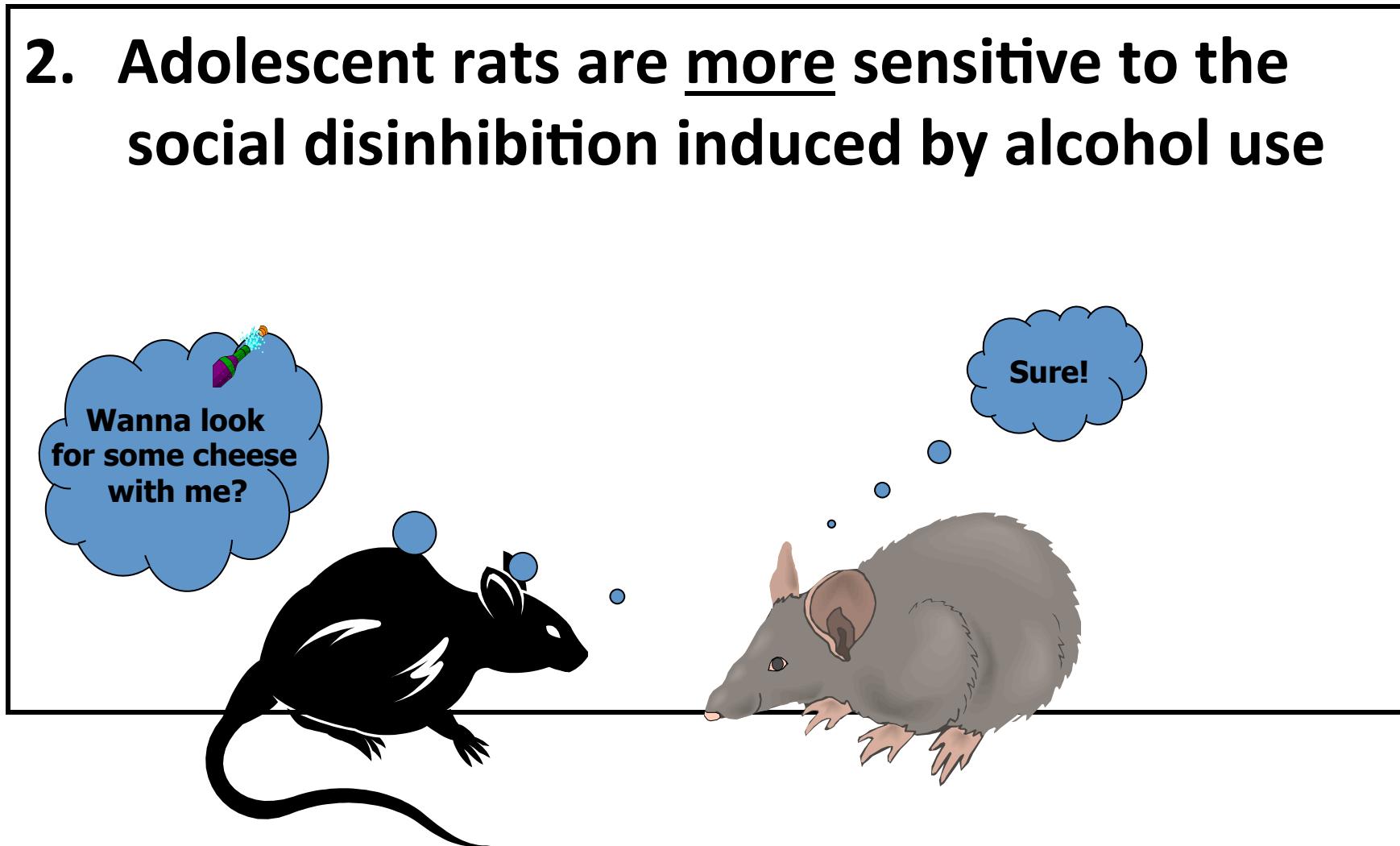
Are adolescents more susceptible to alcohol than adults?

1. Adolescent rats are less sensitive to the sedative and motor impairment effects of intoxication

Are adolescents more susceptible to alcohol than adults?

2. Adolescent rats are more sensitive to the social disinhibition induced by alcohol use

Are adolescents more susceptible to alcohol than adults?

3. Adolescent drunk rats perform worse on memory tasks than adult drunk rats

converts information to memory

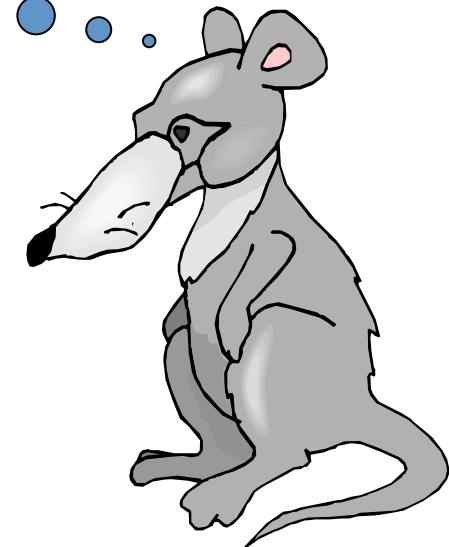
Ugh?

?

disrupts the hippocampus

planned thinking

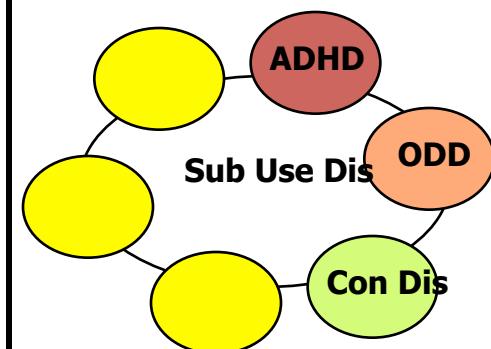
brain damage in the PFC

Are adolescents more susceptible to alcohol than adults?

4. Hyperexcitability issue

- Alcohol relieves hyperexcitability state
- Relief is temporary; continued seeking of alcohol is reinforced
- Hyperexcitability is a key characteristic of conduct disorder, ODD and ADHD, which are often co-morbid with alcohol use disorders
- Hyperexcitability....
  - may have its origins in neurological deficits
  - found in non-alcoholic relatives - suggests inheritance of this trait

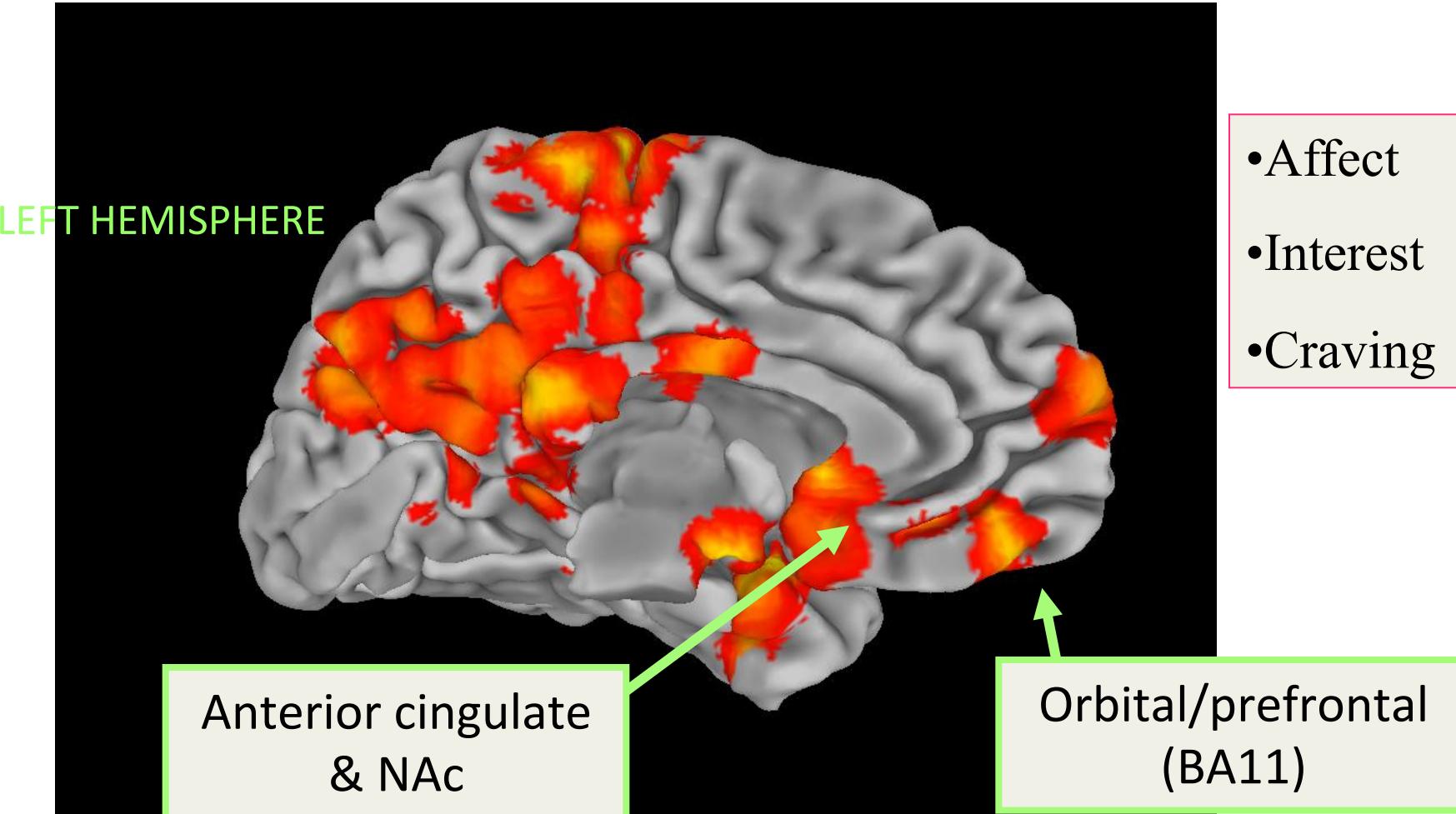
Are adolescents more susceptible to alcohol than adults?

Increases reinforcing properties

1. Reduced sensitivity to intoxication
2. Increased sensitivity to social disinhibitions
3. Medicates “hyperexcitability”

Teen's Brain Response

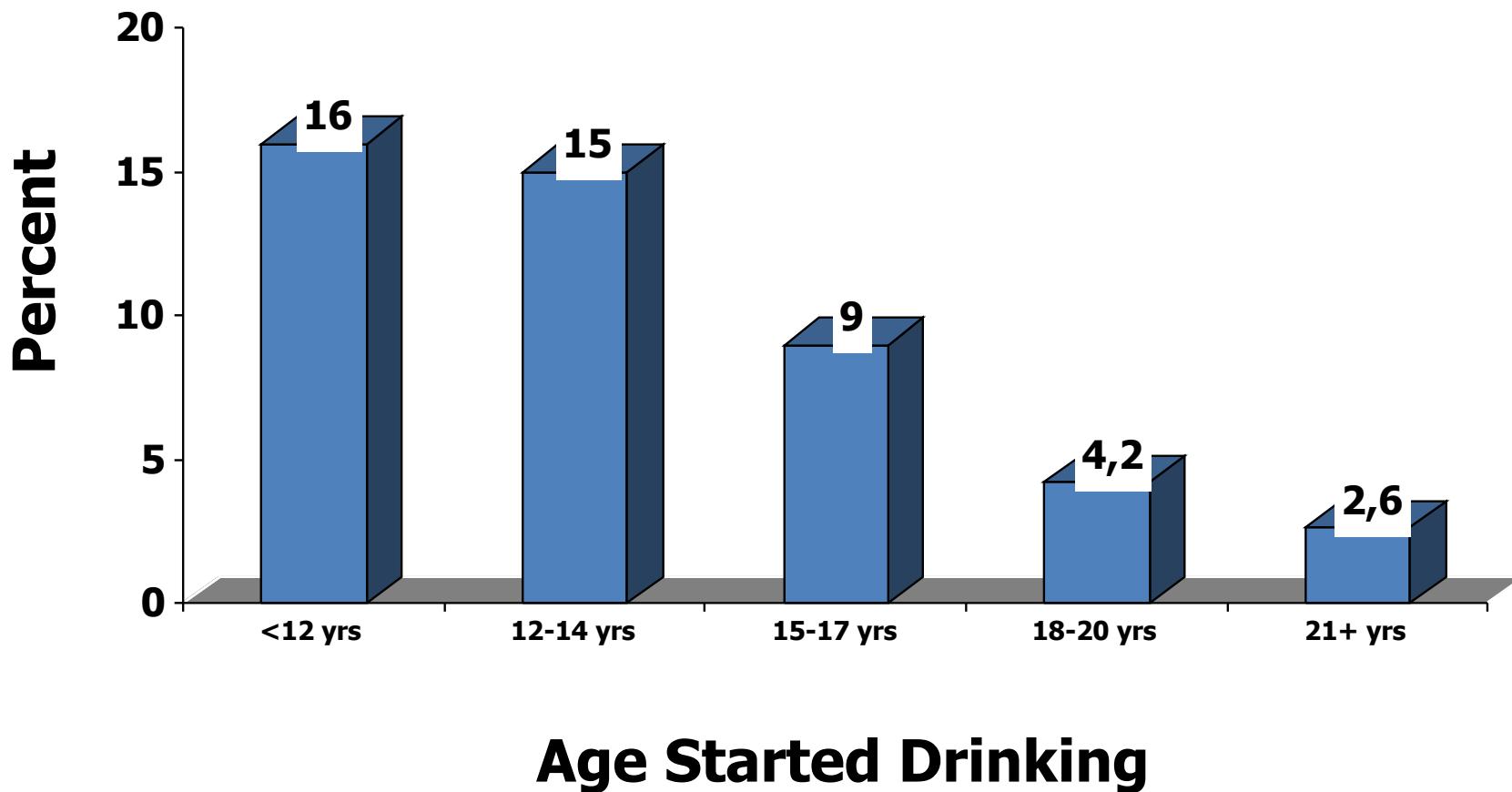
- Alcohol picture trials relative to non-alcohol beverage trials:

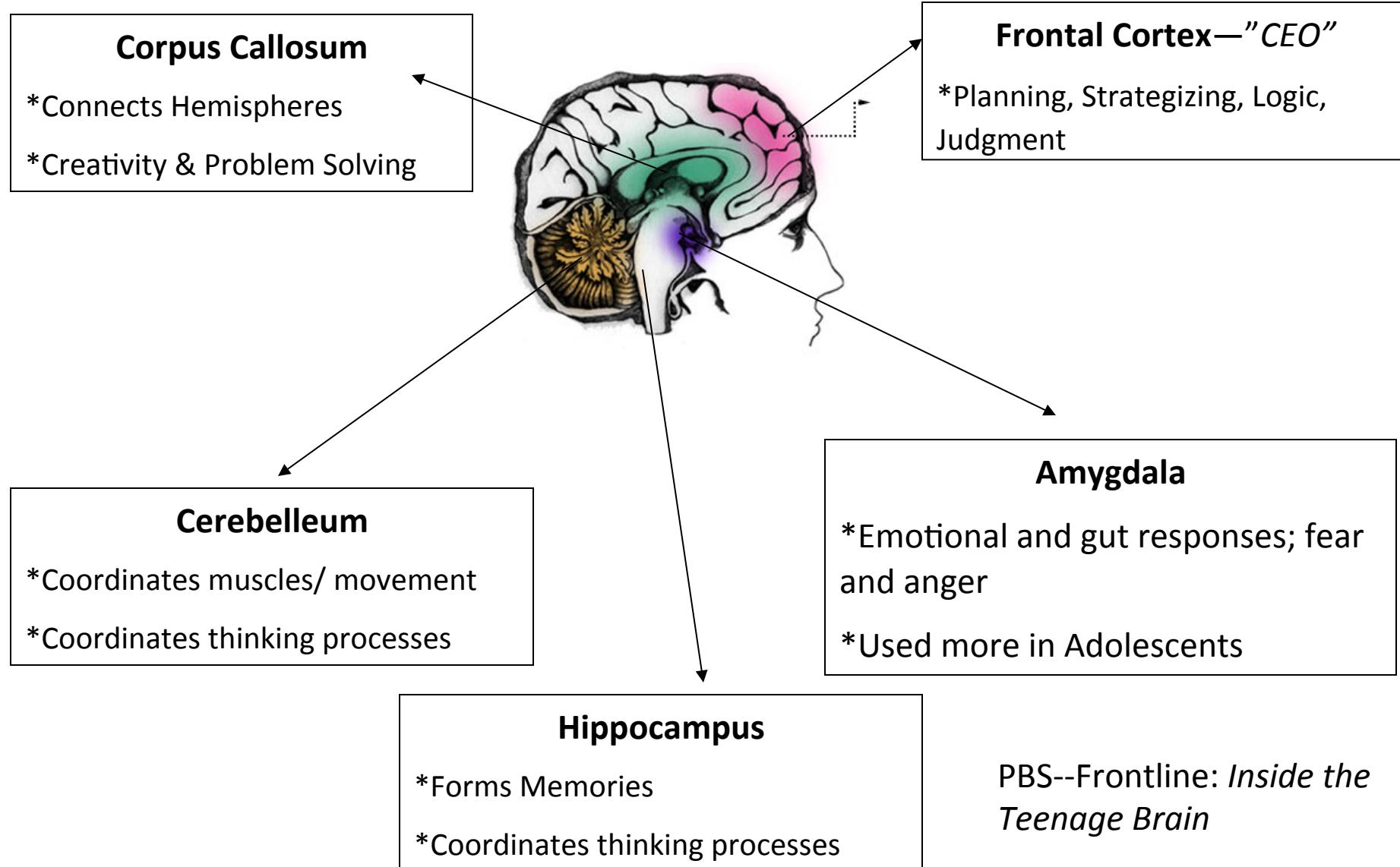
- Orange: AUD teens had more response to alcohol pictures

Tapert et al., 2003, Arch Gen Psychiatry

Percentages of Past Year Alcohol Dependence or Abuse
Among Adults Aged 21 or Older, by Age of First Use (SAMHSA,
2004)

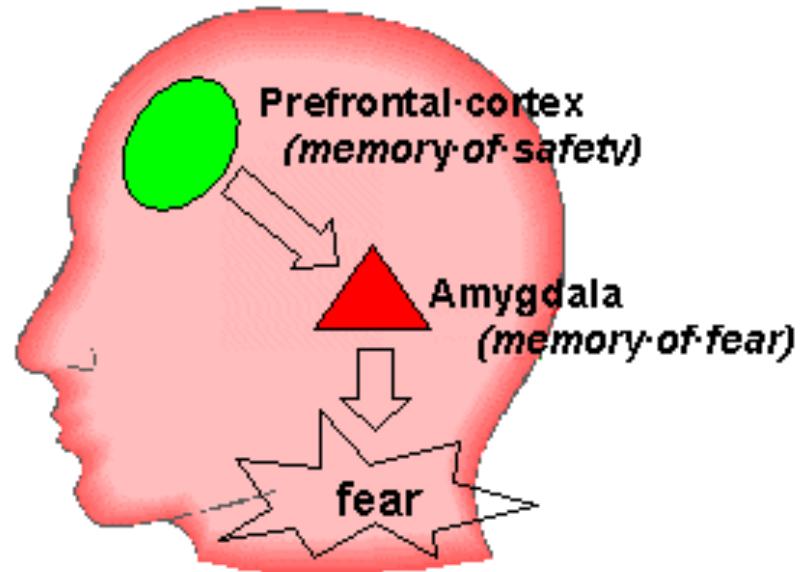

The Adolescent Brain

Prefrontal Cortex

- CEO or Command Center
- Responsible for planning, strategizing, and judgment
- Undergoes a major transformation during the teen years

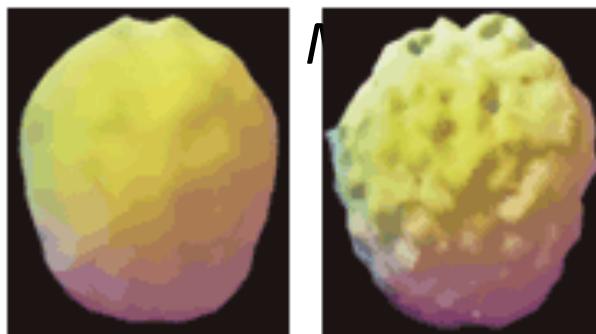

Alcohol and the Adolescent Brain

*Long term studies of habitual binge-drinking youth :

- Hippocampi** (learning and memory) 10% smaller than non-drinkers
- Memory recall—10% less than adult drinkers
- Frontal lobes less active than adults during cognitive tasks
- Overabundance of calcium causes cell death

Ronald Dahl, U of

/ (2003)

Neurobiological Studies of Alcohol Effects on Animals

Adolescent animals are:

- Less sensitive to sedative effects of acute intoxication
- More sensitive to disruption of memory, impairment of neurotransmission in hippocampus and cortex, and social facilitation

Binge exposure produces long-lasting memory effects and damage to frontal-anterior cortical regions.

Prolonged ethanol exposure enhances withdrawal and produces changes in cortex and hippocampus.

Neurocognitive Impact of Alcohol on Youth

Middle Adolescence

**-Fewer Learning
Strategies**

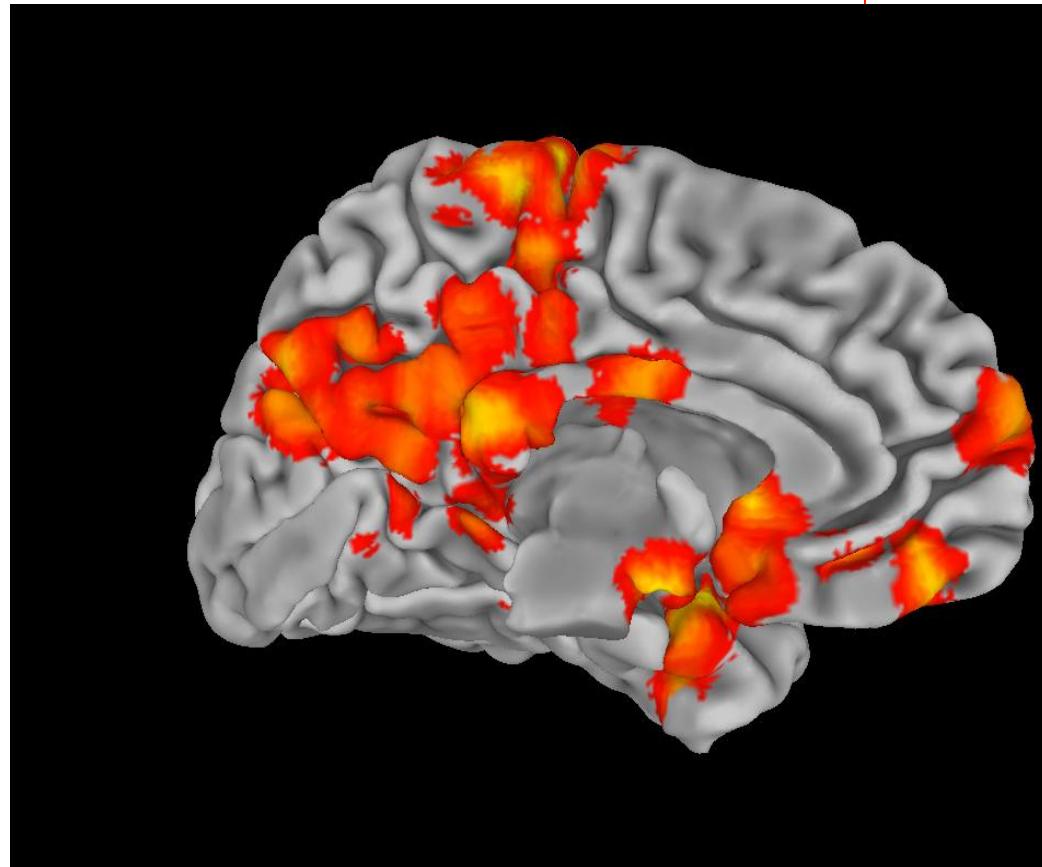
**-Memory
Impairment**

Late Adolescence

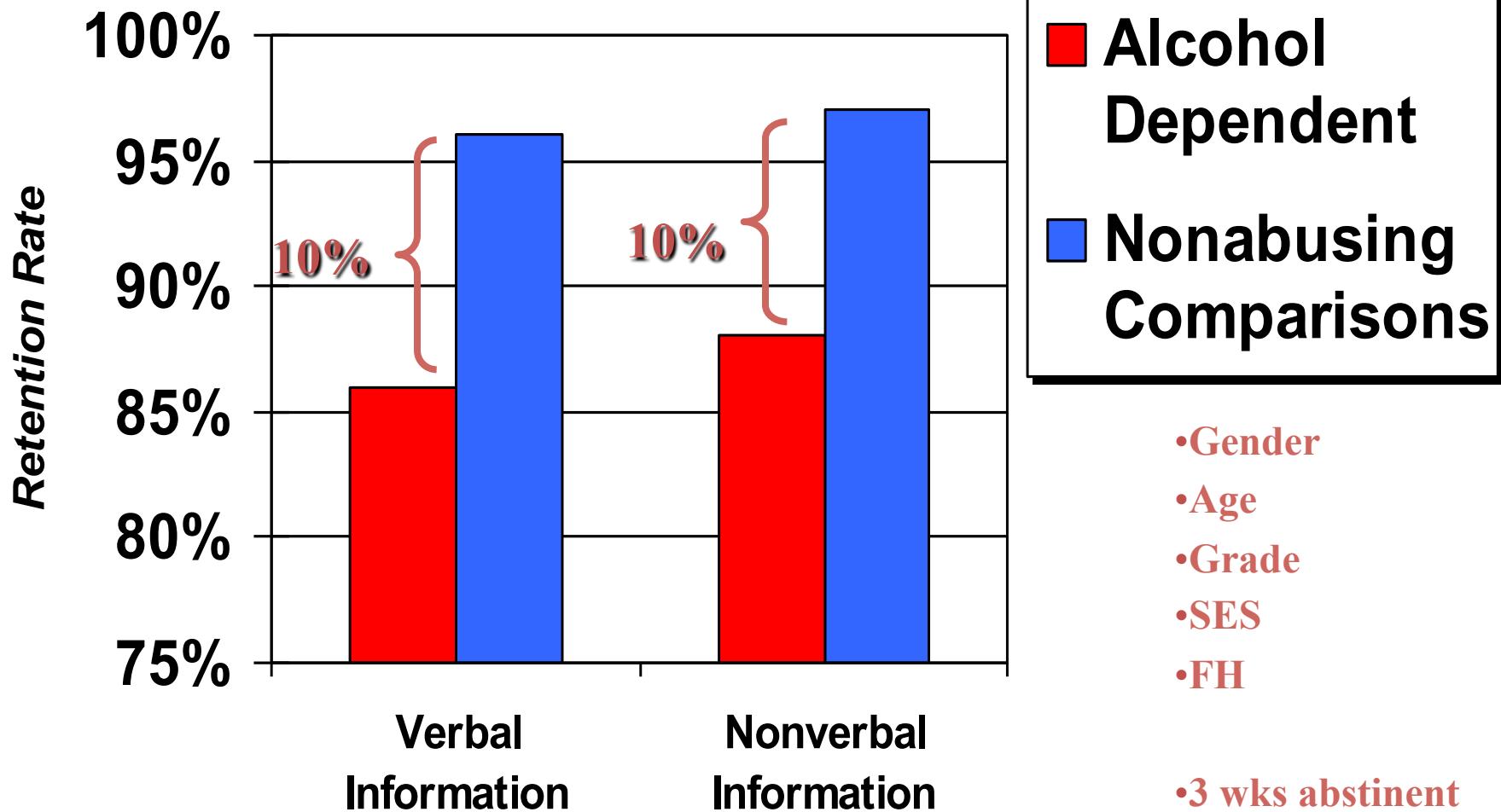
**-Attentional
Decrement**

**-Visuospatial
Impairment**

**Withdrawal May Impact Different
Abilities than Use.**

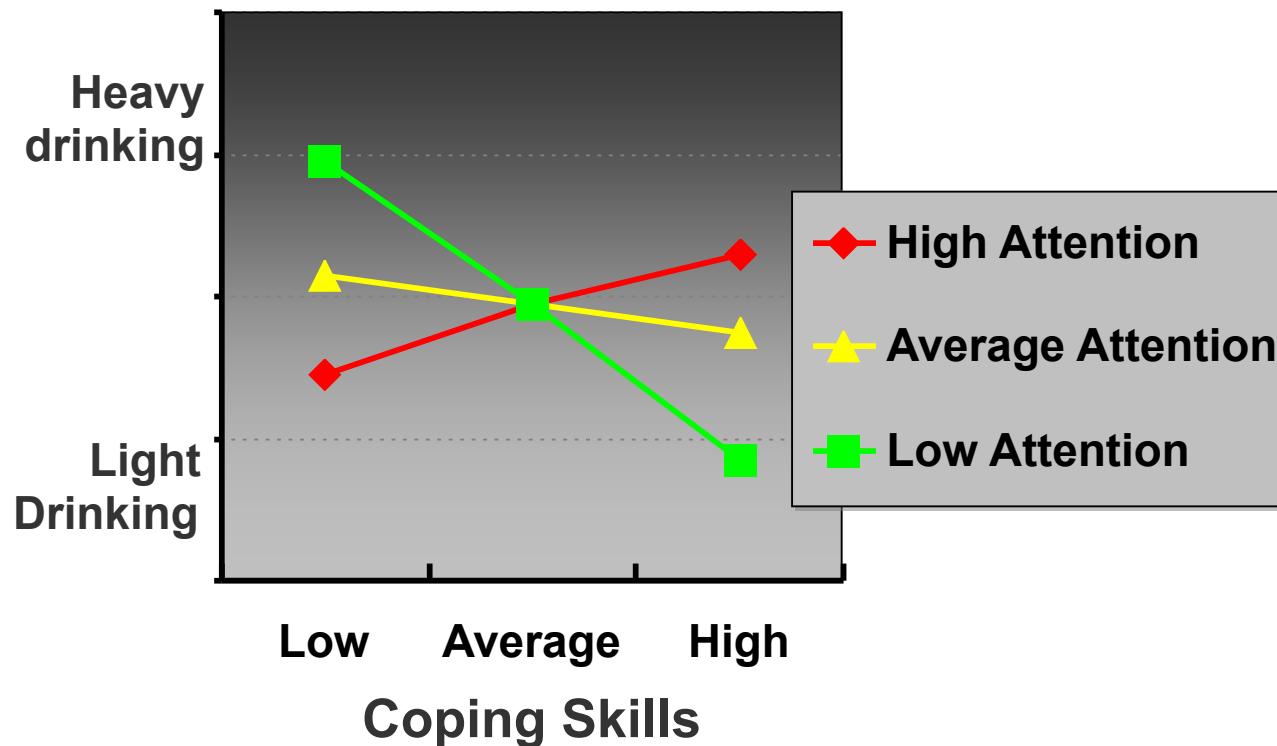

Neurocognitive Functioning of AUD and Community Teens

Neurocognition, Coping & Relapse

- Youth with poorer attention functioning who have poor coping skills are at very high relapse risk

Smoking and the Adolescent Brain

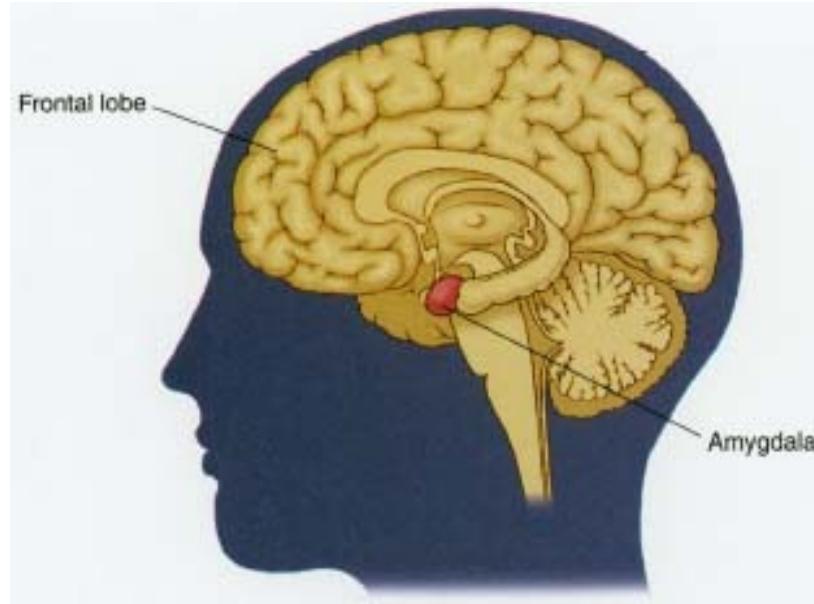
- Heavy youth smokers 15x greater risk of developing panic attacks as adults
- Nicotine linked to 10 % smaller **hippocampus**
- Nicotine linked to lower serotonin levels and depression
- Nicotine linked to increased infections and weakened immune systems

*Columbia U-New York State
Psychiatric Institute Study*

NO
SMOKING
WEDNESDAY
9TH MARCH
DAY

Emotions

Adolescents use the **Amydala** (fight or flight response) rather than the **Frontal Cortex** (used by older adults) to read emotions

Deborah Yurgelun Todd McLean Hospital Belmont, Mass (2004)

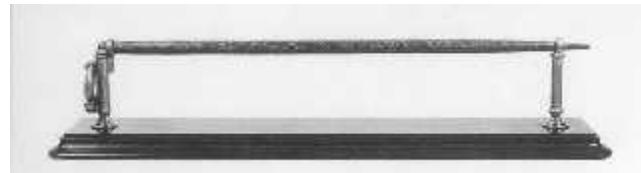
The Adolescent Brain

Frontal Lobe Immaturity Could Translate Into:

1. Poor judgment and difficulty thinking through consequences of behavior
2. Increased risk-taking; inappropriate actions not as inhibited as in adults
3. Impulsive and emotional responses rather than logical and practical ones
4. Miscommunication with peers and adults—they miss subtle social cues, misinterpret expectations, and misread facial expressions.

Phineas Gage 1848

The Adolescent Brain and Sleep (or lack thereof)

Based on the Research of Dr. Mary Carskadon, Brown University Sleep Laboratory

- The average college student need and young adults requires 6-8 hours of sleep per night. Most get 5 or less.
- During adolescence there is a shift in their circadian rhythm or biological clock
- Melatonin levels peak around 11 p.m. to midnight.
- Ideal wake up time for an adolescent would be around 9 or 10 a.m.

The result:: the vast majority of students come to class sleep-deprived

More on Sleep

*Purpose of sleep appears at least in part to be to review/rehearse things learned during the day.

*Getting a good night of sleep after an important learning experience is critical to retention of material and learning (See *Time “The New Science of Sleep” Dec. 2004*)

***Carskadon** (Brown) and **Wolfson** (Holy Cross) sleep study (2000)

***Ron Dahl** (U of Pittsburgh) and **Eve Van Cauter** (U of Chicago) study (2001)

Sleep deprived youth experienced....

- elevated levels of the stress hormone cortisol (high bp)
- impaired ability to process glucose (obesity and type 2 diabetes)
- emotions less controlled and more exaggerated
- increased depression and anxiety

Adolescent Sleep Deprivation: Consequences

**Drivers age 25 and younger cause 50% + of Drowsy Driving Crashes
(NHTSA 2002)**

1. Low Grades and academic Performance—learning and memory adversely affected
2. Negative Moods
3. Difficulty controlling emotional responses
4. ADHD like symptoms
5. Increased abuse of nicotine, caffeine, alcohol, and other substances (Ritalin?)

Carskadon (1998)

Why do Youth Engage in Risky Behavior?

Dopamine—brain chemical that creates a sense of well being

- During adolescence dopamine levels decrease in the **nucleus accumbens** (smaller subcortical area involved in pleasure response).
- "Adolescents have a built in urge to live on the edge,to seek thrills, to do things that will enhance chances of survival within the peer group." *Linda Spear—SUNY-Binghamton (2003)*
- High levels of stress reduces dopamine levels.
- Addictive drugs increase dopamine levels and can damage the nucleus accumbens

More on Risk-Taking

- **Genetics** — “risk takers” have a particular type of gene that allows the brain to respond differently to dopamine.
- **Dopamine D4 receptor** is slightly longer in risk takers than in timid people
- Highest risk takers 10x more likely to take drugs
- Adolescent Rhesus monkey studies—risk is evolutionary necessity
- Adolescent Rat studies—novelty and dopamine
-

(Michael Bardo U of Kentucky 2004)

More on Risk-Taking

As the adolescent brain is reconfigured it is more susceptible to long lasting damage of drugs, alcohol, and negative experiences.

Unfortunately, the brain is most vulnerable at a time when they are most inclined to take risks and to act impulsively..."

(Jay Giedd, NIH 2004)

How do drugs work in the brain?

We Know That Despite
Their Many Differences, most
Abused Substances Enhance the
Dopamine and Serotonin Pathways

päihdemielihyvä

Yl juha kemppinen

Millaisiin aineisiin voi tänä päivänä törmätä ja miten ne tunnistaa ?

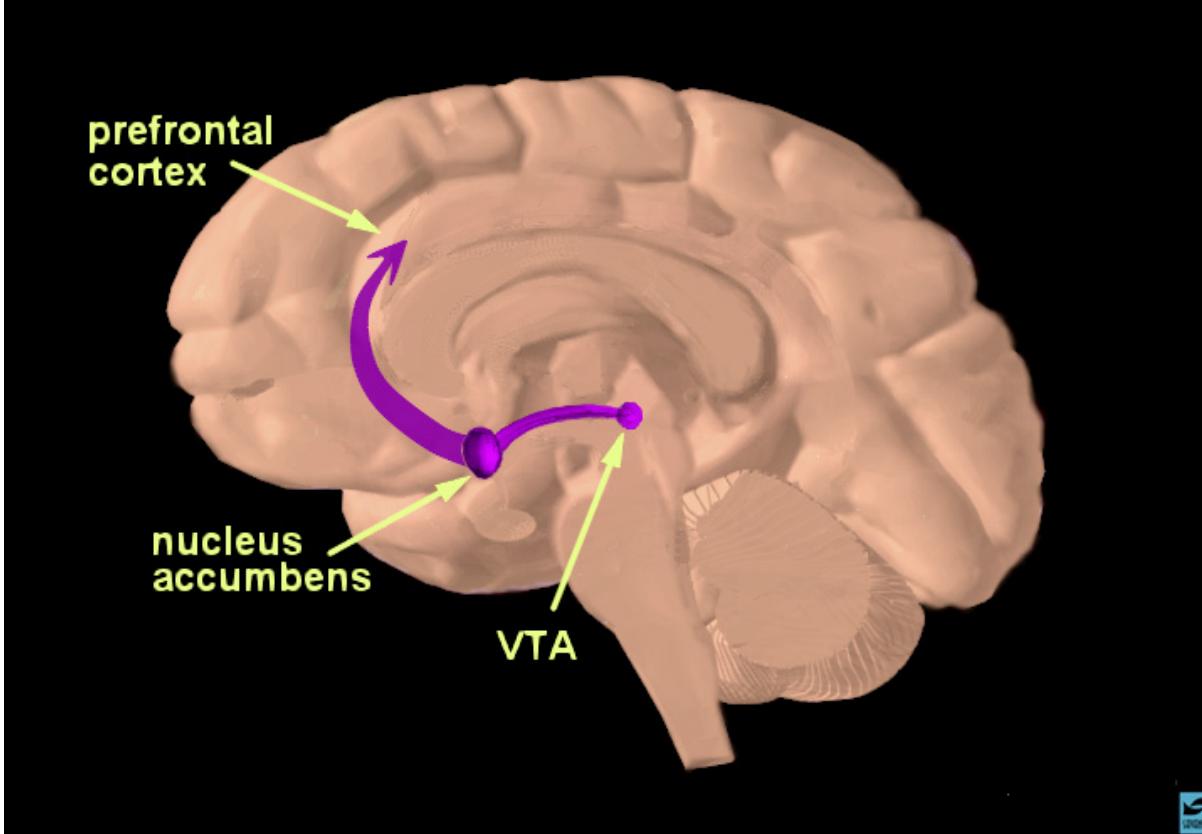
- Tupakka
- Alkoholi
- Fenatsepaami, Bentsot
- Pregabaliini (Lyrica)
- Kannabis, JHW
- Sienet, LSD;
tutkimuskemikaalit
- Ilokaasu, imppaus
- Amfetamiini, Met-, MPDV
- Ekstaasi
- Kodeiini, Tramadoli
- Buprenorfiini
- Metadoni

→ Taustatietoja aivojen kehityksestä ja päähteiden vaikuttuksista aivoihin

Alkoholi mielihyväradan vahvistajana:

Mesokortikaalinen Dopamiinirata on 200 miljoonaa vuotta vanha
aivorakennelma: sisiliskolla on samanlainen

Humala,
päihtymys
on
aivojen
myrkytystila !

Mesokortikaalisen dopamiiniradan aktivointi

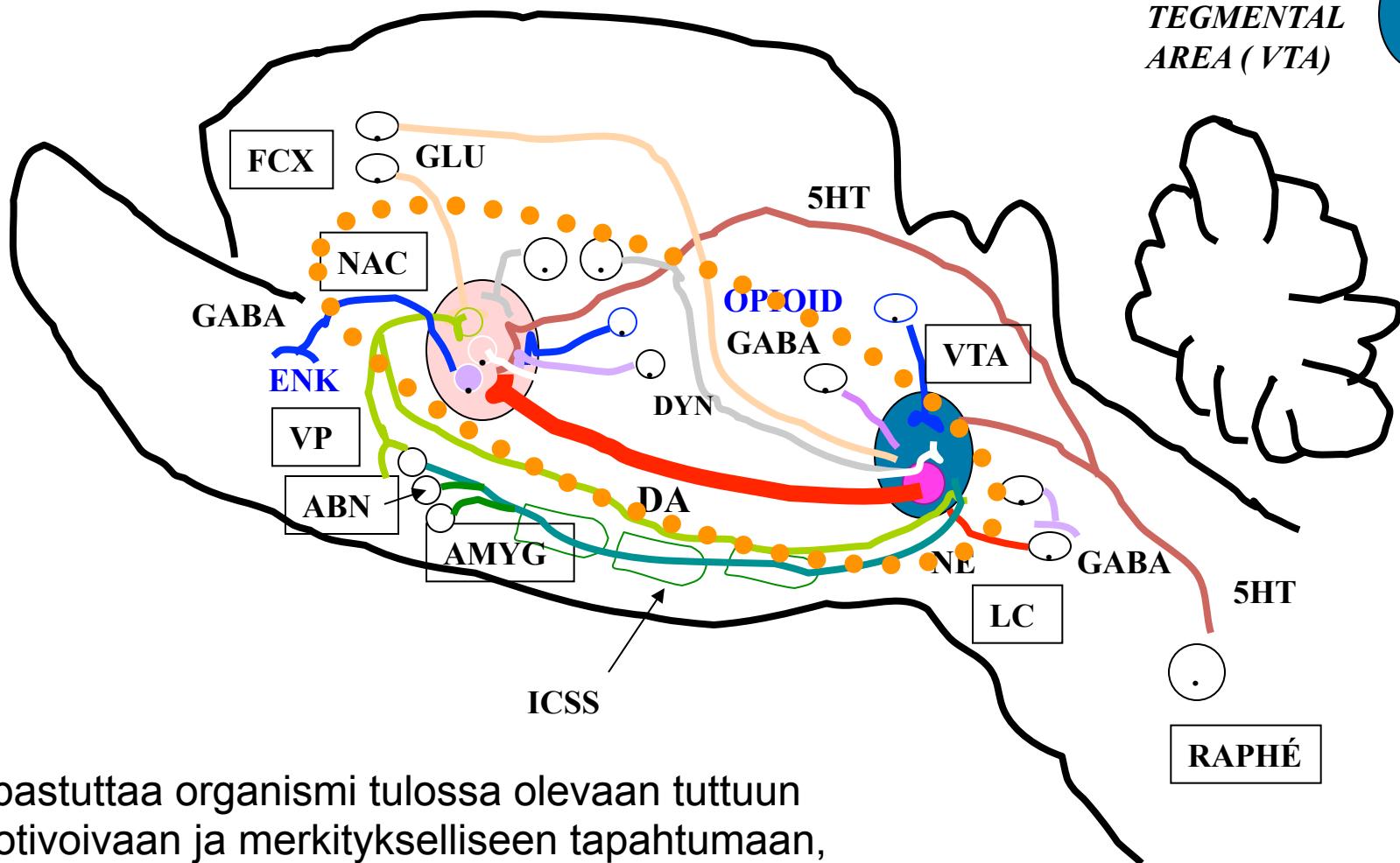
Dopamiinin tehtävät:

1. valpastuttaa organismoi uudelle ärsykkeelle ja edistää neuroplastisiteettia (oppimista)

MIELIHYVÄRADAN HERKISTÄMINEN :

NCL. ACCUMBENS
(NAC)

VENTRAL
TEGMENTAL
AREA (VTA)

2. valpastuttaa organismoi tulossa olevaan tuttuun motivoivaan ja merkitykselliseen tapahtumaan, tuttua tapahtumaa ennakoiviiin ympäristöärsykkeisiin opituilla assosiaatioilla.

Mielihyväradan kaappaus

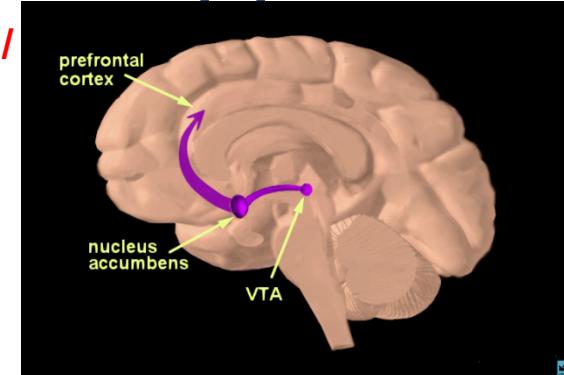
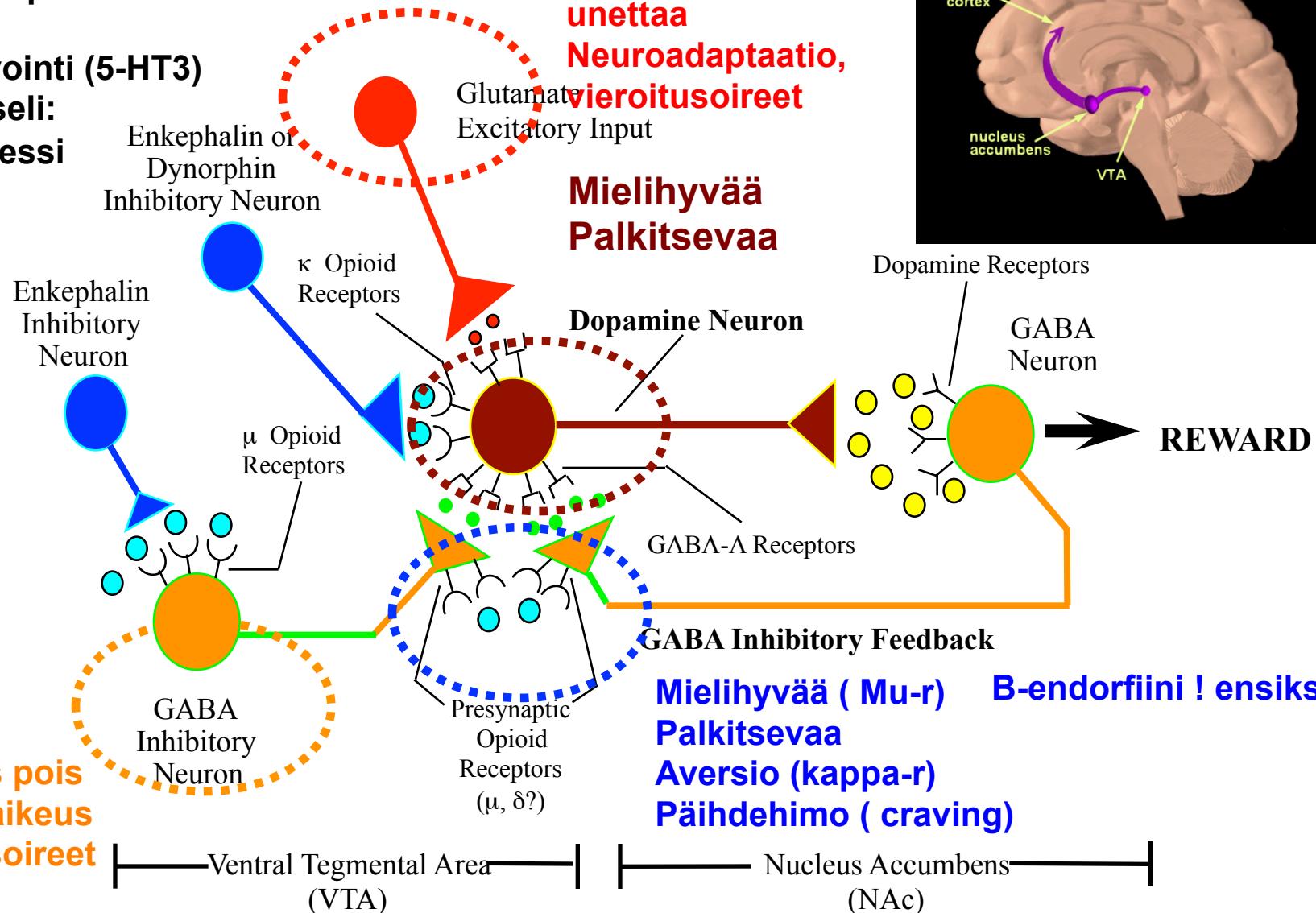
5-HT :
Neuroadaptatio

Aversio

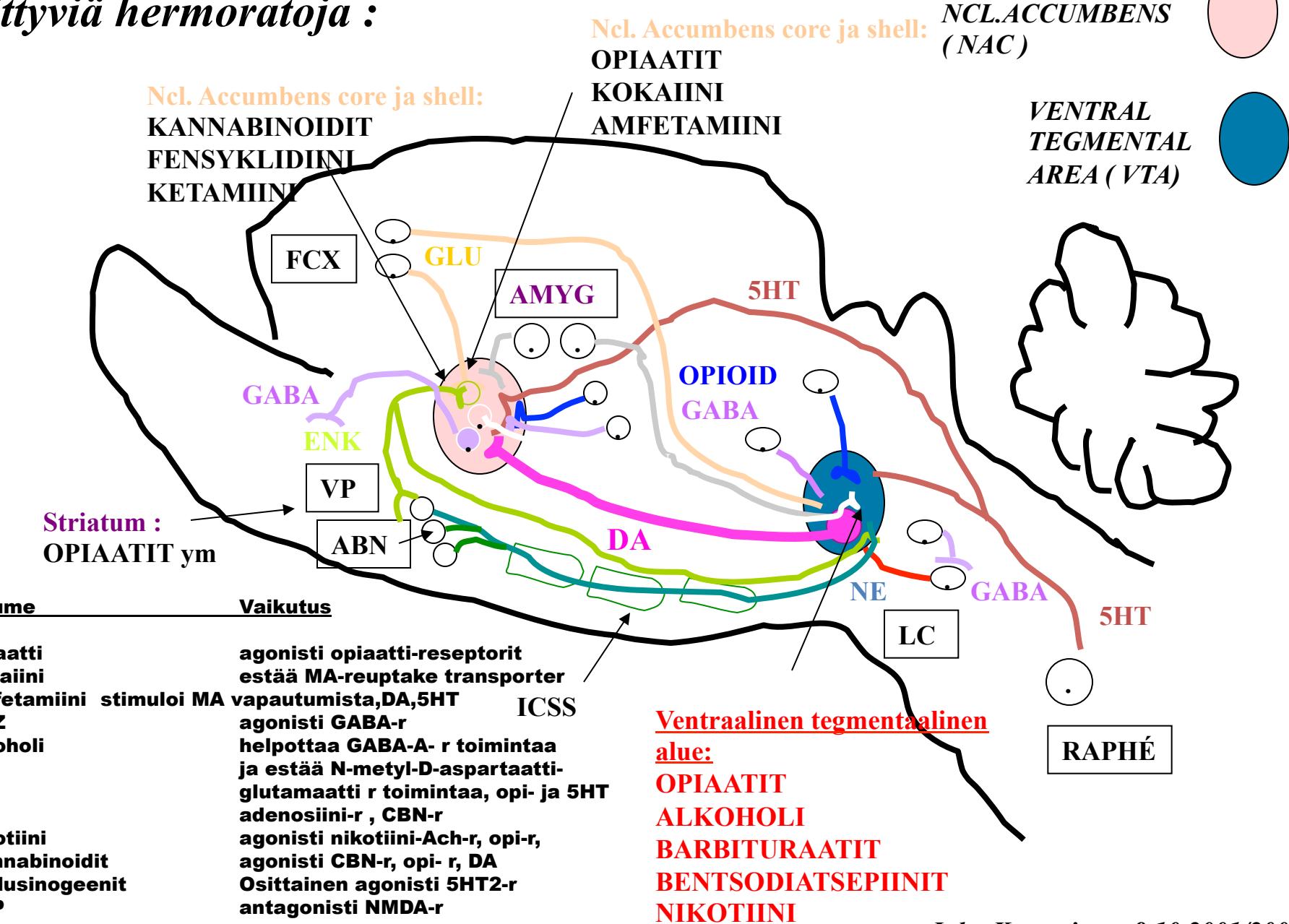
Pahoinvointi (5-HT3)

HPA-akseli:

CRF, stressi

Tavallisimpia päihdelääketieteeseen liittyviä hermoratoja :

Addictive Substances Markedly Increase Dopamine (DA) Release

Reward

	<u>Peak DA Release</u>
FOOD, SEX:	50-100% ↑
ETHANOL	125-200% ↑
CANNABIS [THC]	125-175%
NICOTINE	225% ↑
MORPHINE/HEROIN	150-300% ↑
COCAINE	400% ↑
AMPHETAMINE	1000% ↑

RA Wice, 2000

Alla toimittajan poiminta Eksoten ja Imatran tulosrekisteristä positiivisista tuloksista vuodelta 2012.

- Lausuntotyypisten vastausten poimintaehto oli, että vastaus sisältää alkua sanoista positiivinen/positiivisia.
- U -HuumL-O eli laajan huumeseulan lausuntomuotoisien vastauksien sisältö ei näy tässä.
- Pyysin että positiiviseksi tulkitut lähetetään vielä meille, jotta näemme mitä positiivista on ollut.
- Huom. Samasta näytteestä voi olla ja yleensä onkin tehty ensin osoitustesti esim. U -Amfet-O, sitten se on lähetetty varmistukseen U -AmfetCt. Kaikkia ei kuitenkaan lähetetä, kun pyytävä osasto ei anna lupaa.
- Joten tulkinta amfetamiinin osalta on: 17 positiivista osoitusta Eksoten laboratorioissa, joista on osa lähetetty varmistukseen ja niistä on varmistettuja positiivisia tuloksia 2.
- Lausuntotyypisiä vastauksia oli 167 kpl. Ohjelma tulkitsi niistä positiivisiksi 73.

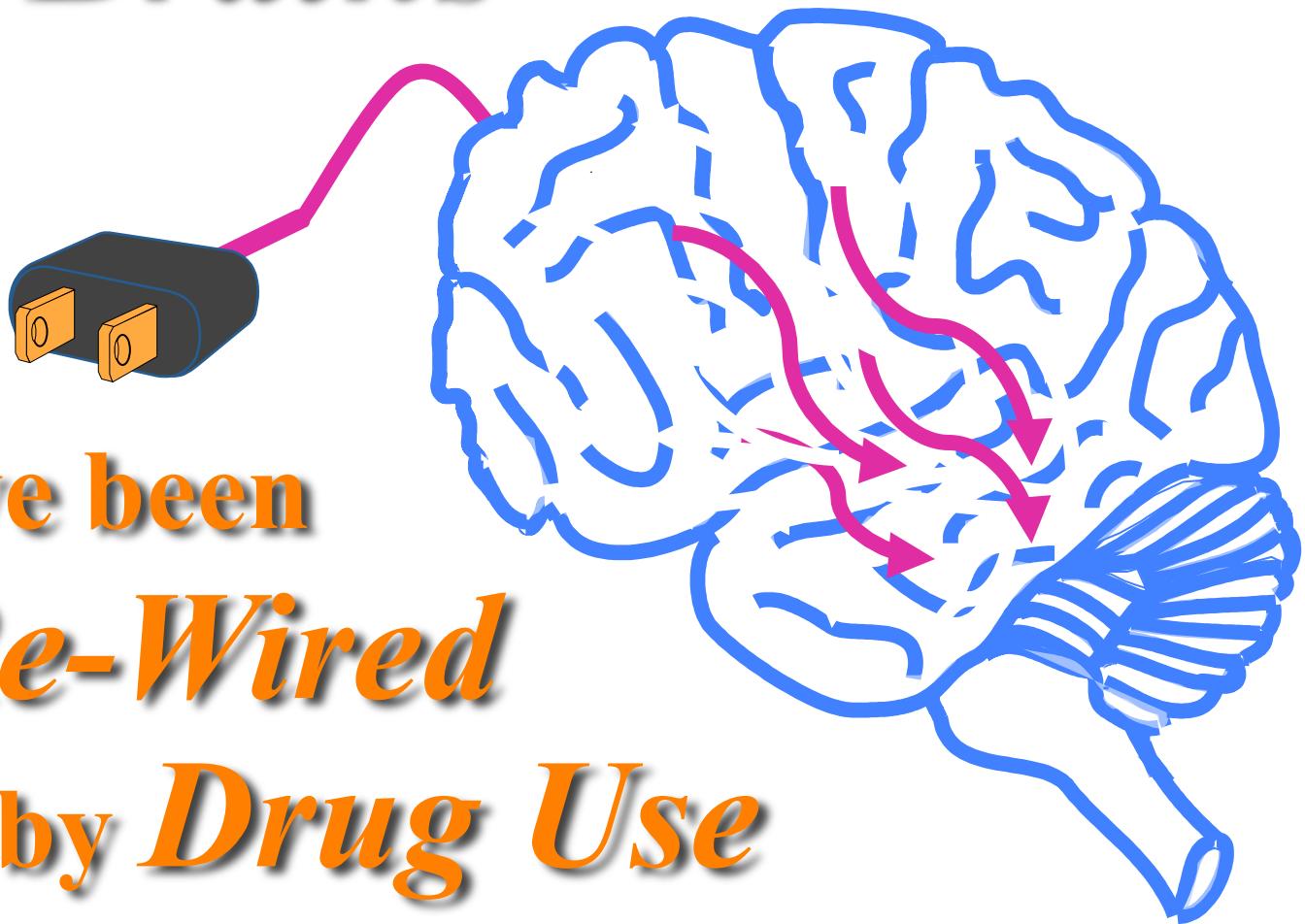
Alla toimittajan poiminta Eksoten ja Imatran tulosrekisteristä positiivisista tuloksista vuodelta 2012.

aine	määrä
"U - Bendi-O ")=206	206
"U - Canna-O ")=105	105
"U -Paras-O")=54	54
"U -HuumL-O")=47	47
"U -Trisy-O")=34	34
"U - Opiaa-O ")=27	27
"U - Amfet-O ")=17	17
"U -BendiCt")=10	10
"U - Pregpal ")=8	8
"U -CannaCt")=7	7
"U -Metad-O")=5	5
"U - MDPV ")=4	4
"U -AmfetCt")=2	2
"U -Metam-O")=2	2
"Me-Bupre")=1	1
"Me-Huume")=1	1
"Me-Kodei")=1	1
"Me-MDMA")=1	1
"Me- Metam ")=1	1
"U - Barb-O ")=1	1
"U -OpiaaCt")=1	1
	535

Because...

Their *Brains*

have been
Re-Wired
by *Drug Use*

Nuorten alkoholinkäyttöön liittyy :

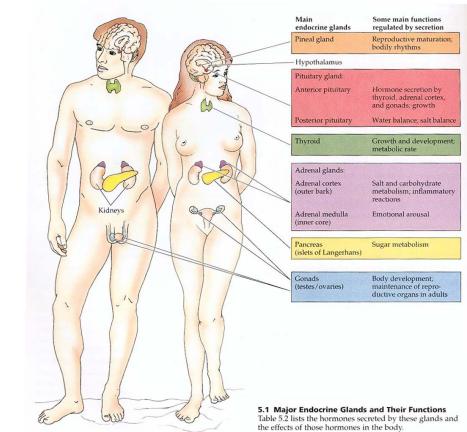
- Alkoholimyrkyksiä
- Moottorijoneuvo-onnettomuuksia
- Seksuaalista riskikäyttäytymistä
- Itsemurhayrityksiä
- Hukkumisia
- muiden päähteiden käyttöä

→ 50% nuorten traumaattisissa aivovaarioissa on alkoholi osallisena

On ajateltu ryppäämisen olevan "aikuistumisriitti", mutta ongelmallinen alkoholin käyttö nuorena
El ole lievä asiantila, joka ratkeaa iän myötä itsestään.

11-14 –vuotiaana alkoholinkäytön aloittaneilla on 40% aikuisiässä alkoholiongelma.

Jos alkoholin aloitusikää voidaan nostaa 5 vuodella, alkoholiongelman myöhempi elämänaikainen riski pienenee 50%.

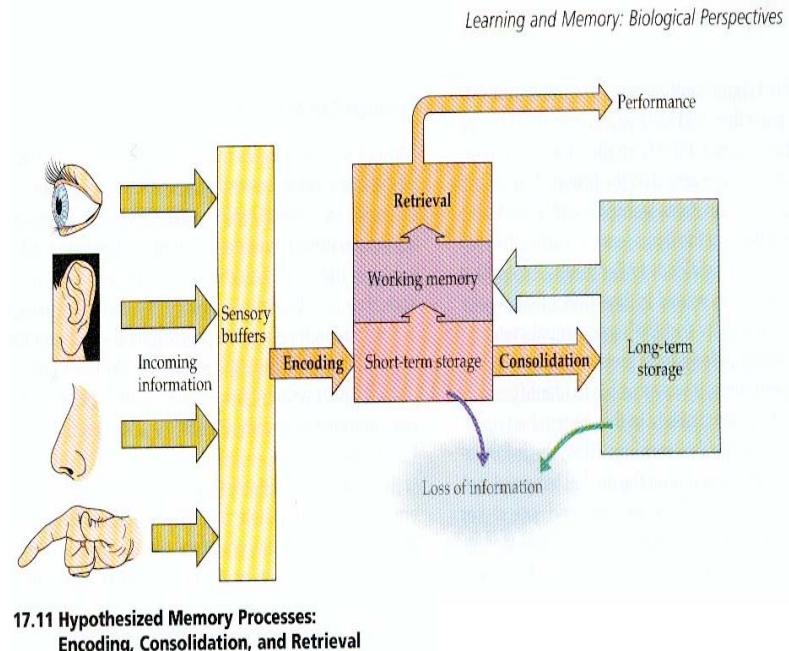
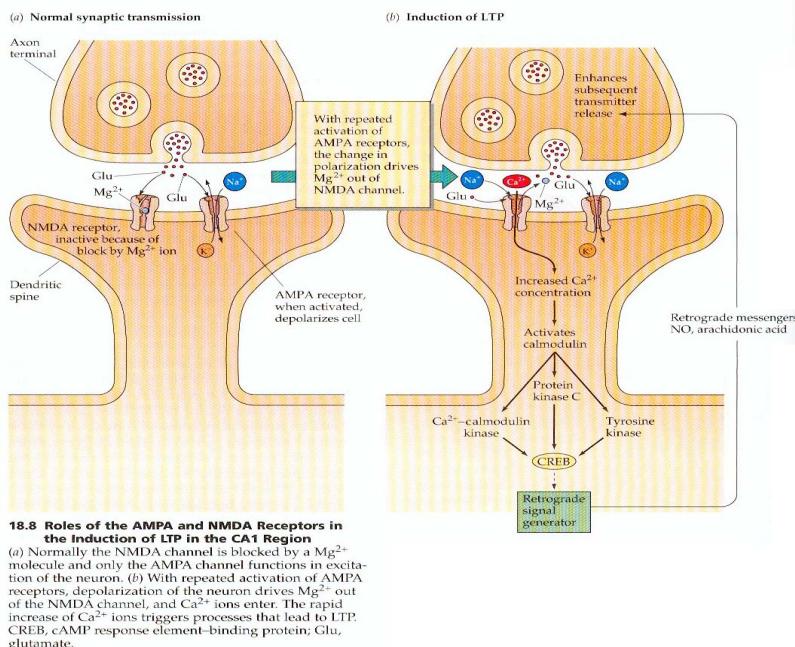
Haitta:

- Maksa
- Keuhkot
- Haima
- Munuaiset
- Sisäeritysjärjestelmä
- Immuunijärjestelmä
- Sydän- ja verisuonijärj
- Aivot

Yksilöt jotka lisäävät juomistaan 18-24-vuotiaana ja ne jotka säännöllisesti juovat runsaasti ainakin kerran viikossa 18-24-vuotiaana,
ON VAIKEUKSIA SAAVUTTAA IKÄTYYPILLISIÄ ELÄMÄNTAVOITTEITA
 -koulutus, työllisyys ja taloudellinen itsenäisyys

← alkoholi vaimentaa NMDA-reseptorien aktiivisuutta, mikä heikentää oppimista ja muistia.

Tuuli Pitkänen ym (2005) samanlaisia tuloksia Jyväskylässä, jossa on seurattu kahta luokkaa 8-vuotiaasta nyt 42-vuotiaaksi.

National Institute
on Alcohol Abuse
and Alcoholism

BINGES, BLACKOUTS AND BRAIN DEVELOPMENT

Why delaying the onset of drinking is so important

Aaron White, PhD

Division of Epidemiology and Prevention Research
National Institute on Alcohol Abuse and Alcoholism
National Institutes of Health

Midwest Alcohol Policy Summit – Columbus, OH – April 2nd, 2014

Starting early predicts a range of negative outcomes

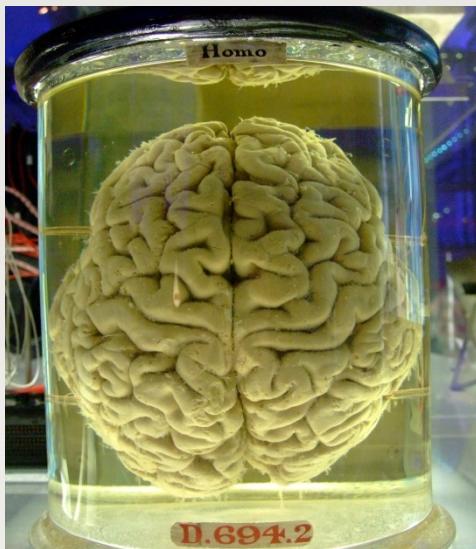
- Injuring other people after drinking
  - Hingson & Zha, *Pediatrics*, 2009
- Violent behavior, including predatory violence
  - Blitstein et al., *Health Educ Behav*, 2005; Ellickson, et al., *Pediatrics*, 2003
- Suicide
  - Swahn et al., *Pediatrics*, 2008; Bossarte & Swahn, *Addict Behav*, 2011
- Dating violence/victimization
  - Ramisetty-Mikler et al., *J Sch Health*, 2006
- Criminal behavior
  - Eaton, J. *Interpers Violence*, 2007; Allan et al., *S. Afr Med J*, 2007.
- Prescription drug misuse
  - Hermos et al., *J. Addict Med.*, 2008
- Unplanned and unprotected sex after drinking
  - Hingson et al., *Pediatrics*, 2003
- Abuse/dependence/addiction
  - Hingson et al., *Archives Pediatric Adolesc Med*, 2006
- Brain damage/ altered brain development with heavy use
  - Squeglia et al., *Clin EEG Neurosci*, 2010

Important to delay the onset of drinking!

Adolescent brain changes underlie many typical teen behaviors

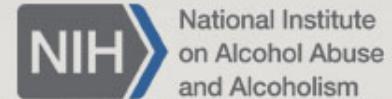

"Teenage brains. Beautiful brains. Moody. Impulsive. Maddening. Why do teenagers act the way they do? Viewed through the eyes of evolution, their most exasperating traits may be the key to success as adults."

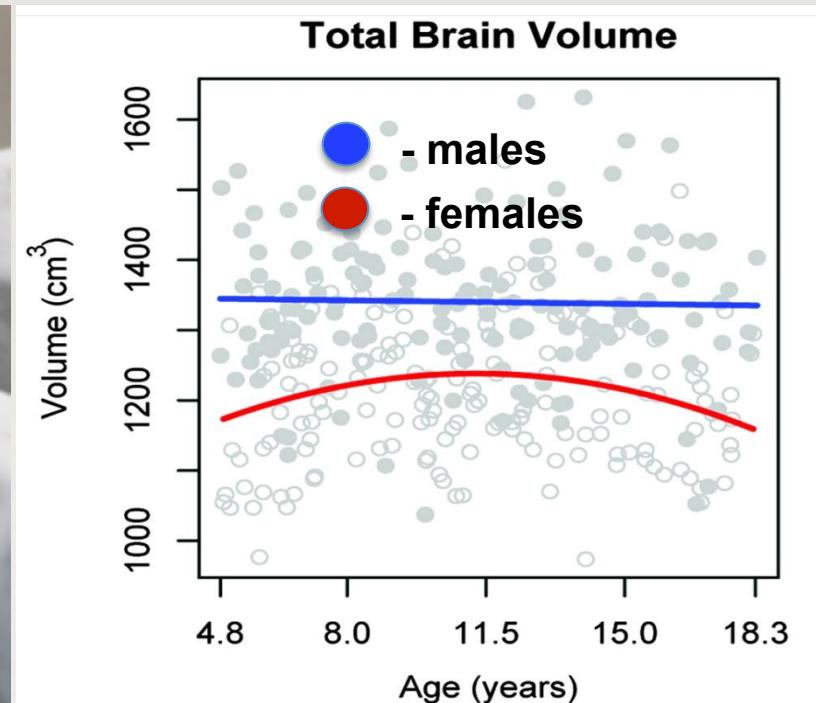

David Dobbs
National Geographic
October, 2011

Overall size of brain changes little during adolescence

- Brain reaches adult size before age 10 and size changes little during the second decade of life
- *However*, there are widespread changes in wiring and in levels of **gray matter** and **white matter**

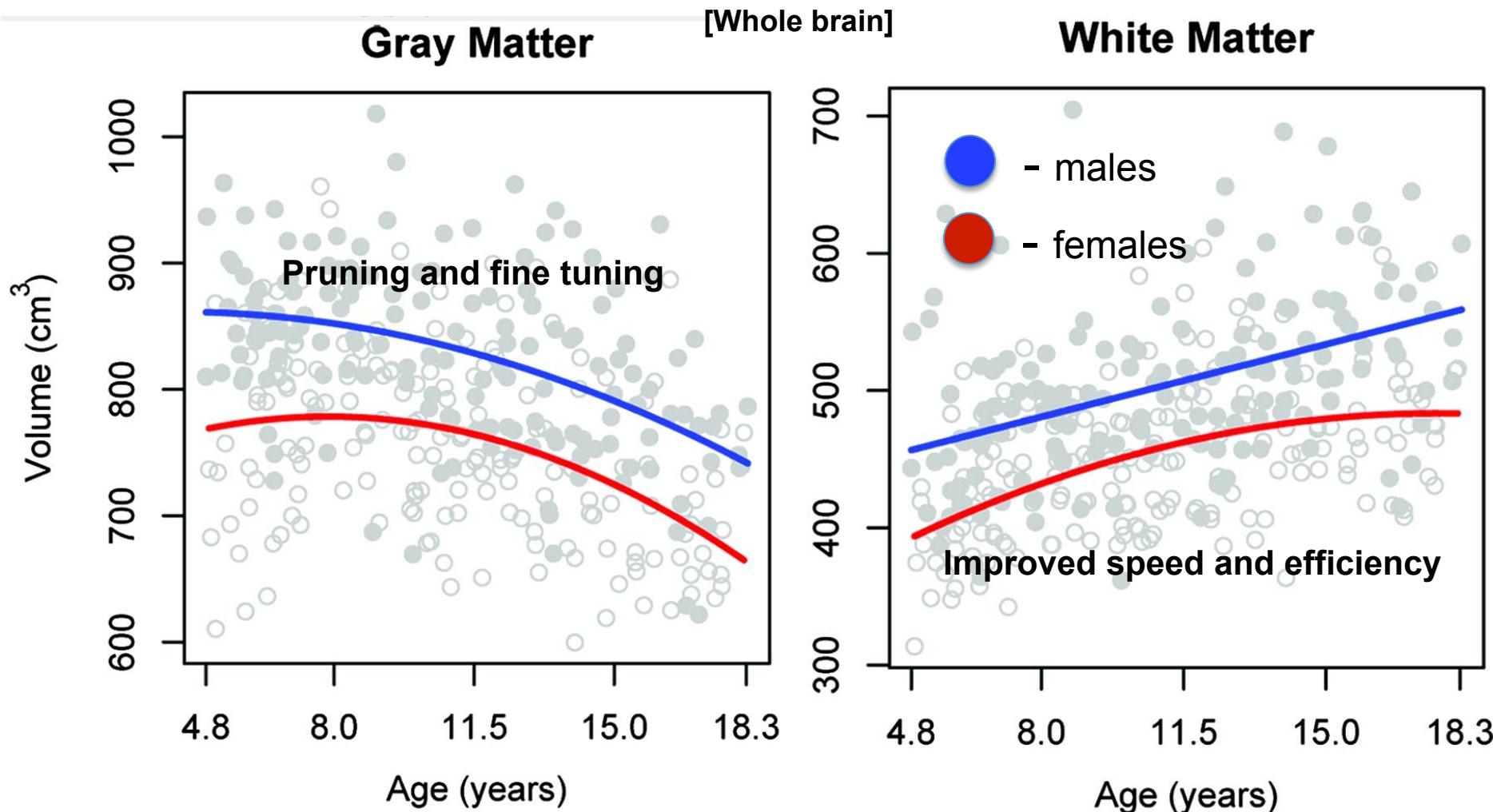

Ball W et al with the Brain Development Cooperative Group (2012). Total and regional brain volumes in a population-based normative sample from 4 to 18 years: the NIH MRI Study of Normal Brain Development. *Cerebral Cortex*, 22(1):1-12.

Experience driven changes in wiring occur within and between circuits

National Institute
on Alcohol Abuse
and Alcoholism

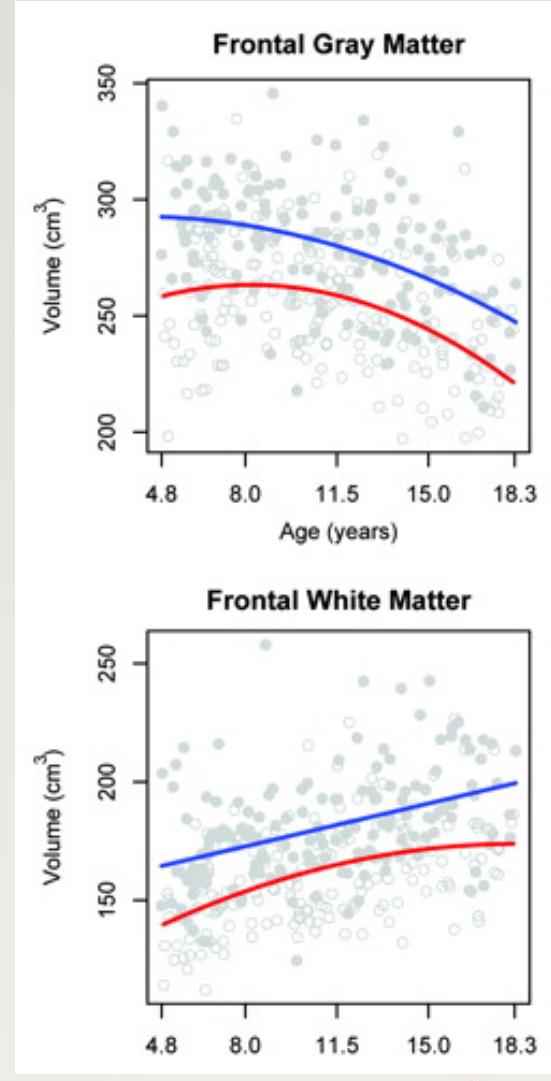

Ball W et al with the Brain Development Cooperative Group (2012). Total and regional brain volumes in a population-based normative sample from 4 to 18 years: the NIH MRI Study of Normal Brain Development. *Cerebral Cortex*, 22(1):1-12.

Frontal lobe changes during adolescence

- Planning, decision-making, impulse control, memory, language, processing social cues
- Gray matter goes down, white matter goes up, size stays about the same

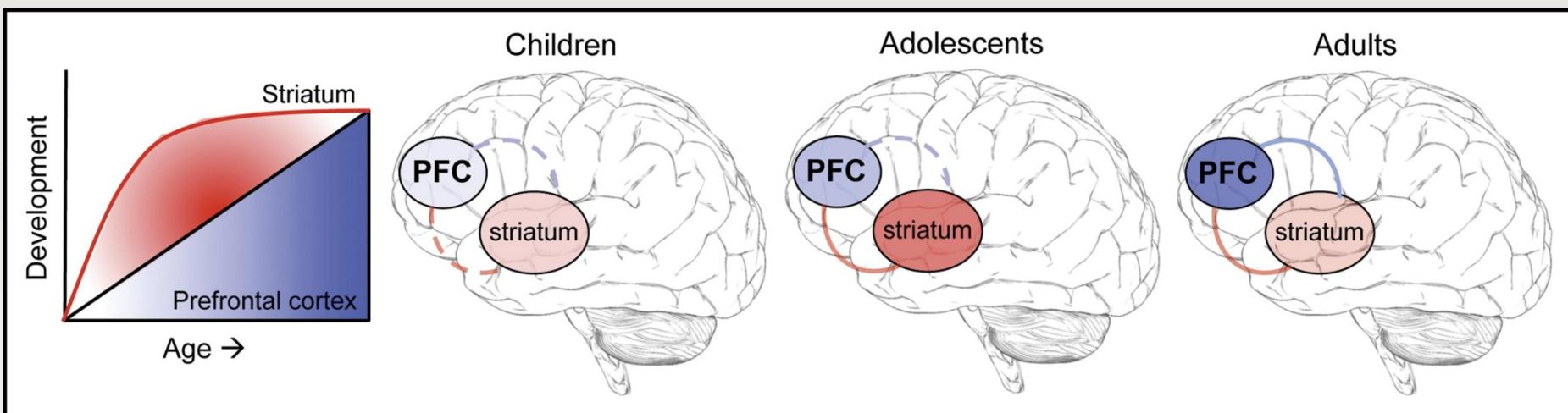

Ball W et al with the Brain Development Cooperative Group (2012). Total and regional brain volumes in a population-based normative sample from 4 to 18 years: the NIH MRI Study of Normal Brain Development. *Cerebral Cortex*, 22(1):1-12.

Subcortical drive contributes to risk taking

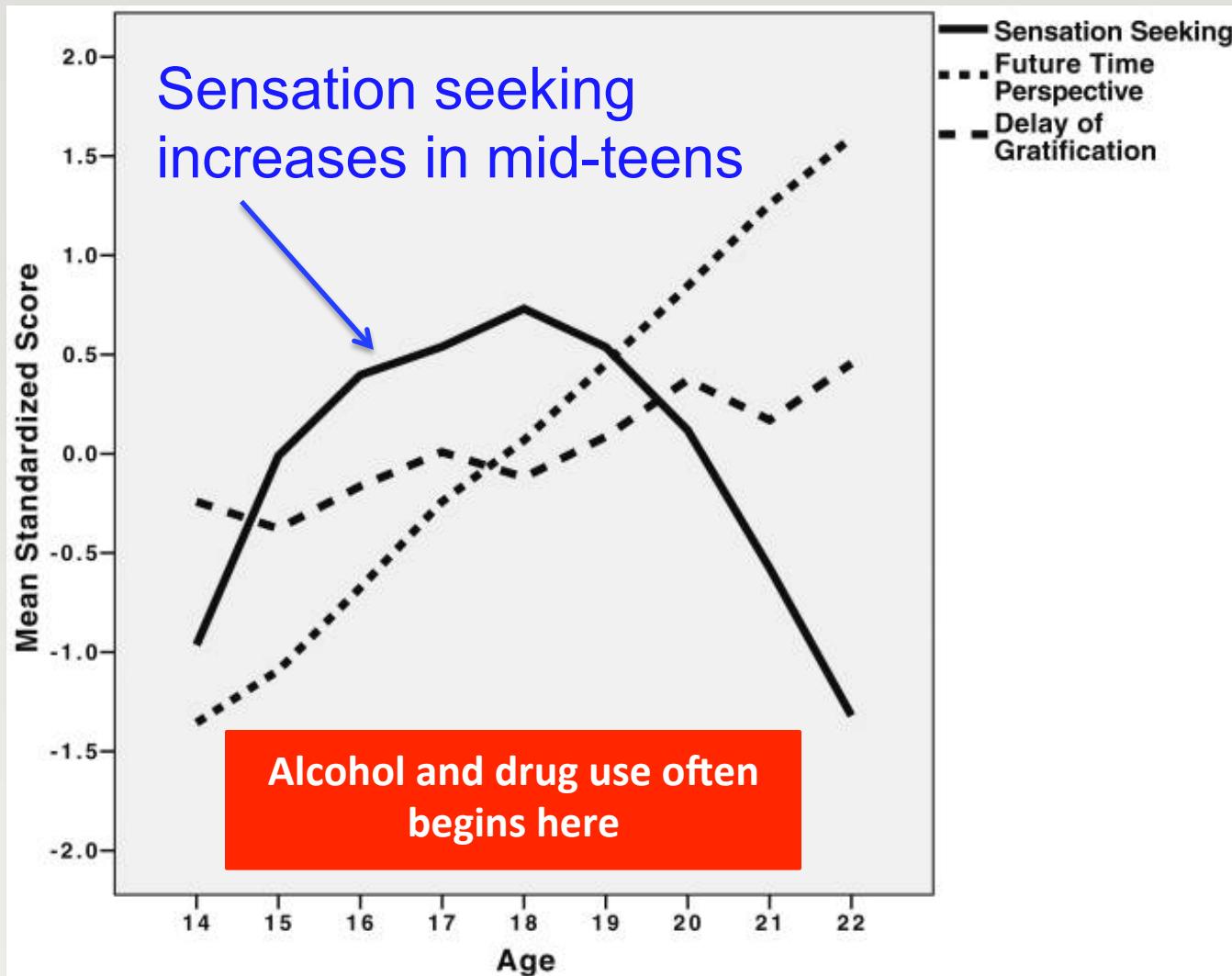
Strong emotional drive during adolescence combined with still developing executive circuits leads to risk taking

"According to the model, the adolescent is biased by functionally mature subcortical relative to less mature cortical circuitry" Casey and Jones, 2010

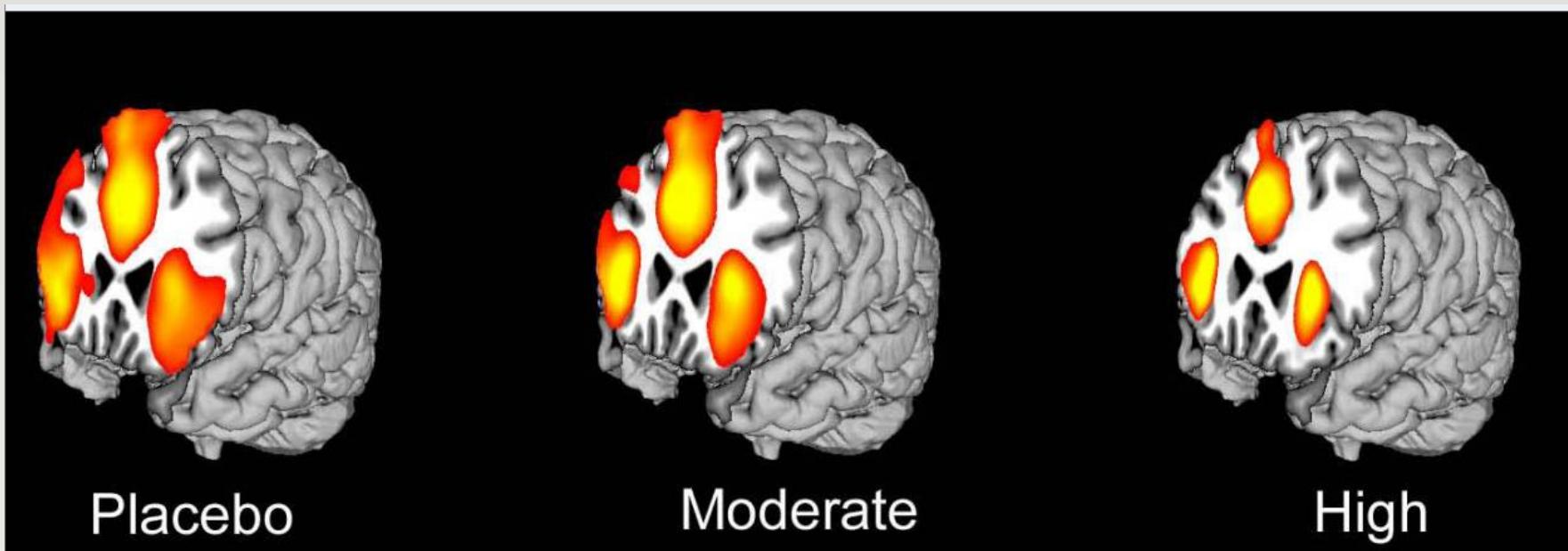
Casey BJ, Jones RM. Neurobiology of the adolescent brain and behavior: implications for substance use disorders. *J Am Acad Child Adolesc Psychiatry*. 2010 Dec;49(12):1189-201;

Adolescence is risky business

Romer et al (2010). Can Adolescents Learn Self-control? Delay of Gratification in the Development of Control over Risk Taking. *Prevention Science*, 11, 319-30.

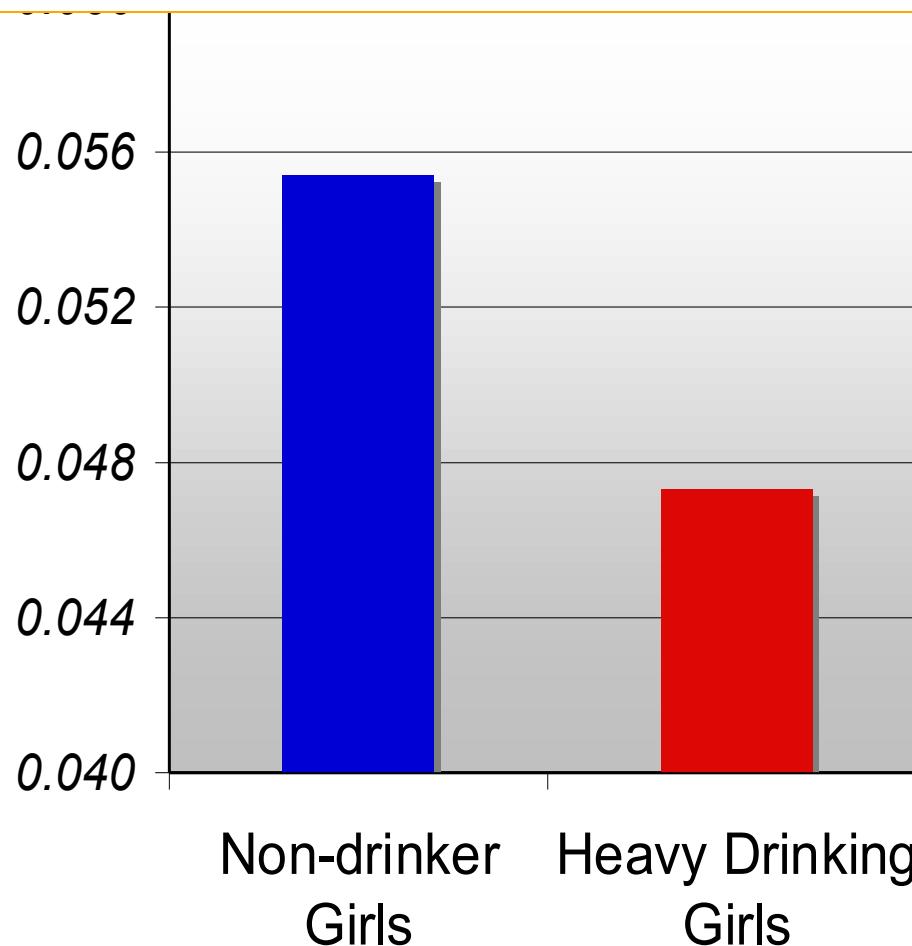
Acute intoxication impairs executive function and disrupts frontal lobe activity

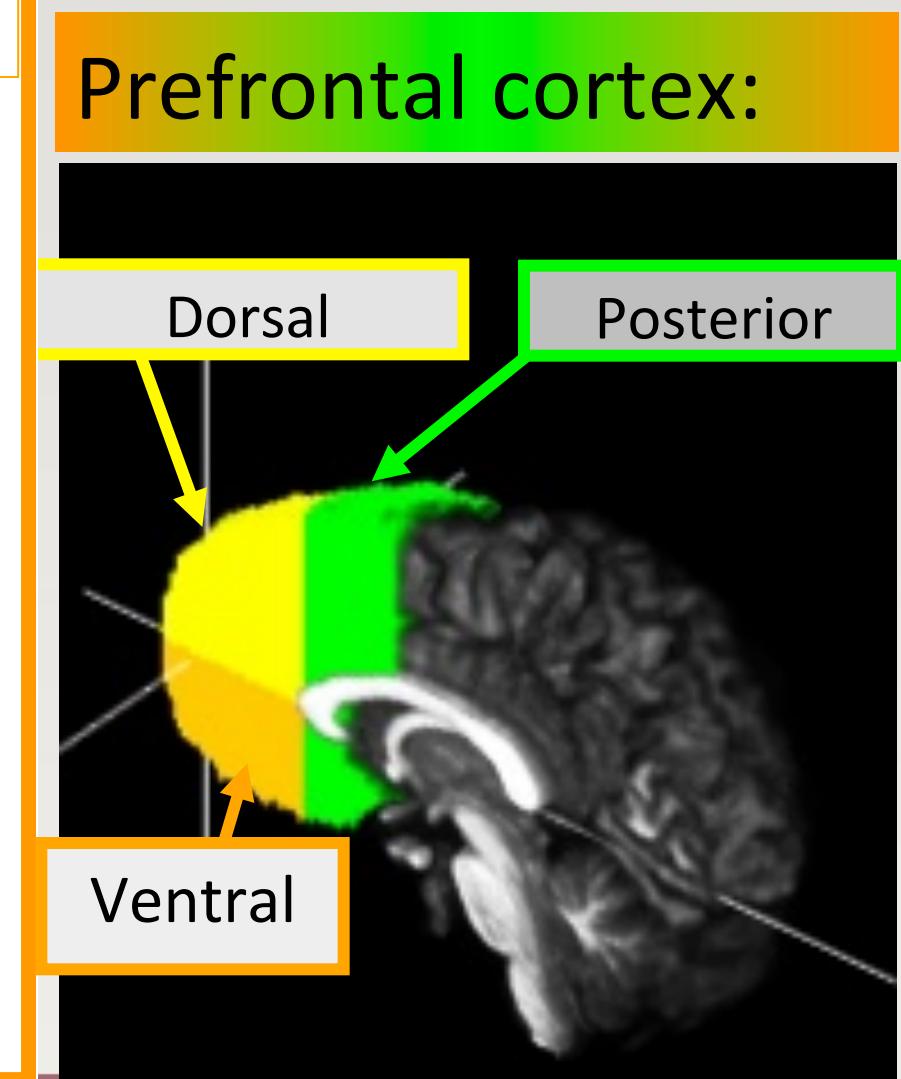
Alcohol increased reaction time and false alarm errors in a dose-dependent manner in a Go/No-Go task (N = 51, mean age 24.5). **FMRI analyses showed alcohol decreased activity in anterior cingulate, lateral prefrontal cortex, insula and parietal lobe regions** during false alarm responses to No-Go stimuli.

Heavy drinking during adolescence associated with reduced frontal lobe volume

Ventral Prefrontal Volume

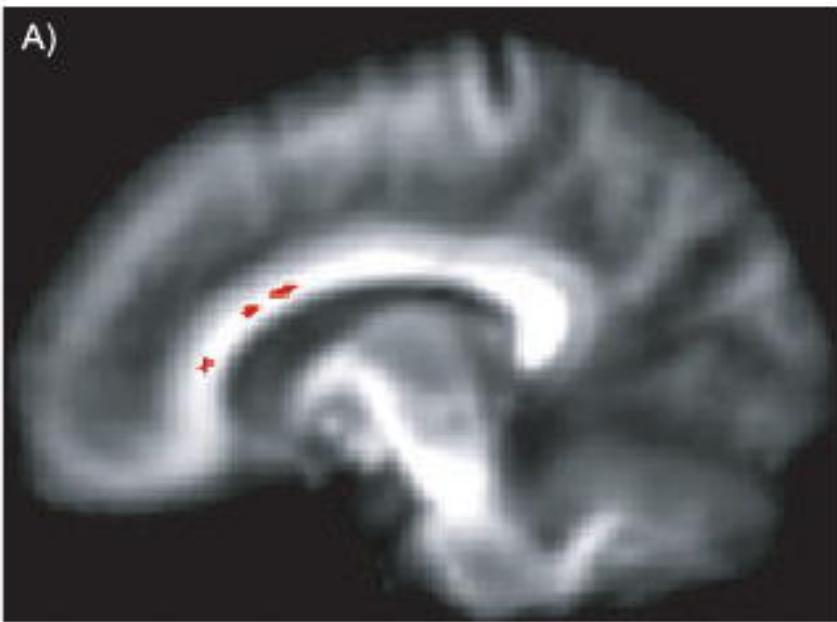

Prefrontal cortex:

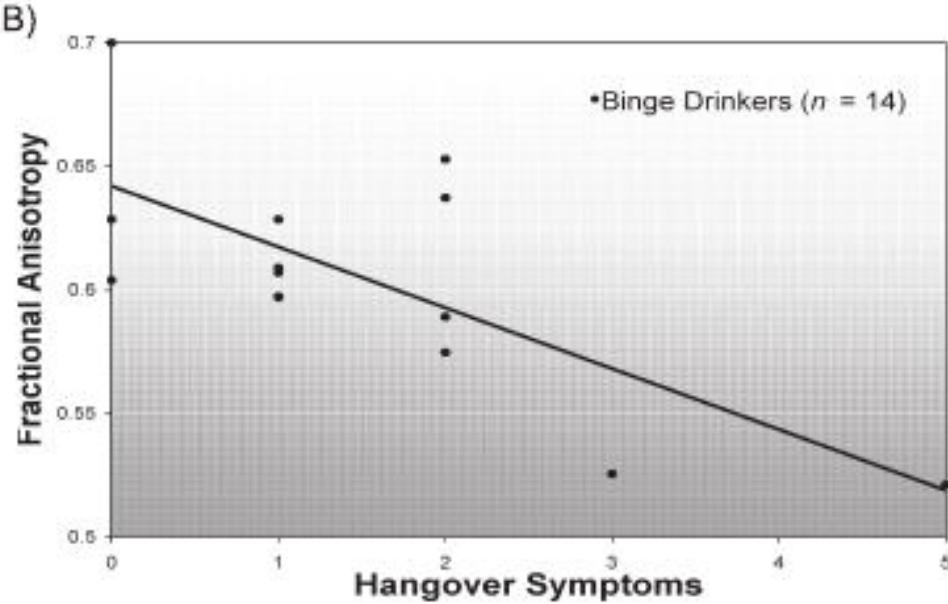

Binge drinking during adolescence linked to disrupted white matter tracts connecting brain areas

A)

B)

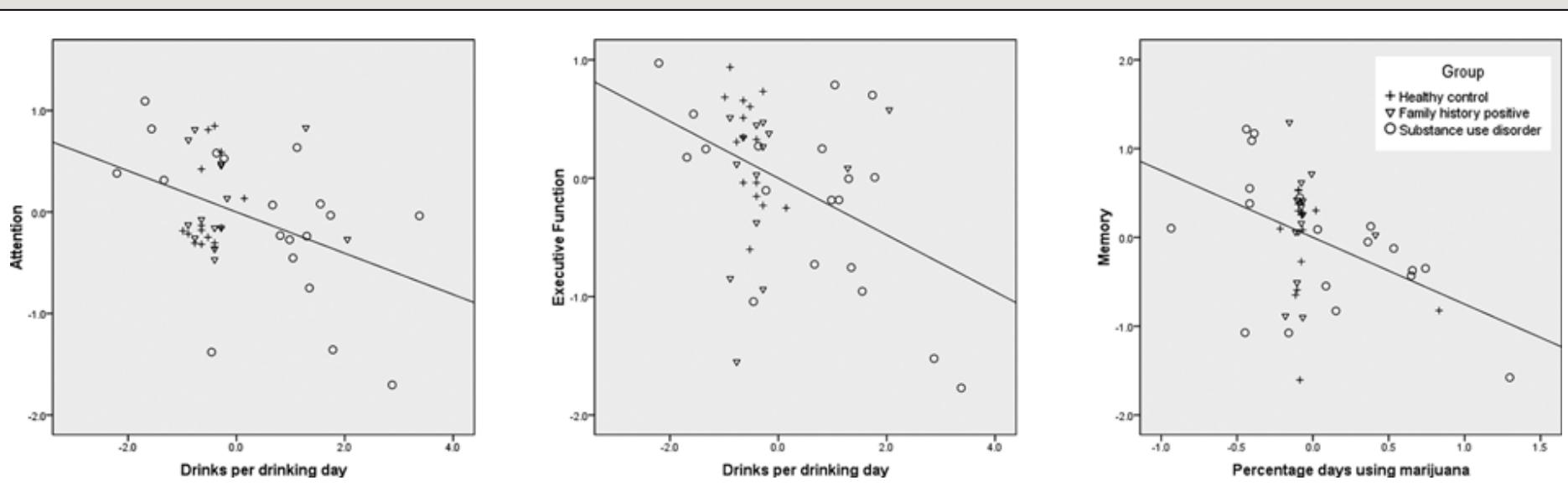

Binge drinking teens ($N = 14$, age 16-19, average 15 drinks per month) with no history of alcohol use disorders had lower FA than controls ($N = 14$, age 16-19) in 18 white matter areas including the corpus callosum (above). Lower FA in 6 areas was linked to significantly greater lifetime hangover symptoms and/or higher estimated peak blood alcohol concentrations.

Use of alcohol goes up, cognitive functioning goes down

As the number of drinks consumed per day goes up performance on tests of attention, executive function and memory go down. More days smoking marijuana per month equals poorer memory.

SUBJECTS: 48 adolescents (ages 12 to 18), recruited in 3 groups: a healthy control group (HC, n = 15), a group diagnosed with substance abuse or dependence (SUD, n = 19), and a group with a family history positive for alcohol use disorder (AUD) but no personal substance use disorder (FHP, n = 14).

RESULTS: More DPDD predicted poorer performance on Attention and Executive Function composites, and more frequent use of marijuana was associated with poorer Memory performance. In separate analyses, adolescents in the SUD group had lower scores on Attention, Memory, and Processing Speed composites, and FHP adolescents had poorer Visuospatial Ability.

Thoma et al. (2011), Adolescent substance abuse: The effects of alcohol and marijuana on neuropsychological performance. *Alcoholism: Clinical and Experimental Research*, 35: 39–46.

Tavalliset pääteet ja niiden vaikutukset

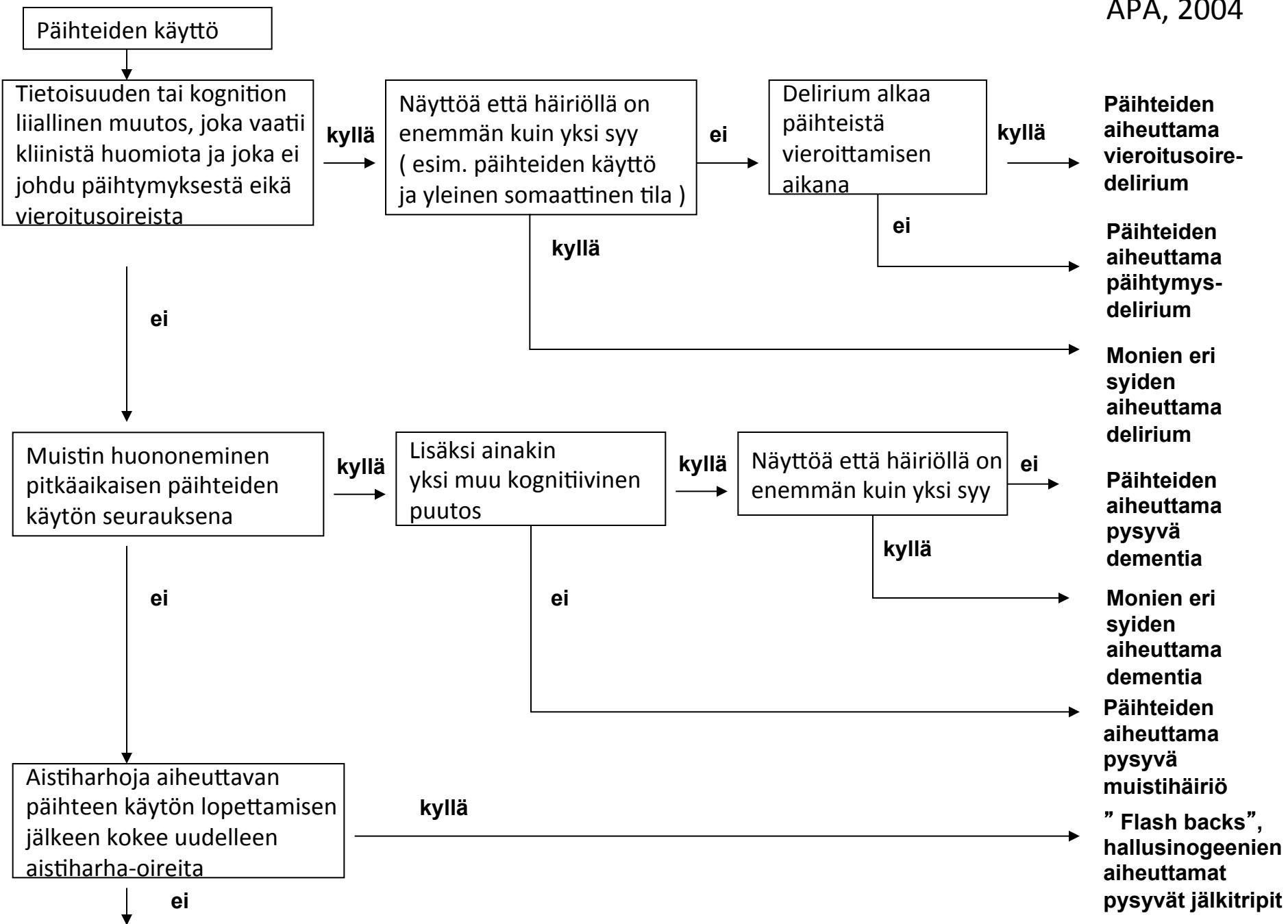
Yleistä

DSM-5

- *Substance-Related Disorders*
- *Alcohol-Related Disorders*
- . (.)
- Alcohol Use Disorder^{a, b}
- Specify current severity:
  - **305.00 (F10.10)**
  - Mild
  - **303.90 (F10.20)**
  - Moderate
  - **303.90 (F10.20)**
  - Severe
  - **303.00 (.)**
  - Alcohol Intoxication
  - **(F10.129)**
- With use disorder, mild
- **(F10.229)**
- With use disorder, moderate or severe
- **(F10.929)**
- Without use disorder
- **291.81 (.)**
- Alcohol Withdrawal^{c, d}
- **(F10.239)**
- Without perceptual disturbances
- **(F10.232)**
- With perceptual disturbances
- . (.)
- Other Alcohol-Induced Disorders
- **291.9 (F10.99)**
- Unspecified Alcohol-Related Disorder

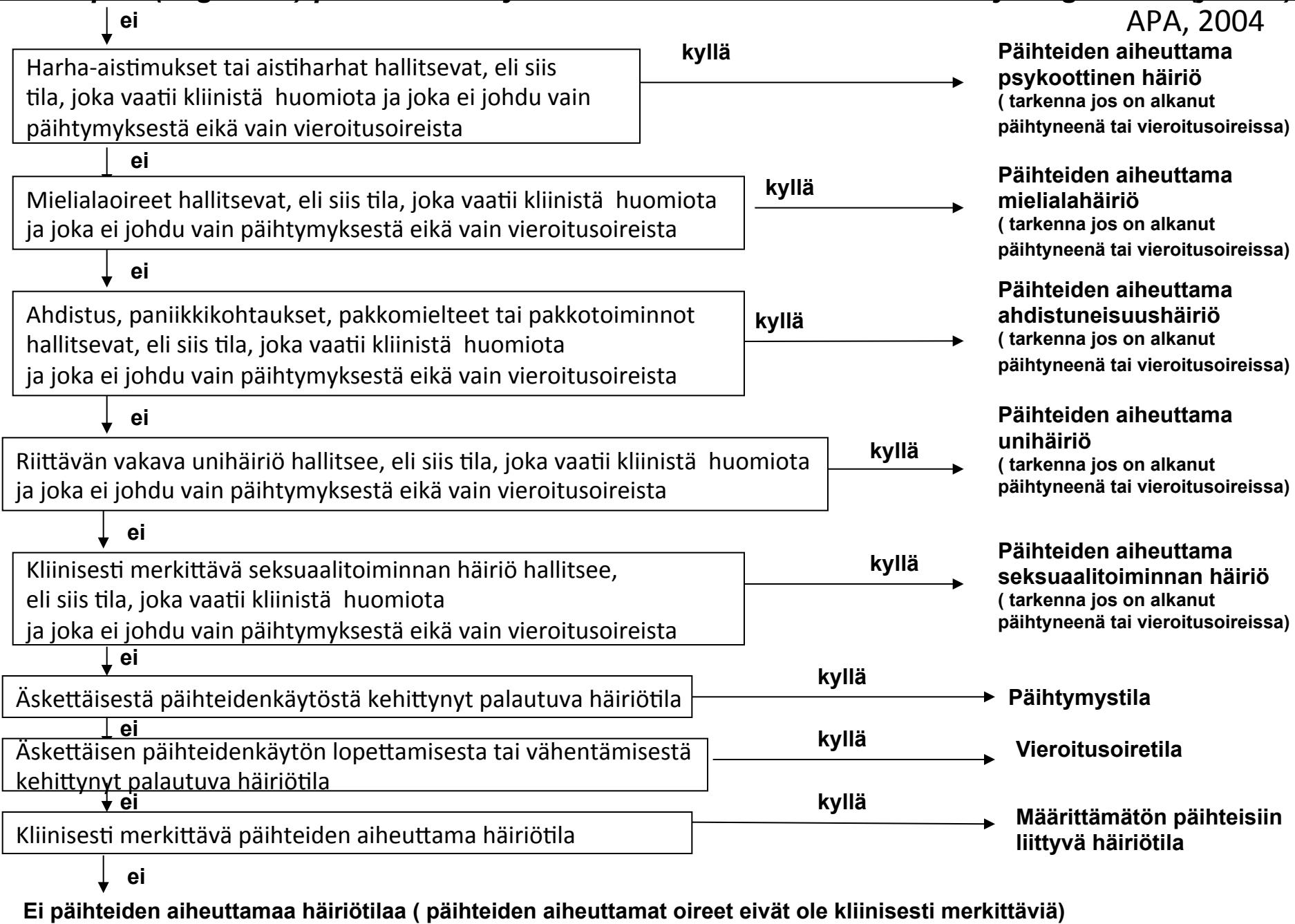
Päätöspuu (algoritmi) päihteiden käytöstä aiheutuneeseen mielenterveysongelmaan :

APA, 2004

Päätöspuu (algoritmi) päihteiden käytöstä aiheutuneeseen mielenterveysongelmaan (jatkuu):

APA, 2004

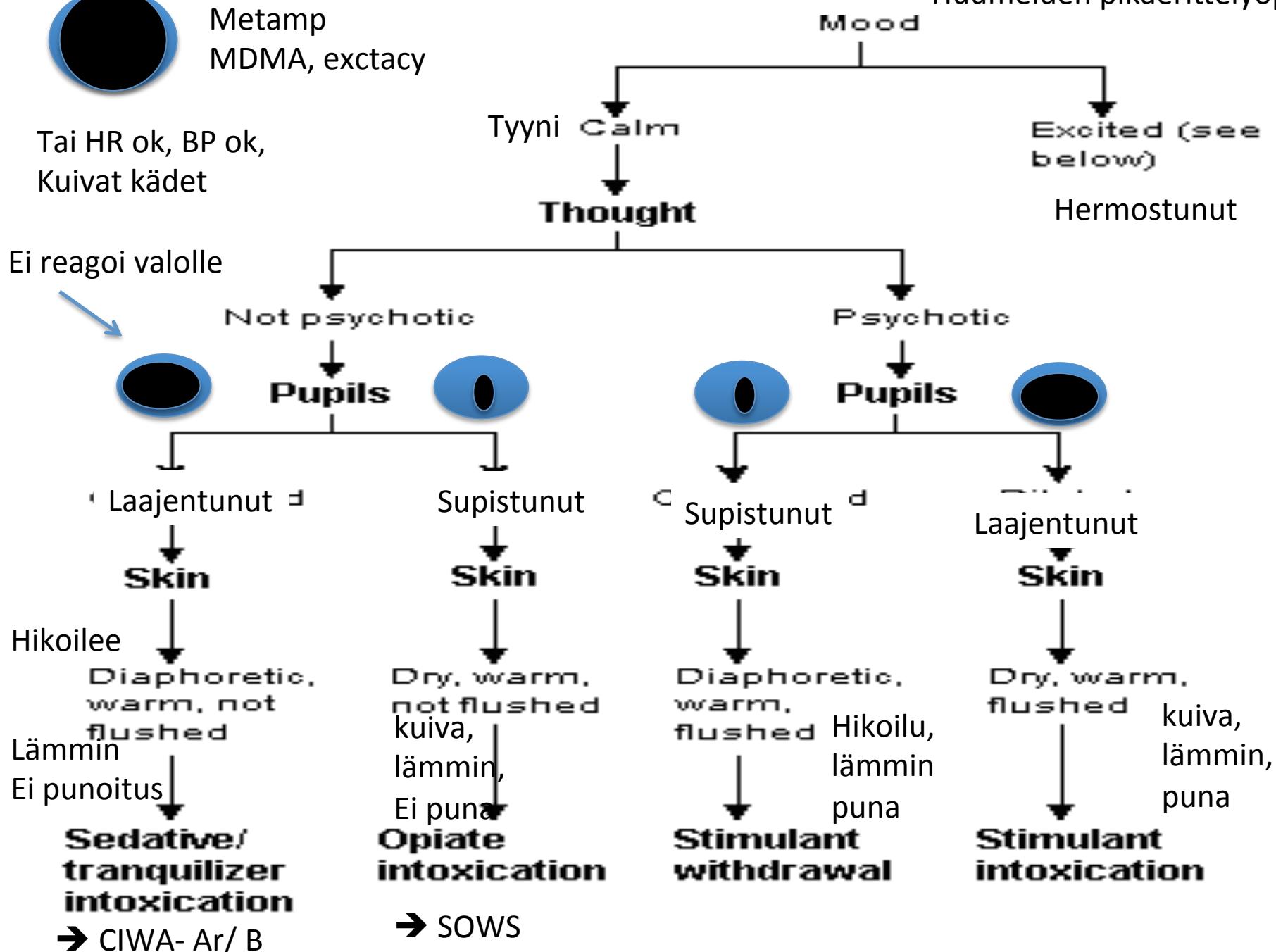

Metamp
MDMA, exctacy

Tai HR ok, BP ok,
Kuivat kädet

Huumeiden pikaerittelyopas:

Alkoholi :

15 tilavuus%

Miedot alkoholijuomat :

Rypäleet, marjat ja hedelmät

alkoholi, mausteet

ohramaltaat, humala, vesi

k
ä
y
m
i
n
e
n

mieto viini
väkevä viini

22 t%

olut

vilja, peruna,
hedelmät

k
ä
y
m
i
n
e
n

laimen-
nus
mausta-
minen

viinat
hedelmäviinat
liköörit
jaloviina
konjakki
brandy
viski
rommi

viini

vilja, maltaat,
maissi
sokeriruoko

t
i
s
l
a
u
s

kypsy-
tys
sekoi-
tus

Montako grammaa
etanolia ?
= painoprosenrtti

50

57.8

Veren alkoholi-
pitoisuus =
promille eli
g alkoholia/ litra

40

47.3

aivot= valtimo,
laskimo pienempi
niin kauan kuin
alkoholi ei ole
täysin jakautunut
elimistöön.

30

36.2

20

24.5

10

12.4

0

Veren alkoholipitoisuus (mg/dl) ja sen vaikutukset aikuisella:

mg/dl	satunnainen käyttäjä	krooninen käyttäjä
50 mg/dl	sosiaalisempi, euporia	ei huomattavaa vaikutusta
75 mg/dl	railakas, puhelias, joskus aggressiivinen,	usein ei vaikutusta
100 mg/dl	kävelyn vaikeutuminen, keskittymisen puute, lisääntynyt reaktioaika	vähäisiä merkkejä päähtymisestä
125-150	ataksia, epäselvä puhe heikentnyt henkinen ja motorisen toiminnan häiriötä, lyhytaikais-muistin häiriötä	hyvänolon tunne, alkavia liikehäiriöitä

200-250 valppaus ja tarkkaavaisuus emotionaalinen ja motorinen menetetty, ei reagoi sensori-kontrolli vaatii ponnitelua siin ärsykkeisiin, pahoinvointi, oksentelu, sammuu

300-399 hypotermia. Amnesia. Vaihe 1 anestesia kömpelyys, hitaus

400-700 Alkoholikooma Alkoholikooma

600-800 Kardiovaskulaarinen ja respiratorinen kollapsi. Refleksien häviäminen. Kuolema

Jos ihminen pystyy 2 promillessa toimimaan suhteellisen normaalisti, alkoholiriippuvuus diagnoosin voi ihmisestä tehdä.

Liikenneläätetiede (K.Karkola ym, 2002, Helsinki:Duodecim.

K.Seppä: Päihdeongelmaisen ajokelpoisuus ss 41-52, Antti Penttilä ym: Liikennejuopumus ss 53-63;
Esa Korpi: Farmakologia, 2002

fataalin auto- onnettomuuden riski (%)

70

60

50

40

30

20

10

0,5 1,0 1,5 2,0 2,5 3,0 3,5 4,0 4,5 5,0 5,5 6,0

veren alkoholipitoisuus

0.2 – 0.4 o/oo

0.5 – 0.9 o/oo

1.0 – 1.4 o/oo

> 1.4 o/oo

veren alkoholi (%)

riski

1.4 x

11.1 x

48 x

380 x

lievä euforia
sedataatio
havainnoinnin

ja motorikan
heikkeneminen
ajattelun heikkeneminen
sekavuus, näköhäiriöt
muistinmenetys

tajuttomuus

kooma

kuolema

veren alkoholi (%)

AUDIT-PISTEIDEN TULKINTA

PISTEET ALKOHOLINKÄYTÖN RISKIT

0-7	VÄHÄiset
8-10	LIEVÄSTI KASVANEET
11-14	SELVÄSTI KASVANEET
15-19	SUURET
20-40	ERITTÄIN SUURET

← AUDIT yli 20 pistettä konsultoi
päihdeammattilaista

← AUDIT yli 30 pistettä tarkoittaa laitoshoitoa

Brief intervention – Lyhytneuvonta, mini-interventio

Erityisesti ei-alkoholiriippuvaisille juojille

PUNAISET LIPUT: FLAGS

Feedback → Alkoholitietous

Listen → Kuuntelu (empaattinen)

Advice → Apu, selkeä neuvo, miten vähentää

Goals → Päämääristä sopiminen, mikä on ptn
päämäärä ?

Strategies → Käytännön toimintaohjeista
sopiminen

(Bien, 1993)

Mini-intervention teho

- Kestoltaan 10–15 minuutin pituiset mini-interventiot ovat perusterveydenhuollon ympäristössä tehokkaita keinoja vähentää varhaisvaiheen alkoholin riskikäyttöä.
- Jotta yksi potilas hyötyisi, on neuvonta annettava kymmenelle. (NNT = 10)
- Tulos on parempi kuin neuvottaessa perusterveydenhuollossa tupakoitsijoita: jotta yksi hyötyisi, on neuvonta annettava 20 tupakoitsijalle. (NNT=20)
- Annos-vaikeutussuhteesta on vähän tutkimuksia, ja näyttää siltä, ettei tehokkaampi neuvonta ole parempi kuin mini-interventio.

Mini-intervention teho

- Teho säilyy varmasti ainakin vuoden ja mahdollisesti jopa neljä vuotta.
- Mini-interventio näyttää olevan yhtä tehokas sekä miehille että naisille, nuorille ja vanhoille.
- Teho on paras, kun ongelmat ovat lieviä. Nykytiedon mukaan interventiot raskauden aikana ovat teholtaan heikkoja.
- Ei ole olemassa näyttöä siitä, että mini-interventio johtaisi ei-toivottuihin seuraamuksiin kuten potilaiden kiusaantumiseen tai tyytytmättömyyteen

Alkoholin riskikäytön tunnistaminen ja mini-interventio

Kysy kaikilta hoidossasi olevilta potilaalta hoitosuhteen alussa ja silloin, kun potilaan tulosyy viittaa riskikäytöön,

- juomamääriä
- juomistihettä

tai pyydä täyttämään AUDIT-kyselylomake.

Kirjaa sairas-

kertomukseen

- alkoholianamneesi
- hoitotoimet.

Viitteitä riskikäytöstä

- krapula
- vatsavaivat
- toistuvia tapaturmia
- kohonnut verenpaine

- rytmihäiriöt
- metabolinen oireyhtymä
- unettomuus, unihäiriöt
- masentuneisuus
- ahdistuneisuus

- muuttunut sosiaalinen tilanne
- diabeteksen tai veren ohennushoidon huono tasapaino
- suuri MCV, S-GT, S-trigly, s-uraatti, HDL-kol tai CDT

AUDIT ≥ 20 tai
epäily vahvasta
riippuvuudesta

Konsultoi
A-klinikkaa tai
berehdy pähde-
hoitoihin ja toteuta
itse

- terapia
- lääkehoito
(naltreksoni,
disulfiraami).

AUDIT 8-19 ja/tai riskirajat ylittyvät

Halukas muutokseen

- GT ja CDT harkinnan mukaan

Mini-interventio

- Kerro, että riskirajat ylittyvät.
- Kannusta muutokseen.
- Sovi vähentämistavoite yhdessä potilaan kanssa.
- Anna kirjallista tietoa, esim. *Vähennä vähäisen*-opas.
- Jos aika sallii, käy läpi oppaan pääkohdat.
- Sovi tarvittaessa 2–3 kontrollikäyntiä.

Haluton muutokseen

- Motivointi
- GT ja CDT harkinnan mukaan

Perussairauden hoito ja uusi

keskustelu alkoholinkäytöstä ja muutoshalukkuudesta puolen vuoden kuluttua.

AUDIT <8 ja riski-
rajat eivät ylity

Toista kysyminen
3–4 vuoden välein
rutiininomaisesti tai
heti, kun on viitteitä
riskikäytöstä.

**Käyttö ei
vähentynyt.**

Käyttö väheni.
• Anna tunnustusta.

Riskirajat annoksina

mies: kerralla ≥ 7
viikossa ≥ 24

nainen: kerralla ≥ 5
viikossa ≥ 16

1 annos =

33 cl
keski-
olutta

12 cl
mietoa
viiniä

4 cl
väkeviä

Suositus
65 vuotta
täyttäneelle

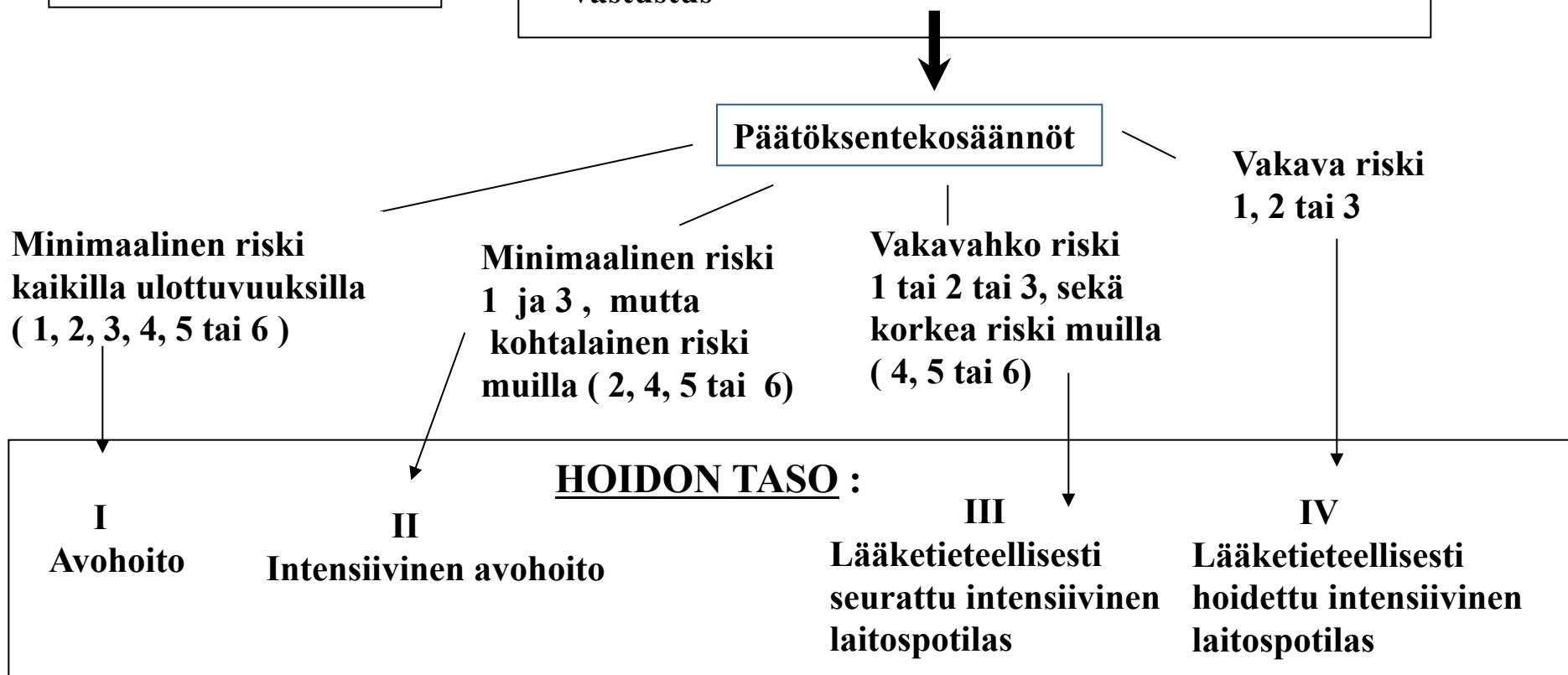
Kerralla korkeintaan **2**
ja viikossa korkeintaan **7** annosta

**Sosiaali- ja terveys-
ministeriö**

**VALtakunnallinen
Mini-interventio
Projekti**

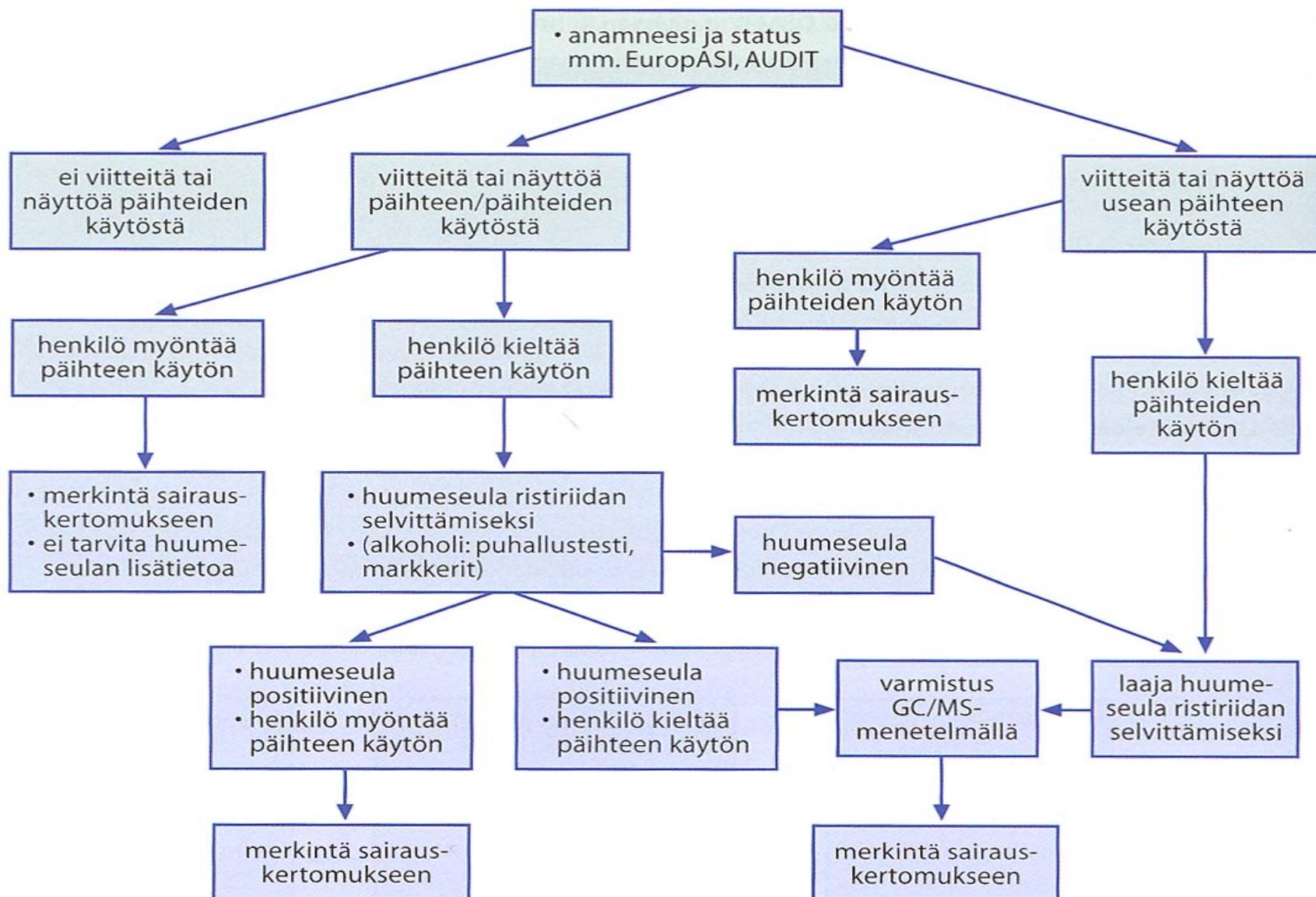
Kortin tilaukset
alkoholiohjelma@stm.fi

**Alkoholi-
ohjelma**
2004-2007

Alkoholipäihitymäys

- Keskushermosto(CNS) lama
- Sammaltava puhe
- Häiriintynyt ajattelu
- Heikentynyt päätöksenteko
- Riidanhaluinen
- Oksentelu
- Diuresis
- Kömpelö kävely
- Sammuminen
- Kooma
- Hengityslama

Kuva 21.5. Päihdeongelmista mahdollisesti kärsivän henkilön huume- ja lääkeseulonnan periaatteet.

Taulukko 21.11. Huume- ja lääkeaineiden viitteelliset toteamisajat virtsanäytteestä tehdynssä seulontutkimuksessa.

Käytetty aine	Toteamisaika vrk	
Buprenorfiini	1–2	
Dekstropropoksifeeni	4–7	
Heroini	1–3	
Kodeiini	1–3	
Metadoni	2–4	
Morfiini	1–3	
Amfetamiini	2–4	
Kokaiini	1–3	
Metamfetamiini	2–4	
Alpratsolaami	Bentsot	2–7
Diatsepaami		4–5
Dikaliumkloratsepaatti		5–14
Fenobarbitaali		14–30
Klooridiatsepoksidi		5–14
Midatsolaami		2–3
Oksatsepaami		5–14
Tematsepaami		5–7
Triatsolaami		1–2
Tsopikloni		2–3
Fensyklidiini	2–30	
Kannabis	1–30	

Päihteiden käytön profiili:
(täytetään ensimmäisellä vastaanottokäynnillä)

Mitä päihteitä on käytty:

Lähianamneesi	Päihteet	Käyttömäärä	Käyttötapa 1=iv, 2=polttamalla, 3=nenän kautta, 4=suun kautta
Tänään			
Alkometri: ___ / ___			
Eilen			
Toissapäivänä			

I. Huumeseula ___ / ___:

II. Huumeseula ___ / ___:

Alkometri ___ / ___:

III Huumeseula ___ / ___:

Alkometri: ___ / ___:

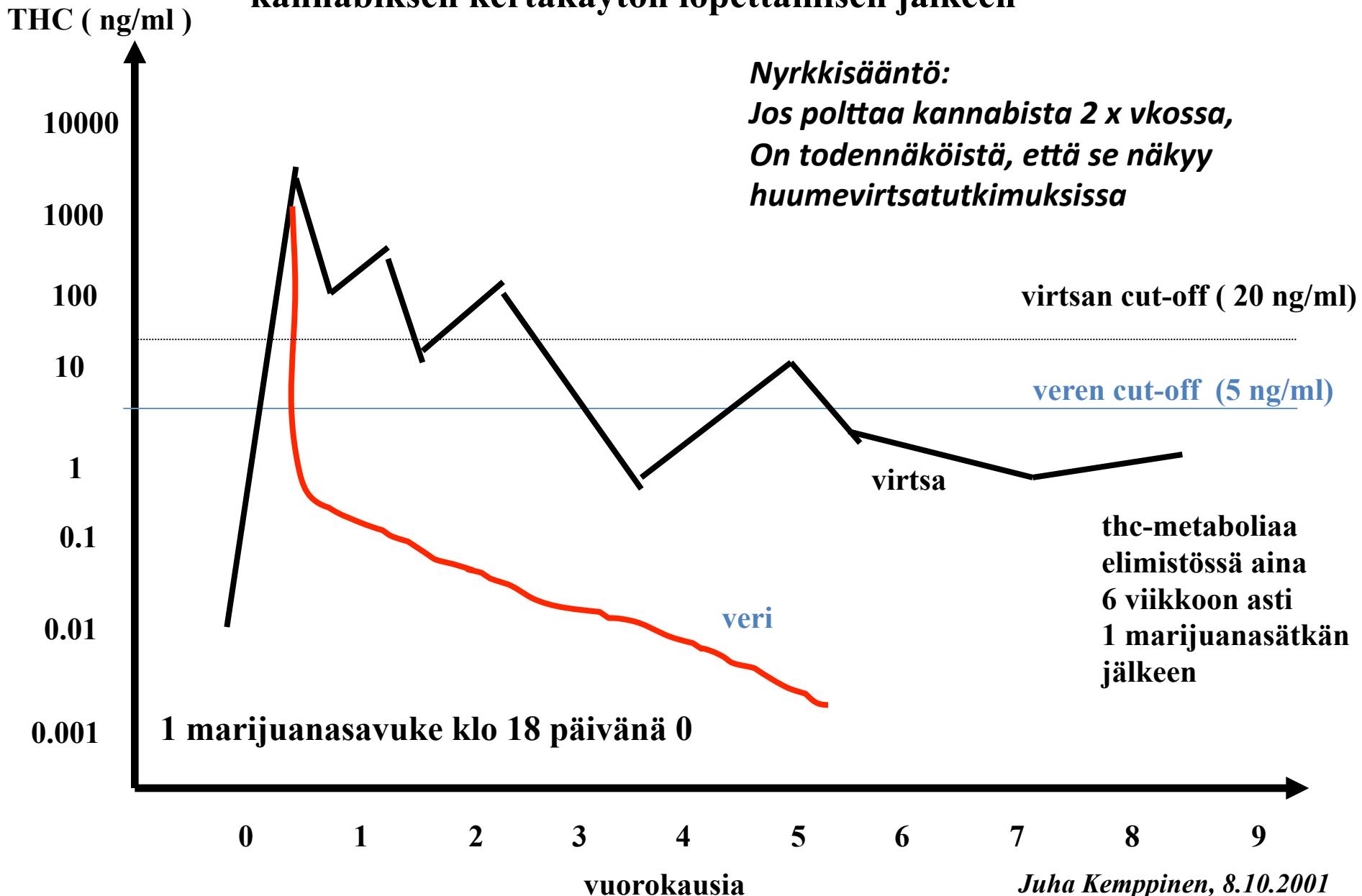
Päihteiden käyttö:

Merkitse tärkeimmat päihteet järjestysnumeroilla	Käyttötapa 1=iv, 2=polttamalla, 3=nenän kautta, 4=suun kautta	Käyttökerrat viimeisimmän kk:n aikana	Missä iässä käytti ensi kerran	Missä iässä käytti muuttui säännölliseksi	Päihteet-tömat kk:t	SDS-pisteet	Säännöllistä käyttöä tällä hetkellä
Tupakka	2						
Alkoholi	4						
Marihuana							
Hasis							
Amfetamiini							
Kokaiini							
Ekstaasi (MDMA)	4						
Heroini							
Unikkotee							
Muu opioidi, mikä *							
LSD							
Bentsodiatsepiini*							
Gammahydroksibutyraatti							
Muu pähde, mikä *							

* muun opioidin, bentsodiatsepiinijohdoksen tai muun päihteen nimi tarkemmin (esim, fensykliidiini, tekniset liuottimet, bensiini, butaanit ym.)

KYS,
2002

Tetrahydrokannabinoidihapon pitoisuksia virtsassa ja veressä kannabiksen kertakäytön lopettamisen jälkeen

Huumevirtsat hoidon tehon
seurantaan 2-4x/kk

HUUMAUSAINEEN LÖYTYVYYS VIRTASTA

- ❖ ELIMISTÖÖN JOUTUNUT AINEEN MÄÄRÄ
- ❖ AIKA VIIMEISTÄ KÄYTTÖKERRASTA
- ❖ AINEEN FARMOKOKINEETTISET OMINAISSUDET
- ❖ VIRTSAN LAATU
- ❖ ANTajan FYSIOLOGINEN TILA
- ❖ ANALYYSIMENETELMÄT

Vääriä negatiivisia imm. seuloissa:

Amp-: ei näy XTC eikä amp-johdannaiset
Bdz-: nitratsepaami, klonatsepaami,
triatsolaami ja oksatsepaami

Ayl Sajja Turtioinen, HUS

Taulukko 6. Tavallisimpien immunologisissa seulonnoissa näkyvien huumeiden viitteellisiä toteamisaikoja virtsasta aineen käytön lopettamisen jälkeen

Aine	Eliminaation puoliaika (h)	Toteamisaika virtsasta (vrk)
Kannabis (THC)	15—40	
suurkäyttäjä	14—30*	
päivittäiskäyttäjä	5—14	
satunnaiskäyttäjä	1—5	
passiivinen käyttäjä	0 (—0,5)	
Amfetamiinit	4—34 (—140) **	2—6
Heroiini	alle 1	1—3*
Morfiini	2—3	1—3*
Metadoni	15—50	2—7
Buprenorfiihi	20—40	7—14
LSD	3	0—2
Fensykliini (PCP)	7—46	5—10
Kokaiini	1—2	1—4*
Gammahydroksi-butylaatti (Gamma)	alle 1	1

* todetaan aineenvaihduntatuotteina

** riippuu virtsan pH:sta pH 4-9 norm, ei kelpaa U-krea <0,5 mmol/l, 32-38 C

Seulontamenetelmästä riippuen
buprenorfiihi+ on opiphet+ on opip-
Heroliini → 6-asetyylimorfiini I, MAM →
Morfiini → Mo+ on opip+
Eli selvitä mitä läbrasi tekee

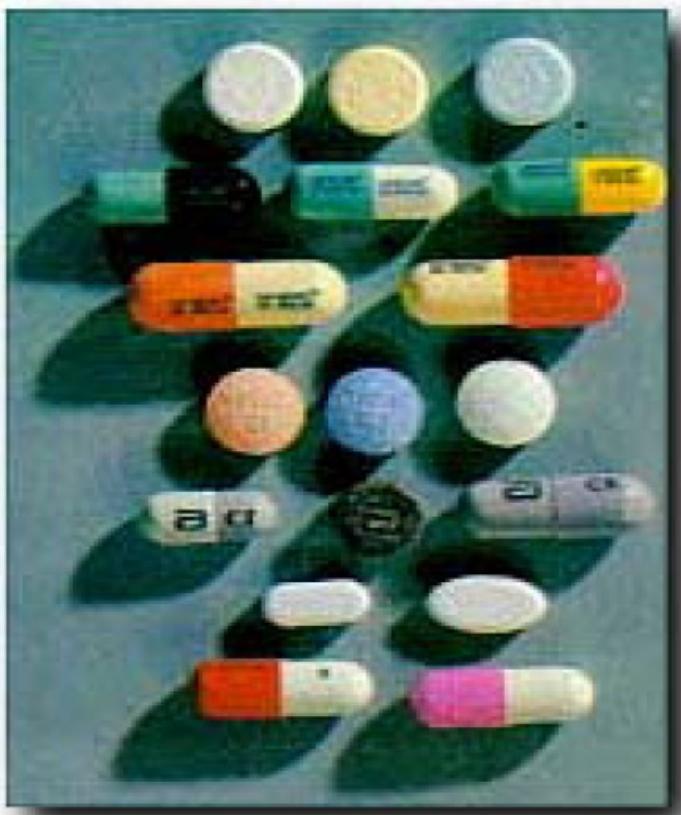
Varmistettu positiivinen testitulos tarkoittaa:

- Näytteessä on todettua ainetta
- Ei merkitse sitä, että näytteen antanut henkilö olisi ollut näytettä antaessaan aineen vaikutuksen alainen
- Tuloksesta ei voi päätellä milloin huumetta on käytetty
- Ei voida arvioida, onko kokeilu- vai ongelmakäyttäjä

Rauhoittavat lääkkeet

Rauhoittava lääkeongelmainen potilas

Benzodiazepines

Benzodiazepines

Generic Name (®) Average Half-Life

- **Alprazolam** (Xanax) 12-19h
- **Bromazepam** (Lectopam) 10-20h
- **Chlordiazepoxide** (Librium) 6-30h
- **Clonazepam** (Rivotril) 16-20h
- **Diazepam** (Valium) 20-80h
- **Flunitrazepam** (Rohypnol) 15-20h
- **Lorazepam** (Ativan) 10-20h
- **Nitrazepam** (Mogadon) 30-60h
- **Oxazepam** (Serax) 5-10h
- **Temazepam** (Restoril) 3-25h
- **Triazolam** (Halcion) 2-5h

Bentsodiatsepiinejä

- Käytössä olevia bentsodiatsepiinejä ovat (suluissa olevien kauppanimien lisäksi saatetaan myydä muillakin kauppanimillä):
- **Rauhoittavat lääkkeet**
- [alpratsolaami](#) (Xanor®, Alprox®, Alprazolam Alternova®, Alprazolam Merck NM®)
- [diatsepaami](#) (Diapam®, Medipam®, Stesolid®, Valium®)
- [klooridiatsepoksidi](#) (Risolid®)
- [loratsepaami](#) (Temesta®)
- [oksatsepaami](#) (Opamox®, Oxamin®, Alopam®, Oxepam®)
- **Unilääkkeet ja rauhoittavat lääkkeet**
- [bromatsepaami](#)
- [midatsolaami](#) (Dormicum®, Midazolam Alpharma®, Midazolam Hameln®)
- [nitratsepaami](#) (Insomin®)
- [tematsepaami](#) (Tenox®, Normison®)
- [triatsolaami](#) (Halcion®)
- **Antiepileptiset lääkkeet**
- [klobatsaami](#) (Frisium®)
- [klonatsepaami](#) (Rivotril®)
- **Kroonisten kiputilojen hoitoon käytettävät lääkkeet**
- [klooridiatsepoksidi](#) (Klotriptyl mite®, valmiste sisältää myös amitriptyliiniä)
- **Bentsodiatsepiinijohdannaisia**
- [tsolpideemi](#) (Stilnoct®)
- [tsaleploni](#) (Sonata®)
- [tsopikloni](#) (Imovane®)

Benzodiazepines: Hierarchy of Symptoms Between Anxiety and Withdrawal Reactions

P.Tyrer, 1988

- lyhytvaikutteiset bdz:

vieroitusoireet alkavat 2-3
päivän kuluessa lopettamisesta

- pitkävaikutteiset bdz:

vieroitusoireet alkavat 6 päivän
kuluessa lääkkeen lopettamisesta

- vieroitusoireet kestävät 3- 20 päivää

- mitä lyhyempi bdz T 1/2, sitä varmemmin
lopetettaessa vieroitusoireita

- vieroitusoireita jo lyhyestä käytöstä,
6 viikon käytön jälkeen lähes jokaiselle

- 3- 4 viikon käytön jälkeen bdz:n teho
heikkenee ja annosta on nostettava

- Riippuvuusriski nousee 4 viikon
käytön jälkeen reilusti; mitä suurempi annos,
sen suurempi riippuvuusriski
- ahdistusoireet palaavat pikkuhiljaa
bdz-hoitoa edeltäneelle tasolle

- 40 % bdz-hoitoa persoonallisuushäiriöisille

Unettomuus

Pelko

Ärtyisyys

Levottomuus

Huimaus

Sydämen tykittelyt

Vapina

Lihasjännitys

Henkinen kireys

Heikentynyt keskittyminen

Hikoilu

Masennus

Anoreksia

Painonlasku

Päänsäryt

Kuulon liikaherkkyys

Tunnon liikaherkkyys

Tuntoharhat, parastesiat

Minuustunnon heikkeneminen

Epätodelliseksi muuttuminen

Haparointi,ataksia

Lihasnykäykset

Korvien soiminen, tinnitus

Ihon kihelmöinti

Sekavuus, konfuusio

Lääkehulluus, delirium

Kuuloharhat, hallusinaatiot

Muut hallusinaatiot

Vainoharhaiset psykoosit

Myoklooniset nykimät

Epileptiset kohtaukset

Ahdistuneisuus

Vieroitusilmiö

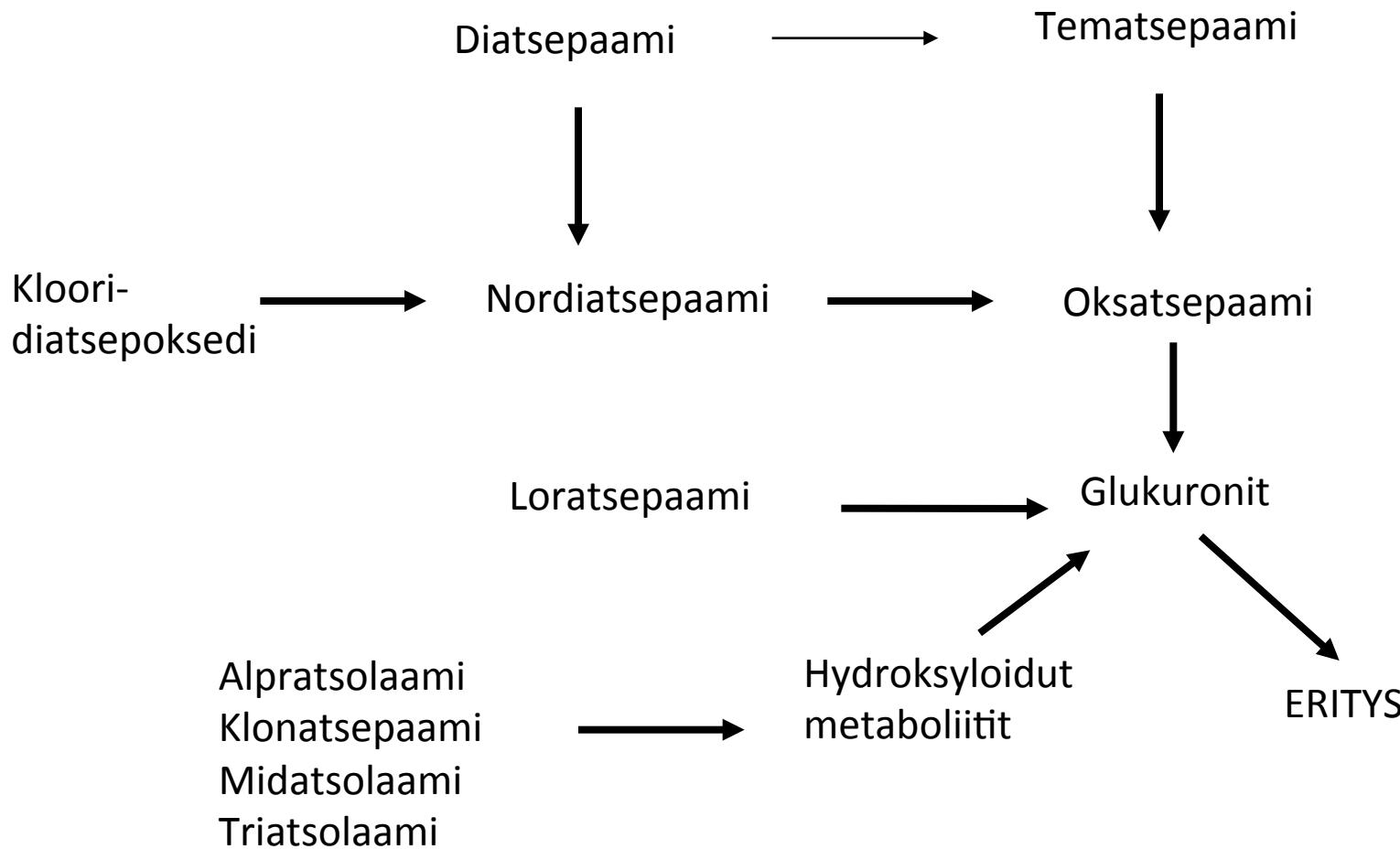
Taulukko 32.10. Bentsodiatsepiinien eliminaation puoliintumisajat ja arvioidut ekvivalenttiannokset suun kautta annosteltuina.

Bentsodiatsepiini	t $^{1/2}$ (h)	Ekvivalenttiannos
diatsepaami*	14–90	5 mg Diapam 10mg x3
alpratsolaami	6–20	0,5 mg Xanor 2mg depotx3 =Diapam 10mg x3
klobatsaami	10–38	10 mg
klonatsepaami Rivatril	19–30	0,5 mg
klooridiatsepoksidi* Risolid	7–28	15 mg (10–15 mg)
loratsepaami	10–24	(0,5–1 mg) kun annos < 4 mg/vrk 2 mg kun annos > 5 mg/vrk
nitratsepaami	15–27	5 mg (5–20 mg)
oksatsepaami	6–24	15 mg (15–40 mg)
tematsepaami Tenox	6–15	10 mg

* Metaboloituvat nordiatsepamiksi ($t^{1/2} = 32\text{--}200$ h).

Bentsodiatsepiinien metabolia

U-huume: mitä aineenvaihduntatuotteita ja siis mitä bentsoja?

BENTSODIATSEPIINIEN VIEROITUSOIREIDEN ARVIOINTIASTEIKKO

Asiakkaan nimi _____

Pvm _____

Tutkija _____

Arvioitsija _____

Tutkimusyksikkö _____

Kunkin seuraavan kysymyksen osalta valitse numero, joka parhaiten kuvaavat kyseessä olevan oireen voimakkuutta.

1. Tarkkaile, missä määrin asiakkaan käyttäytyminen vaikuttaa levottomalta tai hermostuneelta.

- 0 Ei levottomuutta, normaalilla aktiiviteettitason
1
 2 Käyttäytyminen levotonta
3
 4 Liikkuu edestakaisin, ei pysty olemaan paikallaan

2. Pyydä asiakasta ojentamaan kätensä eteenpäin sormet harallaan ja tarkkaile, esiintyykö vapinaa.

- 0 Ei vapinaa
 1 Ei näkyvästä vapinaa, mutta tuntuu sormin kosketeltaessa
 2 Näkyvästä mutta lievästä vapinaa
 3 Kohtalaista vapinaa kädet ojennettuina
 4 Voimakasta vapinaa ilman että kädet ovat ojennettuina

3. Tarkkaile hikoilua, tunnustele kämmeniä.

- 0 Ei näkyvää hikoilua
 1 Juuri ja juuri näkyvää hikoilua, kämmenet kosteat
 2 Otsa ja kämmenet kosteat, kertoo hikoilevansa kainaloista
 3 Hikipisaroita otsalla
 4 Voimakasta hikoilua

Nimi _____
Pvm _____

Merkitse kunkin seuraavan kysymyksen kohdalle numero, joka parhaiten kuvaaa tuntemuksiasi.

0 = En lainkaan / hyvin   4 = Erittäin paljon / huonosti

	0	1	2	3	4
1. Tunnetko olosi ärtynneeksi?	☐				
2. Tunnetko itsesi väsyneeksi?	☐				
3. Tunnetko itsesi jännittyneeksi?	☐				
4. Onko sinulla keskittymisvaikeuksia?	☐				
5. Onko ruokahalusi heikentynyt?	☐				
6. Tuntuuko kasvoillasi, käsilläsi tai jaloissasi puutumista tai polttelua?	☐				
7. Onko sinulla sydämentykytystä?	☐				
8. Tuntuuko sinulla painetta päässä tai särkeekö sitä?	☐				
9. Onko sinulla lihaskipuja tai jäykkyyttä?	☐				
10. Tunnetko itsesi ahdistuneeksi tai hermostuneeksi?	☐				
11. Tunnetko olevasi poissa tolaltasi?	☐				
12. Kuinka levollisesti nukuit viime yön?	☐				
13. Tunnetko olosi heikoksi?	☐				
14. Saitko riittävästi unta viime yönä?	☐				
15. Onko sinulla näköhäiriötä (yliherkkyyttä valolle, näkökyvyn hämärtymistä)?	☐				
16. Tunnetko itsesi pelokkaaksi?	☐				
17. Ovatko mahdolliset vastoinkäymiset huolestuttaneet sinua viime aikoina?	☐				
18. Montako tuntia mielestäsi nukuit viime yönä?	_____				
19. Kuinka monessa minuutissa arvelet saaneesi unen päästä kiinni?	_____				

Fyysiset vieroitusoireet

- *Päänsärky*
- *Kivut, jäykkyys (raajoissa, selässä, niskassa, hampaissa, leukaperissä)*
- *Korvien soiminen, puutumus, erilaiset aistimuksit - (raajoissa, kasvoissa, kehossa)*
- *Heikotus (hyytelöjalat)*
- *Uupumus, influenssan kaltaiset oireet*
- *Lihasnykäykset, kiskaisut, värvleet, "sähköiskut"*
- *Vapina*
- *Pyörrytyks, huimaus, huono tasapaino*
- *Näön samentuminen, kahtena näkeminen, aristavat tai kuivat silmät*
- *Tinnitus*
- *Yliherkkyys - (valolle, äänelle, kosketukselle, maulle, hajulle)*
- *Ruuansulatuselimistön vaivat - (kuvotus, oksentaminen, ripuli, ummetus, kivut, pullistumat nielemisvaikeudet)*
- *Ruokahalun / painon muutokset*
- *Kuiva suu, metallinen maku suussa, epätavalliset hajut*
- *Punastuminen / hikoileminen / sydämentykytykset*
- *Hyperventiloointi*
- *Virtsaamisvaikeudet / kuukautisiin liittyvät ongelmat*
- *Ihottumat, kutina*
- *Krampit (harvoin)*

Päivystävä lääkäri, Päihdehuollon ensihoitajana , mitä tulisi tehdä ? Bentsot (tavallisempi)

Bentsodiatsepiinit

- Yleisin yksittäinen myrkytyksiä aiheuttava lääkeaineryhmä
- Oireet
  - Sedatiivinen oireyhtymä
  - RR-lasku on mahdollinen, useimmiten lievä ja liittyy sekamyrkytyksiin.
  - Hengityslama on mahdollinen, useimmiten syynä on kuitenkin ilmatien menetys tajunnanhäiriön takia.
- Unilääkkeinä käytetyt valmisteet ovat vaarallisempia kuin vähemmän sedatiiviset (esim. oksatsepaami).
- Esim. diatsepaamilla tappava lääkeannos on n. 1 g.
- Muut tajunnantasoa alentavat lääkeaineet ja alkoholi potentioivat toksisia vaikuttuksia => alkoholipitoisuus on arvioitava alkometrilla.
- Hoito
  - Oireenmukainen
  - Antidoottina flumatseniili (Lanexate®) 0.25 mg i.v. toistaen ad 2 mg, tehoa myös tsopikloni-, tsaleploni- ja tsolpideemimyrkyksissä
    - Jatkossa infuusio 0.1- 0.4 mg/h
    - Sekamyrkytyksiin liittyy jopa hengenvaarallisia reaktioita (kouristelu yms.), joten käytetään vain poikkeustapauksissa.

Bentsodiatsepiinivieroitus osastolla 6 (HUS)

- Ohje koskee bentsodiatsepiinien katkaisuhoitoon tulleita potilaita ja opioidikorvaushoidon aloitukseen tulleita bentsodiatsepiiniriippuvaisia potilaita.
- **Tulopäivänä:** yleensä ei bentsodiatsepiinilääkitystä. Potilaas on saattanut ottaa bentsodiatsepiineja juuri ennen osastolle tuloa, jolloin lääkevaikutus ilmaantuu vasta osastoseurannassa.
- **Tulopäivää seuraava päivä (= 0-vrk):** jos potilaas ei ole päähtynyt/tokkuraiainen, häelle annetaan hänen ilmoittamaansa bentsodiatsepiiniannosta vastaava vrk-annos oksatsepaamia, maksimiannoksena kuitenkin 240 mg/vrk. Annostelu klo 8,12,17,21. Ei tarvittavia bentsodiatsepiineja.
- **1-vrk lähtien:** vähennys 30 mg/vrk tasoon 120 mg/vrk saakka, sen jälkeen vähennetään 15 mg/vrk kunnes bentsodiatsepiinilääkitys loppuu.

Bentsodiatsepiinivieroitus osastolla 6 (HUS)

- Diatsepaamiekvivalentit: diatsepaami 10 mg = alpratsolaami 1 mg = klonatsepaami 0,5-1 mg = klooridiatsepoksidi 25 mg = loratsepaami 2 mg = nitratsepaami 10 mg = oksatsepaami 30 mg = tematsepaami 20 mg = triatsolaami 0,25 mg = midatsolaami 5-10 mg = tsolpideemi 10 mg = tsaleploni 10 mg = tsopikloni 7,5 mg.
- Jos potilaalla on anamneesissa tajuttomuuus-kouristuskohtauksia tai psykoottisia oireita, tarpeen mukaan vieroituksen nopeutta voi hidastaa ja/tai tueksi voi antaa valproaattia 20 mg/kg.
- Mahdollinen valproaattilääkitys lopetetaan alenevin annoksin osastojakson aikana tai myöhemmin avohoidossa. Hidas bentsodiatsepiinivieroitus viedään pääsääntöisesti loppuun viimeistään avohoidossa 1-2 kk aikana.
- Ayl Helena Vorma 18.6.2008

Depressantit, CNS lamaavat

- Benzodiazepines, GHB, Rohypnol, Quaalude
- Käyttötapa: suunkautta, poltettu, suonensisäisesti
- Vaikutukset: vähentynyt ahdistuneisuus, hyvänolontunne, alentuneet estot, hidastunut pulssi ja hengitys, alentunut ver nepaine, heikko keskittyminen
- Seuraukset: väsymys, sekavuus, heikentynyt koordinaatio, muisti ja päätöksenteko, hengityslama ja -pysähdys, kuolema

Benzodiazepines: Hierarchy of Symptoms Between Anxiety and Withdrawal Reactions

P.Tyrer, 1988

- lyhytvaikutteiset bdz:

vieroitusoireet alkavat 2-3

päivän kuluessa lopettamisesta

- pitkävaikutteiset bdz:

vieroitusoireet alkavat 6 päivän

kuluessa lääkkeen lopettamisesta

- vieroitusoireet kestävät 3- 20 päivää

- mitä lyhyempi bdz T 1/2, sitä varmemmin
lopetettaessa vieroitusoireita

- vieroitusoireita jo lyhyestä käytöstä,
6 viikon käytön jälkeen lähes jokaiselle

- 3- 4 viikon käytön jälkeen bdz:n teho
heikkenee ja annosta on nostettava

- Riippuvuusriski nousee 4 viikon
käytön jälkeen reilusti; mitä suurempi annos,
sen suurempi riippuvuusriski

- ahdistusoireet palaavat pikkuhiljaa
bdz-hoitoa edeltäneelle tasolle

- 40 % bdz-hoitoa persoonallisuushäiriöisille

Unettomuus

Pelko

Ärtyisyys

Levottomuus

Huimaus

Sydämen tykittelyt

Vapina

Lihasjännitys

Henkinen kireys

Heikentynyt keskittyminen

Hikoilu

Masennus

Anoreksia

Painonlasku

Päänsäryt

Kuulon liikaherkkyys

Tunnon liikaherkkyys

Tuntoharhat,parastesiat

Minuustunnon heikkeneminen

Epätodelliseksi muuttuminen

Haparointi,ataksia

Lihasnykäykset

Korvien soiminen, tinnitus

Ihon kihelmöinti

Sekavuus, konfuusio

Lääkehulluus, delirium

Kuuloharhat, hallusinaatiot

Muut hallusinaatiot

Vainoharhaiset psykoosit

Myoklooniset nykimät

Epileptiset kohtaukset

Ahdistuneisuus

Vieroitusilmiö

Rauhoittavien lääkkeiden vieroitusoireyhtymä :

Taulukko 16.31. Rauhoitteen tai unilääkkeiden aiheuttaman vieroitusoireyhtymän (F13.3) diagnostiset kriteerit (DSM-IV).

- A. Rauhoitteen tai unilääkkeen runsaan ja pitkittyneen käytön lopettaminen (tai vähentäminen).
- B. Vähintään kaksi seuraavista löydöksistä, jotka ovat ilmaantuneet tunneista muutamaan päivään kriteerin A jälkeen:
  1. autonominen yliaktiivisuus (esim. hikoilu tai syketaajuus yli 100/min)
  2. lisääntynyt käsienvapina
  3. unettomuus
  4. pahoinvointi tai oksentelu
  5. hetkelliset näkö-, tunto- ja kuuloharhat tai -illusiot
  6. psykomotorinen levottomuus
  7. ahdistuneisuus
  8. grand mal -kohtaukset.
- C. Kriteerin B oireet aiheuttavat klinisesti merkittävää kärsimystä tai haittaa sosiaalisella, ammatillisella tai muulla tärkeällä toiminnan alueella.
- D. Oireet eivät johdu ruumiillisesta häiriöstä eivätkä ole paremmin selitettyissä muulla mielenterveyden häiriöllä.

Taulukko 16.33. Bentsodiatsepiinivieroitksen yleisperiaatteet avohoidossa toteutettuna.

1. Lääkevieroituksen tarpeen toteaminen.
2. Lääkkeen annostelun tasoittaminen
  - lääkettä otetaan sovittu annos tasaisin väliajoin psyykkisiin tai fyysisiin tunteisiin.
3. Vieroitusvaihe
  - yksilöllinen suunnitelma
  - tarpeettomien lääkkeiden, kuten särkylääkkeiden käyttö lopetetaan
  - stimulanttien käyttöä (kahvi, tupakka) tuli si vähentää, mutta ei lopettaa
  - annosta pienennetään hitaasti yhdistyneenä voinnin seurantaan (esim. diatsepaamia voidaan vähentää 2,5–5 mg viikon välein)
  - pienennettyä annosta ei enää lisätä, mutta vieroituksen nopeutta voidaan tarpeen mukaan hidastaa
  - jos käytössä on useita bentsodiatsepinejä, jätetään ensin pois elimistöstä nopeimmin poistuvat
  - seurataan alkoholinkäytöötä ja ehkäistään retkahduksia.
4. Jälkihoito
  - vähintään puolen vuoden seurantajakso
  - retkahduksen ehkäisyneuvonta
  - psykoterapien tai muun lääkehoidon tarpeen arvointi

Lyrican sivuvaikutukset:

- **Yleiset sivuvaikutukset (>1/100):**
- ruokahalun lisääntyminen
- kohonnut mieliala, sekavuus, ajan ja paikan tajun hämärtyminen, sukupuolivietin muutokset, ärtyneisyys
- tarkkaavuuden häiriöt, kömpelyys, muistin heikkeneminen, vapina, puheen tuottamisen vaikeudet, kihelmöinti, rauhoittuminen, horros, unettomuus, väsymys, päänsärky
- näön hämärtyminen, kaksoiskuvat
- kiertohuimaus, tasapainohäiriöt
- suun kuivuminen, ummetus, oksentelu, ilmavaivat
- erektiliovaikeudet
- turvotus, raajojen turvotus mukaan lukien
- humaltunut olo, epänormaalit kävelytyyli
- painonnousu.

Lyrican sivuvaikutukset:

- **Harvinaiset sivuvaikutukset (>1/1000):**
- ruokahaluttomuus, matala verensokeri
- omakuvan muutokset, levottomuus, masennus, kiihtyneisyys, mielialan vaihtelu, sanojen hapuilu, muistin heikkeneminen, aistiharhat, poikkeavat unet, paniikkikohtaukset, apatia, epätavallinen olo, ongelmat seksuaalitoiminoissa kuten kyvyttömyys saada orgasmia, viivästynyt siemensöksy
- ajatteluvaikeudet, puutuminen, muutokset näkökyvyssä, epänormaalit silmäliikkeet, nykivät liikkeet, refleksien heikkeneminen, ylivilkkaus, heitehuimaus seistessä, ihon herkistyminen, makuaistin menetys, poltteleva tuntemus, liikevapina, tajunnantason aleneminen, pyörtyminen, lisääntynyt meluherkkyyss
- silmien kuivuminen, silmien turvotus, silmäkipu, näöntarkkuuden heikkeneminen, kyynelvuoto
- sydämen rytmihäiriöt, sydämensykkeen kiihtyminen, matala verenpaine, korkea verenpaine

Lyrican sivuvaikutukset:

- **Harvinaiset sivuvaikutukset (>1/1000): (jatkuu)**
- kuumoitus/punoitus, kuumat aallot
- hengitysvaikeudet, kurkkukipu, nenän kuivuminen
- vatsan turvotus, syljenerityksen lisääntyminen, närästys, suun ympäristön puutuminen
- hikoilu, ihottuma, vilunväristykset
- lihasnykäykset, nivelturvotus, lihaskouristukset, lihasjäykkyys, kipu kuten lihaskipu, nivelkipu, selkäkipu, raajakipu
- virtsaamisvaikeus tai kipu virtsatessa, virtsankarkailu
- voimattomuus, kaatuminen, jano, kiristävä tunne rintakehässä
- muutokset verikokeiden ja maksantoimintakokeiden tuloksissa (veren kreatiinikinaasi-, alaniiniaminotransfераasi- ja aspartaattiaminotransfераasiarvon suureneminen, verihiuutalemääärän pieneneminen).

Lyrican sivuvaikutukset:

- **Hyvin harvinaiset sivuvaikutukset (<1/1000):**
- muutokset sydämen sykkeessä
- käsienv ja jalkojen kylmyys
- yskä, nenän tukkoisuus, nuha, nenäverenvuoto, kuorsaaminen
- hajuaistin häiriö, näönmuutokset kuten putkinäkö, kohteen näkeminen heilahtelevana, syvyysnäköaistimusten muutokset, valon välähdykset, näköaistimuksen kirkkaus
- laajentuneet pupillit, karsastus, silmän ärsytys
- kuume, kylmä hiki, kiristävä tunne kurkussa
- haimatulehdus
- nielemisvaikeudet
- liikkeiden hitaus tai vähenneminen

Lyrican sivuvaikutukset:

- **Hyvin harvinaiset sivuvaikutukset (<1/1000):**
- kirjoitusvaikeudet
- nokkoshihotuma
- nesteen kerääntymisen vatsaonteloon
- lihasvaario
- niskakipu
- rintakipu, nesteen erittyminen rinnasta, rinnan epänormaali kasvaminen, kivuliaat kuukautiset, kuukautisten poisjäänti
- korkea verensokeri
- painon aleneminen
- mielialan koheneminen
- munuaisten vajaatoiminta, virtsamäärän väheneminen
- muutokset verikokeiden tuloksissa (veren kaliumarvon pieneminen, veren kreatiniiniarvon suureneminen; valkosolumäärän pieneminen, neutrofilit mukaan lukien)
- estottomuus.

Lyrican sivuvaikutukset:

- Markkinoille tulon jälkeen on ilmoitettu muita haittavaikutuksia, kuten sydämen vajaatoiminta, muutokset sydänsähkökäyrässä (EKG), nestettä keuhkoissa, tajunnanmenetys, kouristukset, yliherkkyys- ja allergiareaktiot (jotka voivat ilmetä kasvojen turvotuksena, kielen turvotuksena, hengityksen vaikeutumisena, kutinana, silmätulehduksena, näkökyvyn menetyksenä ja vakavana ihoreaktiona, jolle on tyypillistä ihmisen punoitus, rakkulat, ihmisen kesiminen ja kipu); psyykkisiä häiriöitä, aggressio, virtsaumpi, rintojen kasvu miehillä, ripuli, pahoinvoindi ja huonovointisuus.
- **Jos sinulle ilmenee kasvojen tai kielen turvotusta tai ihosi alkaa punoittaa ja siihen muodostuu rakkuloita tai ihmisen kesii, hakeudu heti lääkärin hoitoon.**

Lyrican sivuvaikutukset:

- Tiettyjen haittavaikutusten, kuten uneliaisuuden, ilmaantuvuus voi suurentua, koska selkäydyinvammapotilaiden esimerkiksi kivun tai spastisuuden hoitoon mahdollisesti käyttämällä muilla lääkkeillä voi olla samantyyppisiä haittavaikutuksia kuin pregabaliinilla. Tällaiset haitalliset vaikutukset voivat voimistua, jos näitä lääkkeitä käytetään yhdessä.
- Jos havaitset sellaisia haittavaikutuksia, joita ei ole tässä pakkausselosteessa mainittu, tai kokemasi haittavaikutus on vakava, kerro niistä lääkärille tai apteekkihenkilökunnalle.

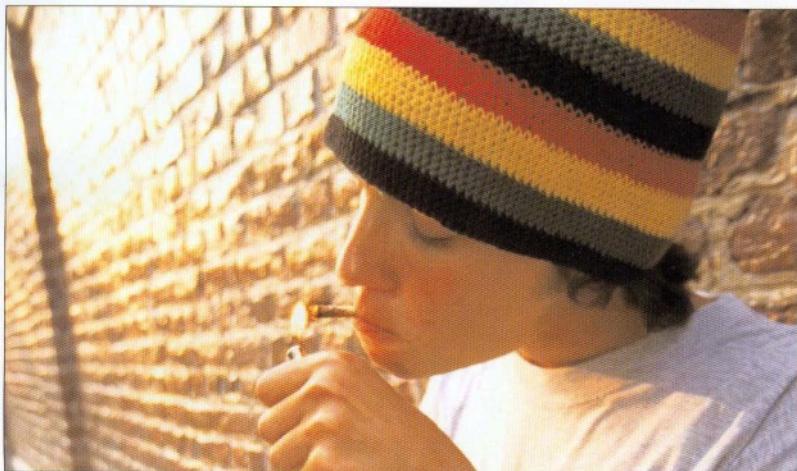
Kannabis

MARIJUANA

Cannabis

23 November 2002

Cannabis and psychiatric illness

The link grows stronger p1183, p1195, p1199, p1212

Malaria: the future p1221

Meningitis due to primary HIV infection p1225

Boosting research in Africa p1194

Institutional corruption in medicine p1232

Helping patients with a fatwa p1227

Taulukko 15.3. DSM-IV-järjestelmän mukaiset persoonallisuushäiriöt.

Ryhmä A

Epäluuloinen persoonallisuus.

Eristäyttyvä persoonallisuus.

Psykoosipiirteinen persoonallisuus.

Ryhmä B

Epäsoocialinen persoonallisuus.

Epävakaa persoonallisuus.

Huomiohakuinen persoonallisuus.

Narsistinen persoonallisuus.

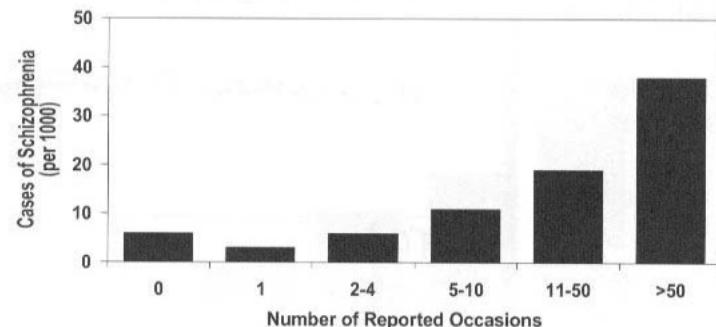
Ryhmä C

Estynyt persoonallisuus.

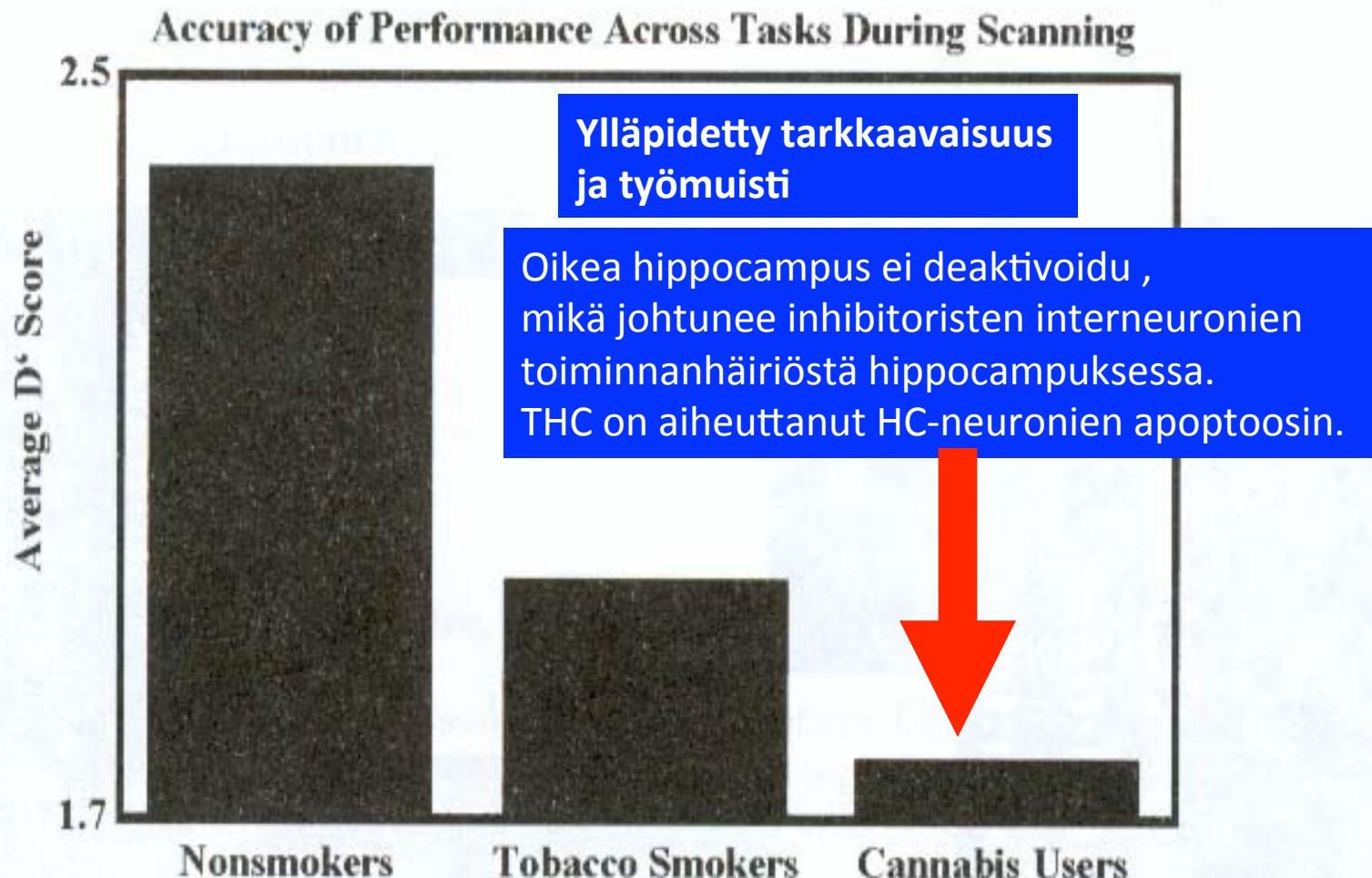
Riippuvainen persoonallisuus.

Pakko-oireinen persoonallisuus.

Cannabis Consumption at Age 18: Correlation With Later Risk of Schizophrenia

Andreasson S, et al. *Lancet*. 1987;2(8574):1483-1486.

FIGURE 2. Average D' score across tasks for nonsmokers, tobacco smokers, and users of both tobacco and cannabis.

MAUD (alkoholi ja kannabis) ei selviydy tavallisista tehtävistä otsalohkolla, vaan tarvitsee takaraivolohkoaa avuksi

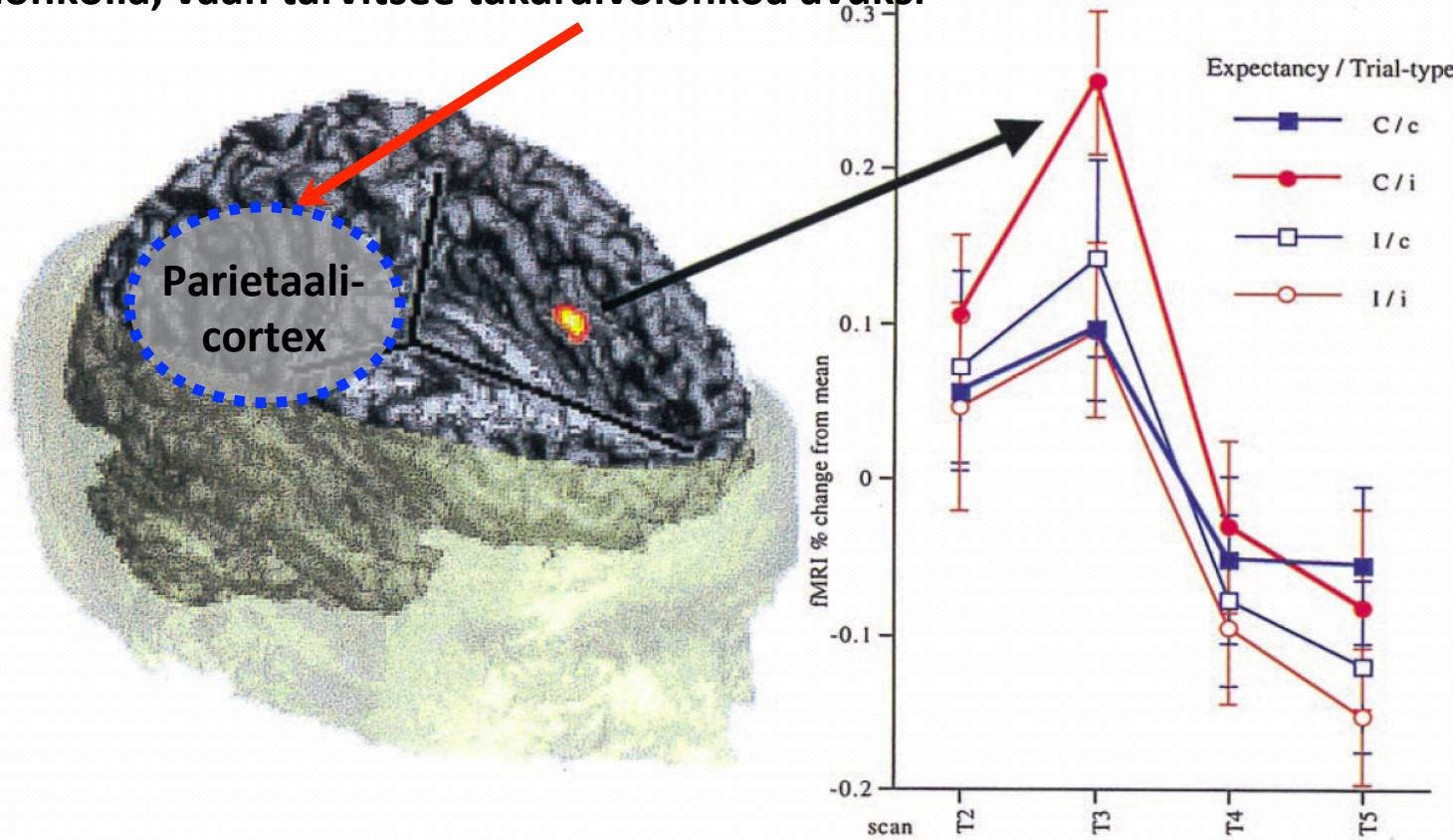
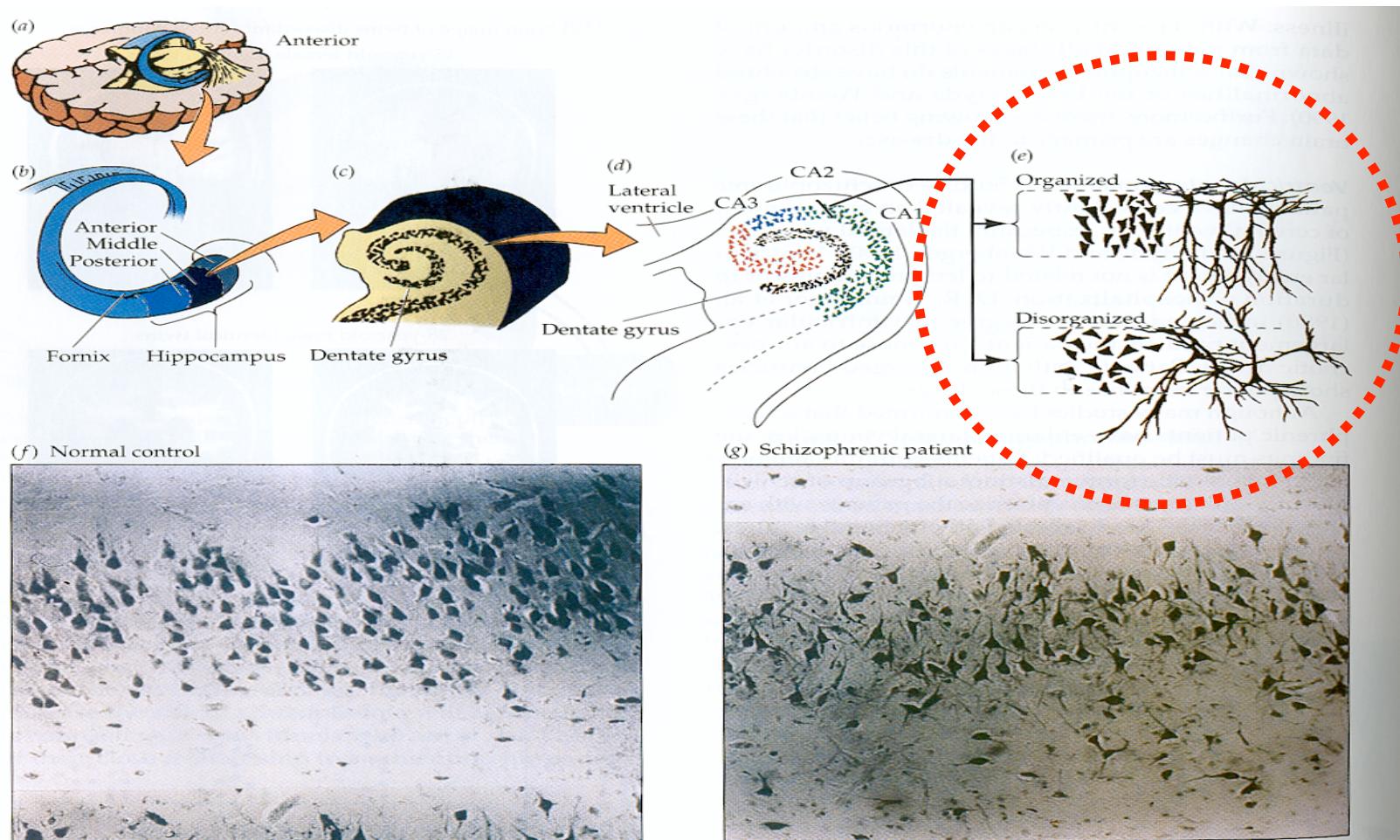

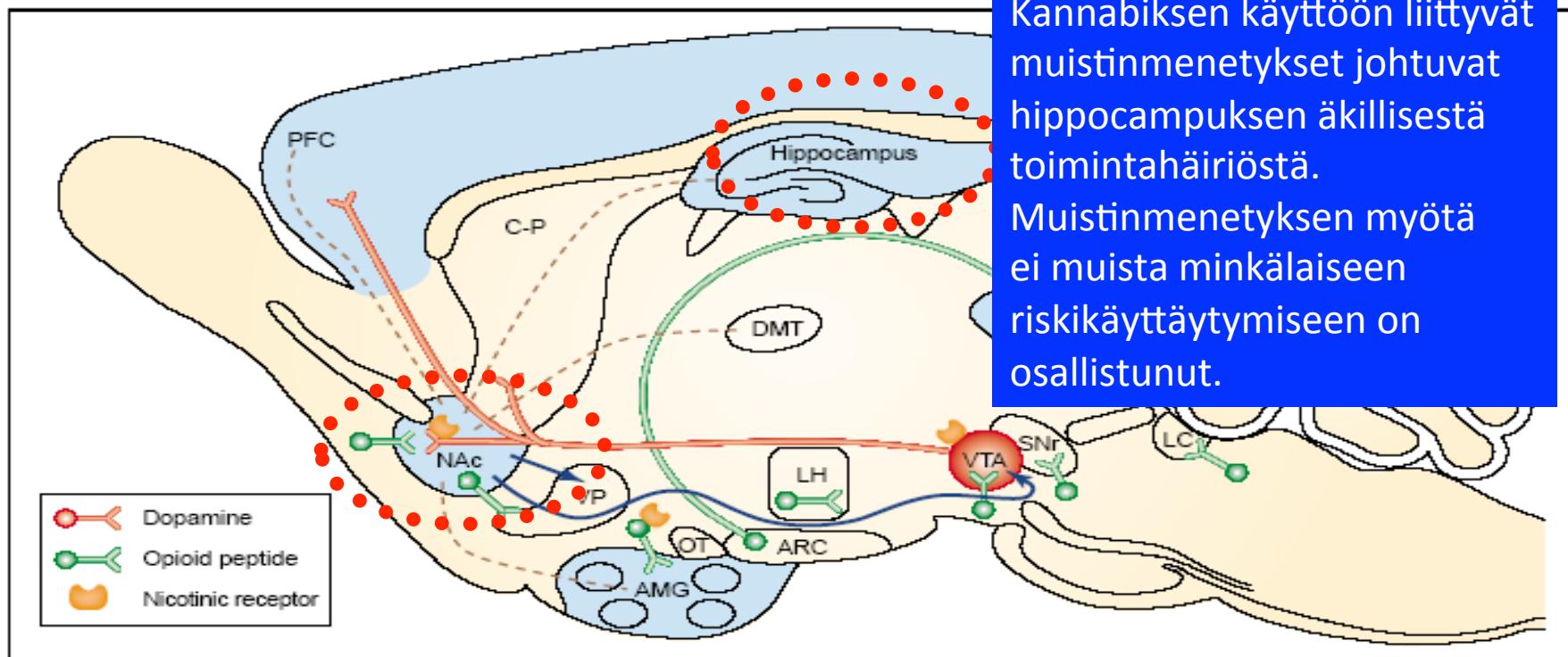
Fig. 2. The time course of the BOLD response in the ACC during the course of a trial for each trial type. Data are displayed as percent change from the mean activity in the region. Transient activity is seen in the ACC, which varies according to expectancy and trial type. In the mostly incongruent condition, ACC activity is not modulated by trial type. In the mostly congruent condition, a robust modulation by trial type is observed, with greater activation in the incongruent, compared with the congruent condition. In addition, when incongruent trials are contrasted directly across the two expectancies, ACC activity is significantly greater in the low control, high conflict, mostly congruent condition, than the high control, low conflict, mostly incongruent condition.

Cameron S. Carter et al, Parsing executive processes: Strategic vs. evaluative functions of the anterior cingulate cortex, PNAS February 15, 2000 vol. 97 no. 4, 1944–1948, Schweinsburg et al, 2005: fMRI response to spatial working memory in adolescents with comorbid marijuana and alcohol use disorders. Drug and Alcohol Dependence (painossa)

Hippocampus, muisti ja skitsofrenia :

16.5 Cellular Disarray of the Hippocampus in Chronic Schizophrenia

Figure 3. Key neural circuits of addiction. Umpic afferents to the nucleus accumbens (NAc) are shown as brown dashed lines. Blue arrows represent efferents from the NAc that are thought to be involved in drug reward. Projections of the mesolimbic dopamine system that are thought to be a crucial substrate for drug reward are shown in red: this system originates in the ventral tegmental area (VTA) and projects to the NAc and other limbic structures, including the prefrontal cortex (PFC), ventral domains of the caudate-putamen (C-P), the olfactory tubercle (OT) and the amygdala (AMG) (projections to the OT and AMG are not depicted). Neurons that contain opioid peptides and are involved in opiate, ethanol and, possibly, nicotine reward are shown in green. These opioid peptide systems include the local enkephalinergic circuits (short segments) and the hypothalamic midbrain β-endorphin circuit (long segment). The approximate distribution of GABA_A receptor complexes, which might contribute to ethanol reward, is shown as light blue areas. Nicotinic acetylcholine receptors, which are thought to be located on neurons that contain either dopamine or opioid peptides, are also shown. Abbreviations: ARC, arcuate nucleus; Cer, cerebellum; DMT, dorsomedial thalamus; IC, inferior colliculus; LC, locus coeruleus; LH, lateral hypothalamus; PAG, periaqueductal gray; SC, superior colliculus; SNr, substantia nigra pars reticulata; VP, ventral pallidum. Based on [16]. Reproduced, with permission, from Nature Reviews Neuroscience (<http://www.nature.com/reviews>) [30]. © 2001. Macmillan Magazines Ltd.

NAC or AcbC on kriittinen sille, että voi lykätä välitöntä mielihyvän tarvetta. AcbC vauroi voi indusoida impulsiivisia valintoja (ADHD, alkoholi ja huumeongelmat)

Kannabiksen käyttöön liittyvät muistinmenetykset johtuvat hippocampuksen äkillisestä toimintahäiriöstä. Muistinmenetyksen myötä ei muista minkälaiseen riskikäytätyymiseen on osallistunut.

Kannabinoidit

- Hashish, Marijuana
- Käyttötapa: poltettu, nielty
- Vaikutukset: euforia, hidastunut ajattelu ja reaktioaika, sekavuus, heikentynyt tasapaino ja koordinaatiokyky
- Seuraukset: yskä, toistuvat hengitystieinfektiot, heikentynyt muisti ja oppiminen, lisääntynyt sydämen syke, ahdistuneisuus, paniikkikohtaukset

Marijuana

- Route:
  - Smoked, 1 joint = 4-5 cigarettes in damaged pulmonary tissue
- Action:
  - Binds to and activates cannabinoid receptors in the brain, which help control memory, thought, concentration, time and depth perception and coordinated movements.
- Effects felt within minutes, peak in 10-30 minutes, but lasts 2-3 hours
- Stored in fat cells up to 30 days

Marijuana- Merkit ja oireet

- Heikentyneet motoriset taidot
- Euforia
- Suun kuivuminen
- Nälkä
- Laajentuneet pupillit
- Tachykardia
- Punoittavat silmät
- Heikentynyt keskittymiskyky

Taulukko 1. Kannabiksen aiheuttaman pähitymistilan diagnostiset kriteerit (DSM-IV).

- A. Kannabiksen äskettäinen käyttö
- B. Kliinisesti merkittäviä käyttäytymiseen liittyviä tai psykologisia muutoksia (esim. huo-nontunut motorinen koordinaatio, euforia, ahdistuneisuus, tunne ajan hidastumisesta, heikentynyt arvostelukyky, sosiaalinen ve-täytyminen), jotka ovat kehittyneet kannabiksen käytön aikana tai pian sen jälkeen.
- C. Vähintään kaksi seuraavista löydöksistä, jotka ovat ilmaantuneet kahden tunnin ku-luttua kannabiksen käytön jälkeen:
  1. silmien verestys
  2. lisääntynyt ruokahalu
  3. suun kuivuminen
  4. takykardia
- D. Oireet eivät johtu ruumiillisesta häiriöstä ei-vätkä ole paremmin selitettävissä mielen-terveydenhäiriöllä

Elinikäinen komorbiditeetti kannabisriippuvaisilla henkilöillä (Agosti et al,2002)

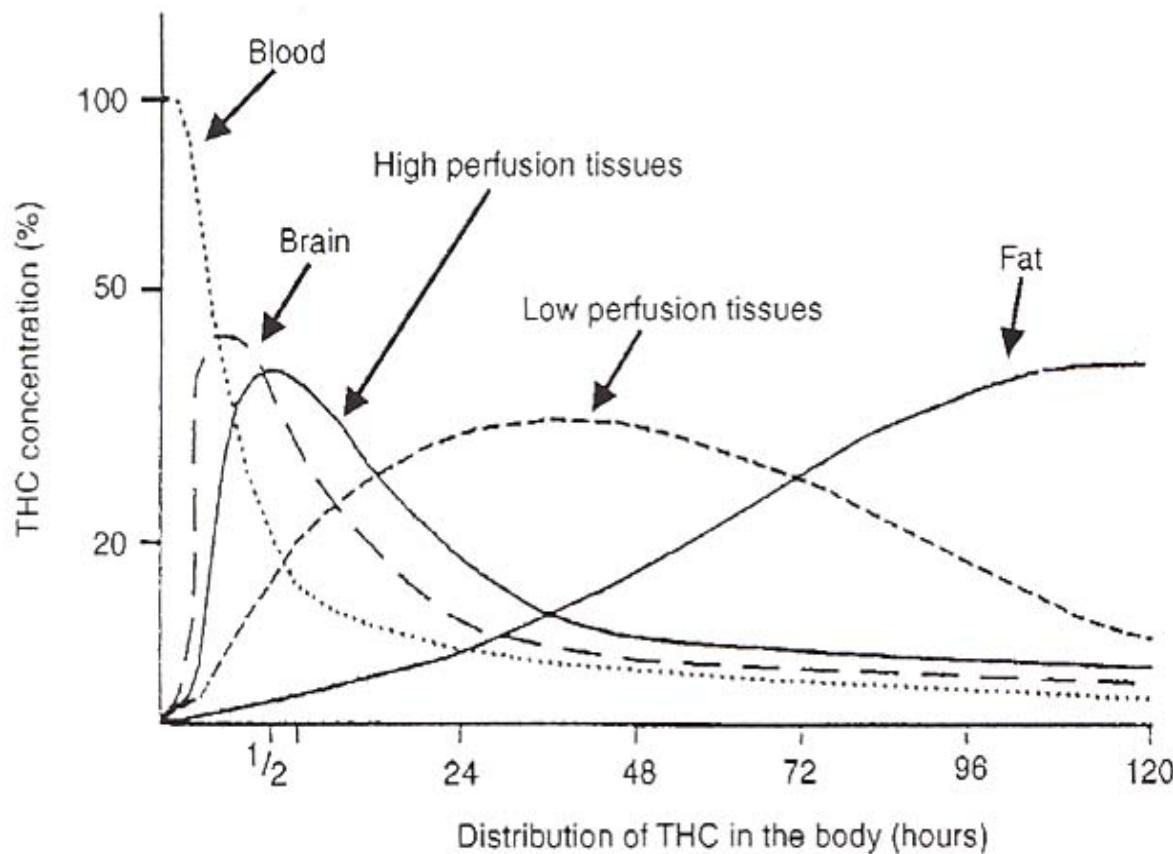
Elinikäinen diagnoosi	%	Odds ratio (95% CI)
Alkoholiriippuvuus	70.0	17.8
Epässosiaalinen persoonallisuushäiriö	21.4	11.2
Käytöshäiriö (CD)	44.4	6.0
Ei-affektiivinen psykoosi	2.0	3.5
Sosiaalinen fobia	29.0	3.3
PTSD	18.5	3.0
Hypomania	4.4	2.9
Yleistynyt ahdistuneisuushäiriö	12.1	2.7
Vakava masennustila	32.7	2.4
Dystyyminen häiriö	13.3	2.3
Paniikkihäiriö	6.9	2.3
Agorafobia	11.3	1.8
Yksinkertainen fobia	18.1	1.8
Mania	6.9	0.9

Cannabis Intoxication

- Cannabis intoxication includes effects of the drug, which primarily depend on the interaction of drug, person, and setting (route of administration, pharmacodynamics, and pharmacokinetics).
- Intoxication peaks 10–30 minutes after smoking **cannabis** and lasts about 3 hours; metabolites may have a half-life of approximately 50 hours.
- Because most cannabinoids are fat soluble, their effects may occasionally persist or recur for 12–24 hours due to a slow release from fatty tissue or to enterohepatic circulation.
- Intoxication includes euphoria, anxiety, suspiciousness or paranoid ideation, sensation of slowed time, impaired judgment, and social withdrawal. Inappropriate laughter, panic attacks, and dysphoric affect may occur.

Cannabis Intoxication

- Adverse reactions may be more common in those with psychiatric disorders or those frightened about the drug-taking situation. At least two of the following signs develop **within 2 hours of use:** 1) conjunctival infection, 2) increased appetite, 3) dry mouth, and 4) tachycardia.
- For differentiation, note that intoxication with alcohol or with a sedative, hypnotic, or anxiolytic substance usually decreases appetite, increases aggressive behavior, and produces nystagmus or ataxia.
- At low doses, hallucinogen intoxication may resemble **cannabis** intoxication. PCP intoxication is much more likely to cause ataxia and aggressive behavior.
- DSM-IV-TR provides a specifier for intoxication "with perceptual disturbances," although if hallucinations occur without intact reality testing, "substance-induced psychotic disorder, with hallucinations" should be diagnosed.

Fig. 2 Distribution of THC in the body. The distribution of THC after a single administration in plasma and body tissues. Note the 'biphasic' disappearance in plasma. The rapid phase (in minutes) indicates a rapid uptake of the drug by fat-containing tissues. The slow phase (in days) shows the release of THC by these tissues (Nahas, 1975). THC, tetrahydrocannabinol.

Kannabiksen (tetrahydrokannabinoli,THC) vaikutukset

Välittömät

- euforia
- rentoutuminen
- aistimusten subjekt.- voimistuminen
- muistihäiriöt
- kiihtyneisyys
- paniikkitala ("valkeaa kuolema")
- ajattelun järjestäyty mättömyys
- suun kuivuminen
- silmien punoitus
- silmänpaineen ale nemenin
- sietämätön kutina
- makean himo
-
- itsevarmuus
- ajantajan häiriöt
- keskittymiskyvyn heikkeneminen
- ahdistuneisuus
- epäluuloisuus
- depersonalisaatio
- derealisaatio
- vainoharhaisuus
- psykoosi
- nälkä
- verenpaineen nousu ja reaktiivinen hypotonia
- sydämen sykkeen kiihtyminen

Myrkytyksen syvyys:

mieto : inspiroiva, seurallinen

kohtalainen : ajatusten kääntyminen sisäänpäin, mietteliäs:
hyvä/paha

syvä: kokematon luopuu
keskustelusta

yliannos

- huimaus ja huonovointisuus
- ilmanloppumisentunne,HVS
- rytmihäiriön tuntemus
- rintakivut
- "halvauksen kokeminen"

Vieroitusoireet

- "ei lähde käytiin aamulla"
- ärtynesyys
- levottomuus
- ruokahalun heikkeneminen
- painonlasku
- unettomuus

Kannabiksen vieroitusoireyhtymä

- Yleiset oireet
  - Viha tai aggressio
  - Vähentynyt ruokahalu tai painonpudotus
  - Ärtyisyys
  - Hermostuneisuus/ ahdistuneisuus
  - Univaikeudet, omituiset unet
- Harvinainenempia oireita
  - Vilunväristykset
  - Mielialan lasku
  - Vatsakivut
  - Väristely, ravistelu
  - Hikoilu

Cannabis

Pharmacology & Toxicology

- Primary routes of administration are:
oral or smoking
- Smoked marijuana or inhaled hash (much more potent) provides the highest delivery
- From a theoretical 69% availability (machine pyrolysis of 1 joint in one puff) actual availability ranges from 10% (infrequent) to 25% (heavy users)

Cannabis

Pharmacology

- Typical joint weighs 0.5 - 1 gram and contains 20 + mg of THC
- Therefore it delivers a maximum of 0.2 - 5 mg of THC

Cannabis

Pharmacology

Huestis et al., 1992, J. Anal. Toxicol., 16:276-290

- Six Volunteers smoked 1 “joint” with 15.8 mg THC over an 11 minute period
- Plasma THC peaked at 50 - 129 ng/mL at 9 minutes (i.e. before they had finished)
- One hour later THC had fallen to 3-20 ng/mL
- Levels of 1-2 ng/mL in plasma can persist from hours to days depending on the frequency of use.

Cannabis

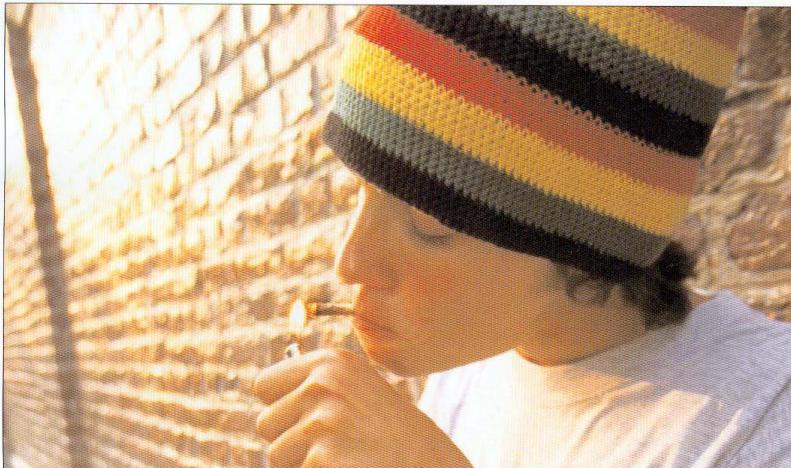
Pharmacology

- Urine THC can be detected for days after use
- In one instance a frequent marijuana user had THC positive urine for 42 days!

Kannabiksen käyttäjillä on muita enemmän mielenterveysongelmia

BMJ

23 November 2002

Cannabis and psychiatric illness

The link grows stronger p1183, p1195, p1199, p1212

Malaria: the future p1221

Meningitis due to primary HIV infection p1225

Boosting research in Africa p1194

Institutional corruption in medicine p1232

Helping patients with a fatwa p1227

bmj.com

Taulukko 15.3. DSM-IV-järjestelmän mukaiset persoonaallisuushäiriöt.

Ryhmä A

Epäluuloinen persoonaallisuus.

Eristäytyvä persoonaallisuus.

Psykoosipiirteinen persoonaallisuus.

Ryhmä B

Epäsosialinen persoonaallisuus.

Epävakaa persoonaallisuus.

Huomiohakuinen persoonaallisuus.

Narsistinen persoonaallisuus.

Ryhmä C

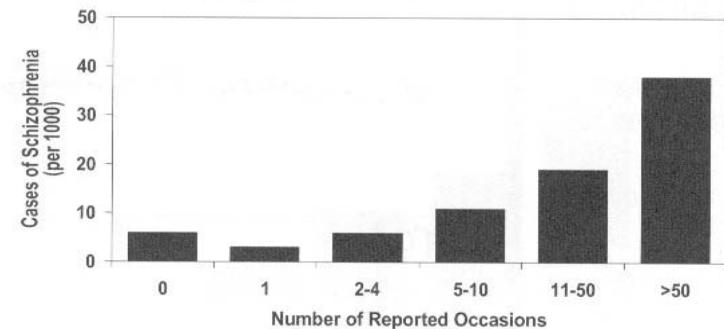
Estynyt persoonaallisuus.

Riippuvainen persoonaallisuus.

Pakko-oireinen persoonaallisuus.

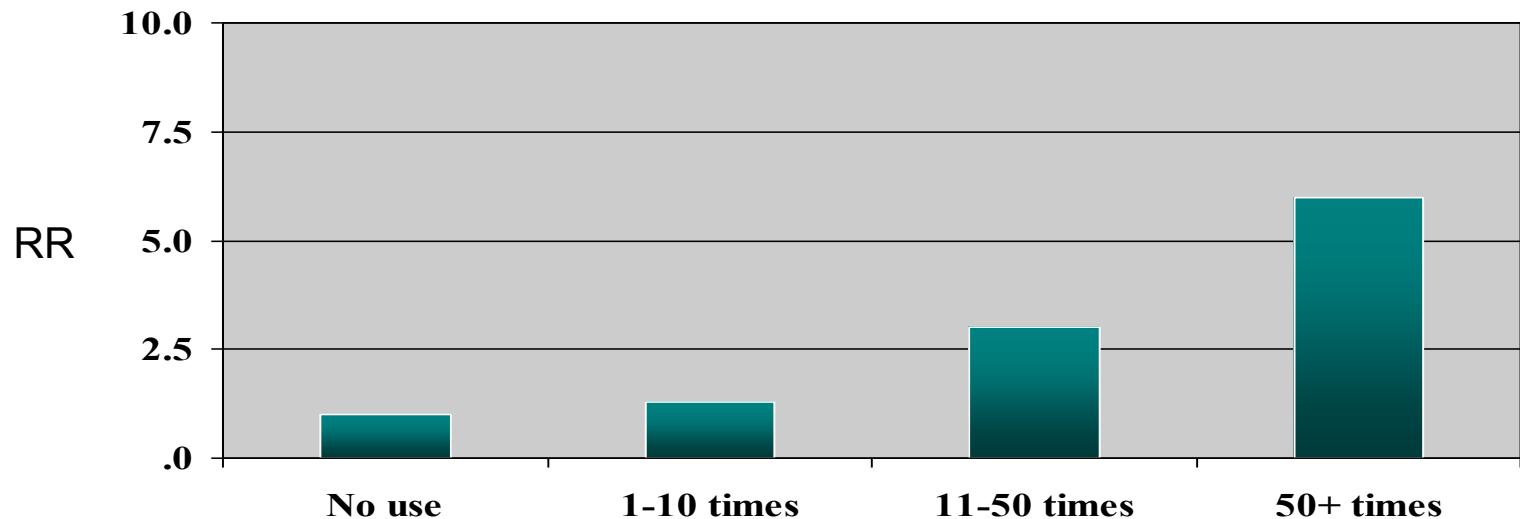
Psykiatria, 2003

Cannabis Consumption at Age 18: Correlation With Later Risk of Schizophrenia

Andreasson S, et al. *Lancet*. 1987;2(8574):1483-1486.

Evidence for Precipitation

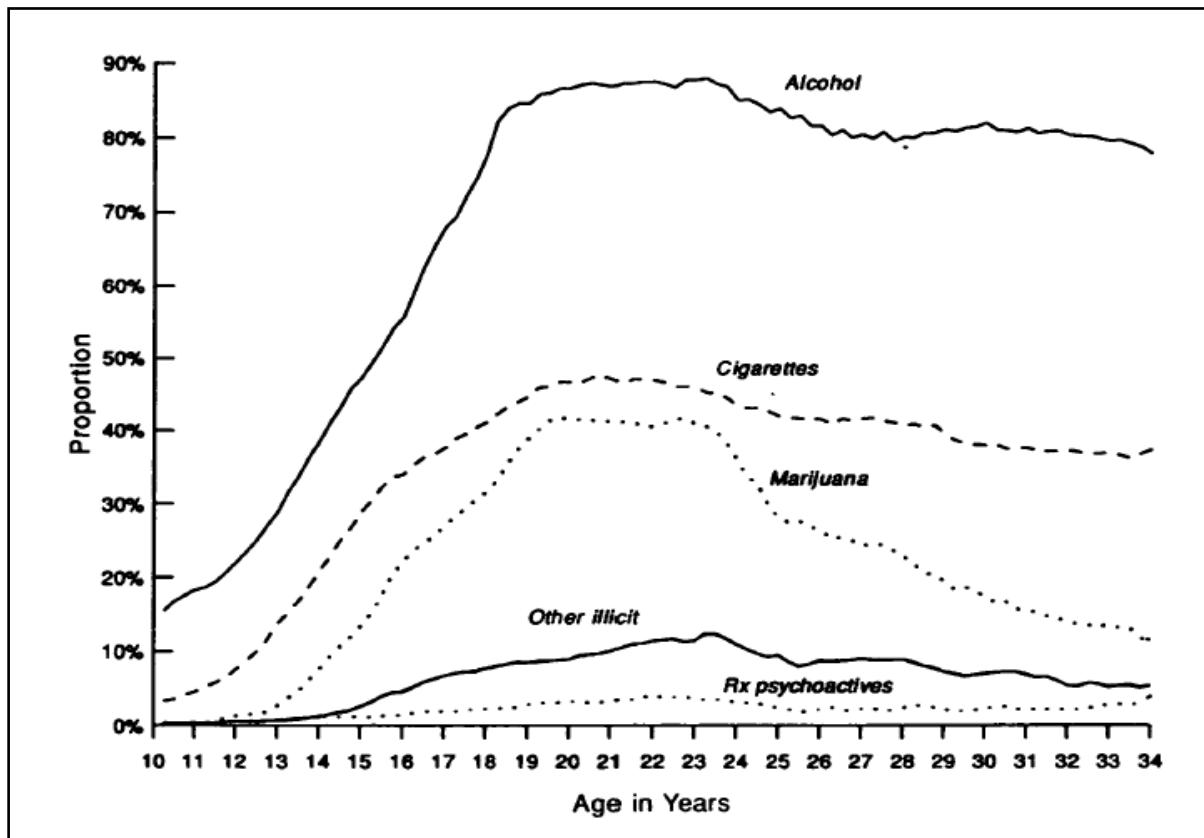

Risk of diagnosis of schizophrenia 2.4 times higher in those who tried cannabis before 18 years

Dose Response which decreased but persisted after adjustment for psych history

Evidence against self medication

Drug use with increasing age

Chen, K. & Kandel, D.B. 1995,
Am J Pub Health, 85(1):41-47. ©
American Journal of Public

Health.

Reprinted with permission.
To obtain the full article, reprints of
the article, or subscribe to the
American Journal of Public Health,
visit www.ajph.org

Assessment of cannabis use

- Quantity and frequency of use
  - Route (Cones v Joints) and their number
  - Estimated amount (grams)
  - \$ spent per day or week
    - Also gives estimate of economic impact of use
- Presence of dependence
- Predisposing factors, e.g. psychiatric illness, other substance misuse
- Complications : physical, psychological and social

Clinical features of dependence

- Withdrawal syndrome: common in users seeking help
- Compulsive use: common in problem users
  - Impaired control
  - Strong desire to use
- Tolerance
- Large amounts of day spent using (salience)
- ?? Continued use despite clear evidence of harm:
  - less common than for alcohol
- May continue use despite self reported paranoia, or past exacerbation of schizophrenia; despite social conflict arising from use, wheeze; all known to be associated with use

Kannabisriippuvuusdiagnoosi - algoritmi

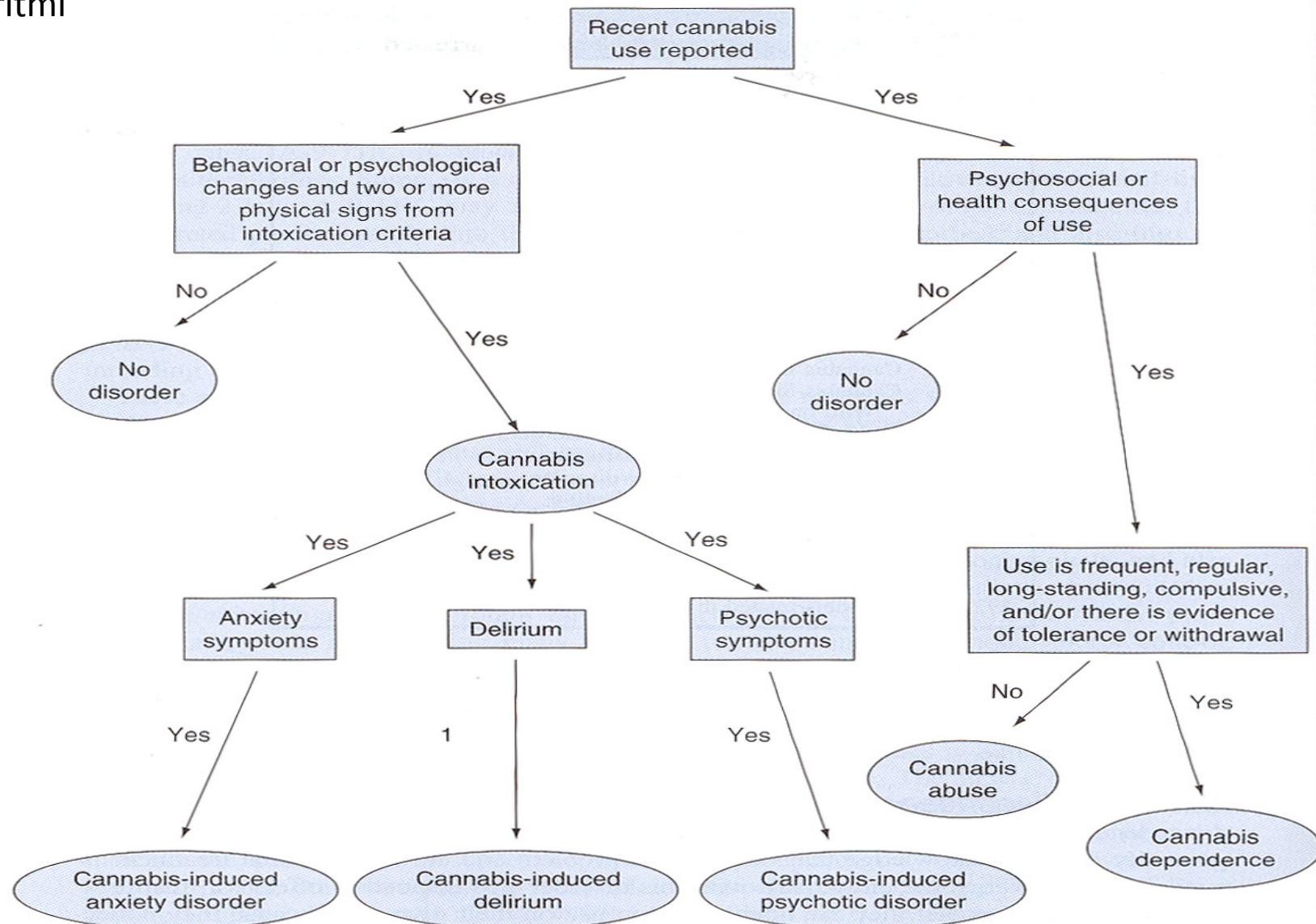

Figure 19-1 Diagnostic decision tree for cannabis-use disorders.

Withdrawal

- Symptoms worse in first week
- Symptoms (rarely life-threatening):
  - irritability, anger
  - restlessness, anxiety
  - sleep difficulties, including strange dreams
  - craving, weight/appetite change, depressed mood, physical discomfort
- To some extent still controversial
- No validated rating scale

Adverse consequences of dependence

- Withdrawal
- Physical complications: e.g. respiratory symptoms
- Impaired memory
- Poor work performance
- Criminal involvement
- Social disapproval

Majority of the compounds were identified as JWH related varieties

JWH-018 (63%)

JWH-250 (14%)

JWH-073 (9%)

JWH-081 (5%)

JWH-200 (2%)

JWH-019, JWH-210, JWH-251, RCS-4,

AM-2201, AM-694, CP-47, CP-497,

AM-356

Where Did They Come From?

- **JWH- compounds**
  - Developed in U.S. in 1984
  - 4 times as potent as THC
  - Binds to CB1 Receptor 3:1 (THC=CB1, CB2 1:1)
- **HU 210**
  - Hebrew University 1988
  - 100-800x more potent than THC
- **CP47,497**
  - Pfizer
  - 3-28 x more potent than THC

How Many Compounds Now?

Symptoms

Not always a bad trip, but if you're involved it probably is

- Elevated BP (140-210 / 100-110)
- Rapid heart rate (110-150bpm)
  - can be decreased BP / heart rate
- Tremors / Seizures
- Unconsciousness
- Hallucinations / Delusions / Paranoia
- Numbness / Tingling / Muscle Loss

Symptoms

Not always a bad trip, but if you're involved it probably is

- Vomiting
- Memory Loss
- Incoherent/slurred speech
- May feel cold / hot
- Excessive thirst
- 6-8hr high (some effects up to 30hrs)
- Cyclic Symptoms
- Effects vary from use to use and person to person
- “Excited Delirium”
  - No pain
  - No clothes

Death??

Treatment?

- No antidote
- Symptoms more like Stimulants and Dissociative Anesthetic than Marihuana
- Not detectable on standard screen
- Flush with Fluids (but not too much)

STIMULANTIT

Stimulantit

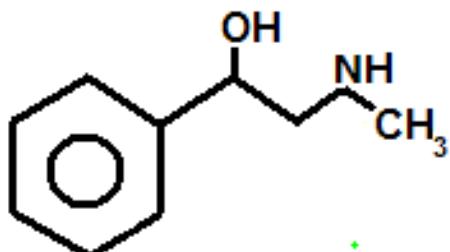
- Amfetamiini, kokaiini, MDMA, methamfetamiini, nikotiini, Ritalin, Concerta
- Käyttötapa: Suonensisäisesti, nieltynä, poltettuna, nenään
- Vaikutukset: Lisääntynyt sydämensyke, verenpaine ja metabolismia, virkistymisen tunne, energia, lisääntynyt henkinen valppaus
- Seuraukset: nopea tai epäsäännöllinen sydämen syke, alentunut ruokahalu, painonlasku, sydämen vajaatoiminta, hermostuneisuus, unettomuus

Amfetamiinit- Merkit ja oireet

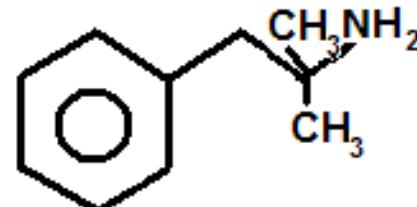
- Virkistyminen
- Hyperaktiivisuus
- Laajentuneet pupillit
- Hypertensio
- Psychosis
- Vapina
- Kouristus

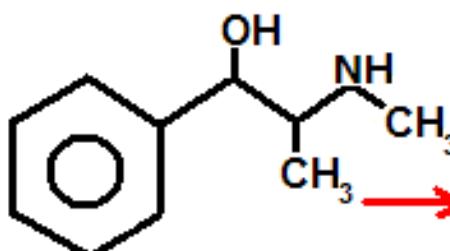
Sympathomimetic Amines – the faces

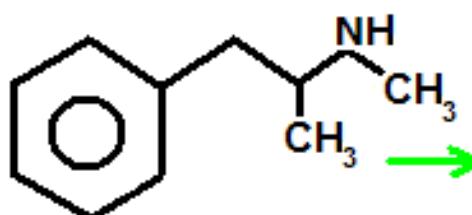
Phenylephrine

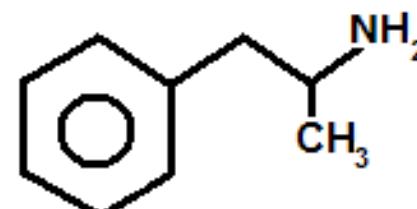
Phentermine

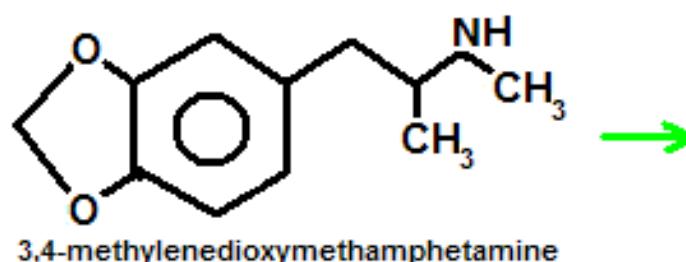
Ephedrine/
Pseudoephedrine

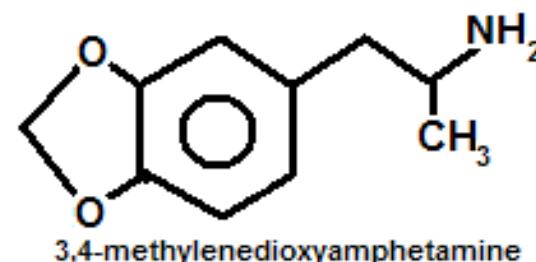
Methamphetamine

Amphetamine

3,4-methylenedioxymethamphetamine

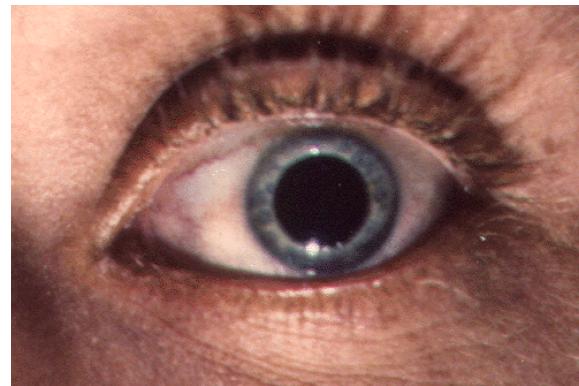

3,4-methylenedioxymethamphetamine

Ecstacy

Dilated Pupils

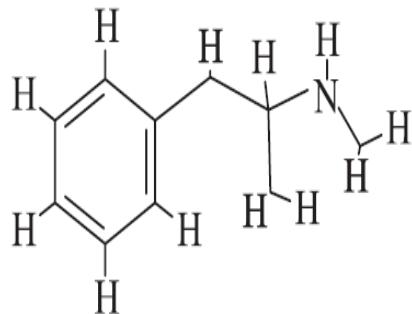

Fig. 2. The structure of MA.

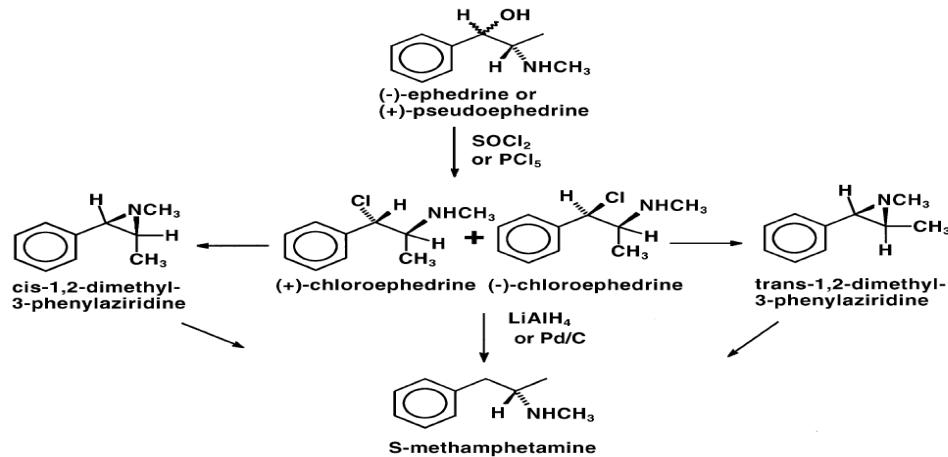

Fig. 1. Clandestine methods for MA synthesis.

Table 1
Short-term and long-term effects of MA

Short term

Increased attention
Decreased fatigue
Increased activity
Decreased appetite
Increased respiration
Hypothermia
Euphoria and rush

Long-term
dependence
addiction psychosis
paranoia
decreased appetite
weight loss
repetitive motor activity
stroke

Metamfetamiinit-

Valkea, hajuton, kitkerältä maistuva jauho , liukenee helposti veteen tai alkoholiin

- Crystal
- Crank
- Meth
- Go

- Junk
- Ice
- Tweek
- Glass
- Speed

Metamfetamiinit

- Toiminta
  - Mielihyväradan toimintaa muuttaa
  - Vaikutukset suuremmat kuin amfetamiinilla
- Reitti
  - Nielty
  - Nenään
  - Suoneen
  - Poltettu

Metamfetamiinit

- Nenään
  - Kutsuttu speed or crystal
- Poltettu
  - Kutsuttu crank, ice or glass
  - Aivoihin 6 sekunnissa
- Voi kestää jopa 12 tuntia
- Voi valvottaa jopa 16-20 päivää

Metamfetamiinit- Merkit ja oireet

- Takykardia
- Hypertensio
- Väkivalta
- Laajentuneet pupillit
- Hyperaktiivisuus
- Vainoharhaisuus
- Vapina
- Hyperthermia
- Lisääntyneen energian tunne
- Kiihtynyt puhe
- Ruokahalun menetys
- Tweeking- voimakas craving huumeelle, jota mikään annos ei voi tvvdtvttää

Krooninen Methamfetamiinin käyttö

10 Years of Meth Use

Krooninen Methamfetamiinin käyttö

1998

2002

Amfetamiinin vaikutukset

Välittömät vaikutukset

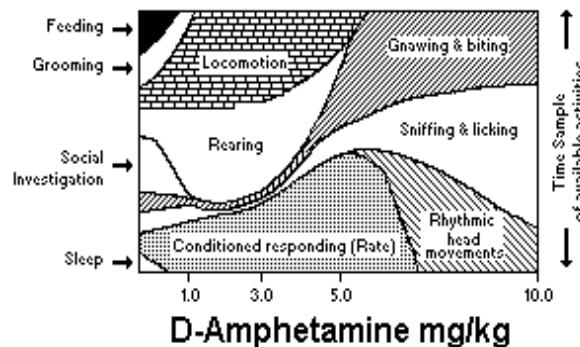
- Euforia, itsevarmuus
- Energisyys, eloisuus
- Suorituskyky paranee
(jos syynä heikkenemiseen
kyllästyminen ja väsymys)
- Nälän ja väsymyksen
tunteiden vähenneminen
- Puhelaisuus
- Levottomuus,
- kiihtyneisyys
- Ahdistuneisuus,
- ärtyneisyys
- Stereotyyppiset
motoriset toiminnot
- Psykoosi
- Sydämen sykkeen
kiihtyminen
- Verenpaineen nousu
- Sydämen tykittelyt
- Laajentuneet pupillit
- Suun kuivuminen
- Hikoilu

Yliannostus:

- aineen epätasalaatusuus
- paniikinomainen käytös
- ilmanloppumisentunne
- hyperventiloointi
- rintakivut, sydämen tykitys
- vatsakivut

Vakava yliannos:

- ruumiinlämmön nousu
- rajuja verenpaineen nousuja
(jopa aivoverenvuoto tai
Sydäninfarkti)
- verenpaineen lasku
- tajunnan häiriöt
- paniikinomainen olotila
- psykoosimainen ajatus-
toiminta (vainoharhaisuus)

Vieroitusoireet :

- anhedonia, mielihyvän puute
- masennus
- halu saada ainetta, craving
- uupuneisuus, unentarve
- lisääntynyt ruokahalu
- psykomotorinen kiihtyneisyys
- psykomotorinen hidastuneisuus
- unihäiriöt
- eloisat ja epämiellyttävät unet

Oireet kestävät viimeisestä
annoksesta noin viikon

- 3 vrk unettomuutta
- 4-7 vrk ylienerginen lataus
- 7- 14 vrk suht asiallinen olo,
iltapv:t ylienergisyyss (pitää päästää
touhuamaan)
- 14vrk - 1kk jälkeen masennus

Eniten auttaa:

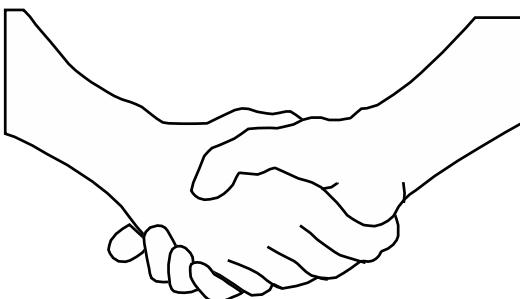
- hieronta iltaisin
- päivisin keskusteluryhmä
- punttisali, lenkkeily, sauna, uinti
- yhteiskunnallisten asioiden
hoitaminen
- kaikki PÄTEMINEN (kaikki missä
pärjää)

Stimulantti riippuvuuden kehitysvaiheet

(Washton, 1989)

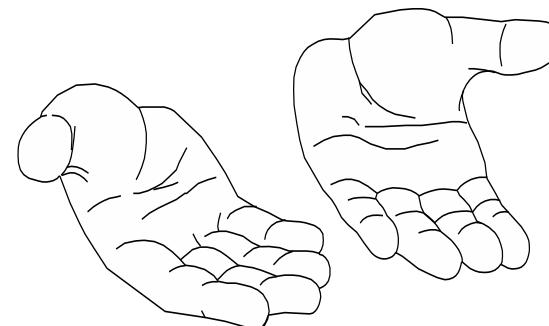
Varhaisvaihe :

- aivojen kemia muuttuu
- riippuvuusajattelu alkaa
- pakkomielteisiä ajatuksia
- pakonomaista halua
- ehdollistunutta himoa
- elämäntyyli muutoksia
- vetäytymistä normaalista aktiviteeteista
- lieviä fyysisiä ja psyykkisiä seurauksia
- pelonväreet
- ärtyisyys
- mielialan vaihtelut

Keskivaihe :

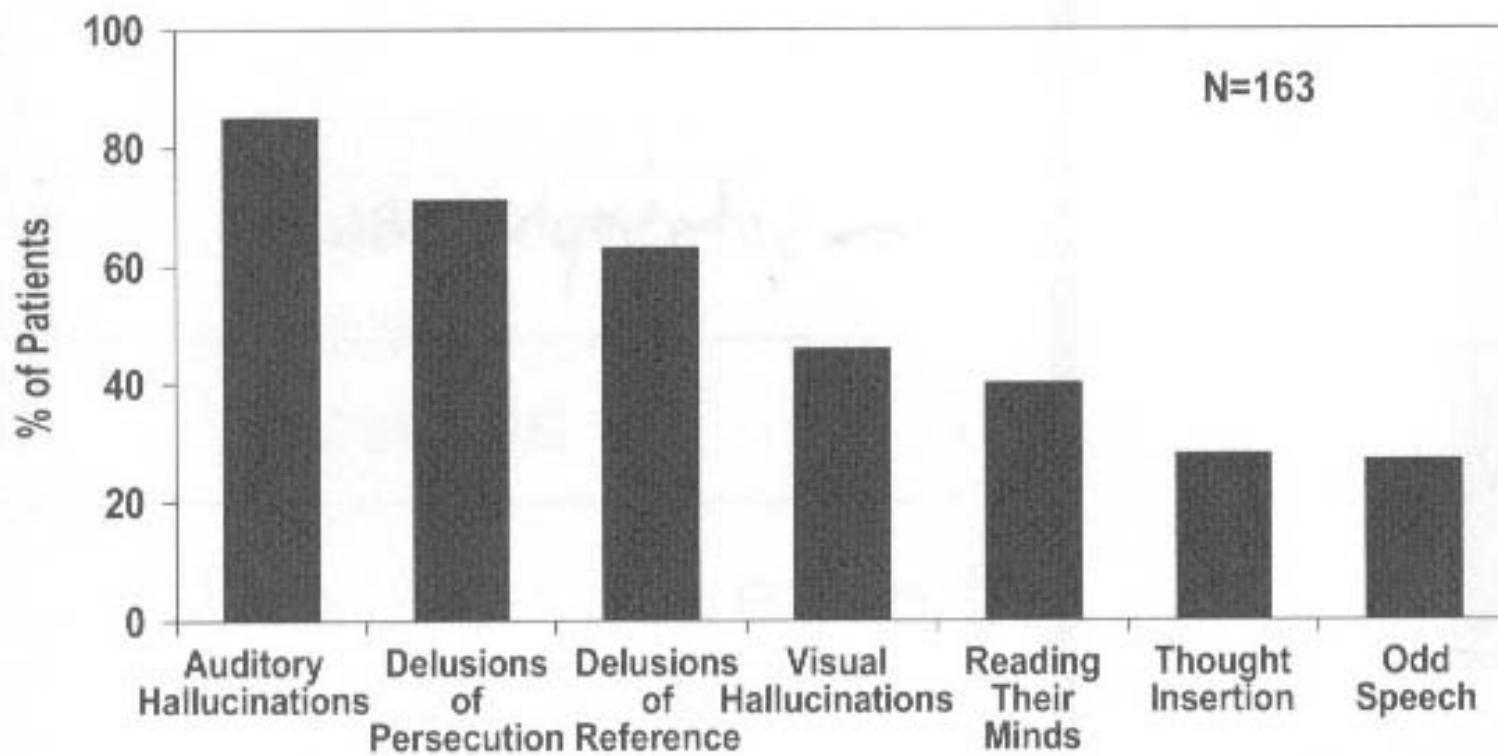
- kontrollin menetys
- huumehimoa
- kyvyttömyyttä lopettaa seurauksista huolimatta
- kieltäminen
- lisääntyvä eristäytyminen
- lisääntyvä fyysiset ja psykologiset seuraukset
  - vainoharhaisuus
  - paniikkikohtaukset
  - heikentynyt työssä/koulussa selviytyminen

Loppuvaihe :

- epäonnistumiset lopettamisessa
- vaikeita taloudellisia ongelmia
- vaikeita työ-/kouluongelmia
- romahtava itsetunto
- vaikeita vuorovaikutusongelmia
- vaikea krooninen masennus
- psykoosi
- itsemurha-ajatukset
- säännönmukaisesti
- väkivallan jatkuva kohtaaminen
- kuolema

Psychopathology of Individuals With Methamphetamine Psychosis

OPIAATIT

Opiodit

- Kodeiini, heroiini, morfiini, opium, Oksikontiini, Hydrocodone
- Käyttötapa: Suonensisäisesti, nieltyvä, poltettuna, nenään
- Vaikutukset: kivunlievitys, euphoria, uneliaisuus
- Seuraukset: pahoinvohti, ummetus, sekavuus, sedaatio, hengityslama ja -pysähdykset, tajuttomuus, kooma, kuolema

Opiaattien vaikutukset

Välittömät vaikutukset :

- Euforia
- Välinpitämättömyys
- Kivunlievitys
- Dysforia
- Ummetus
- Keskittymisvaikeudet
- Uneliaisuus
- Yskärefleksin heikkeneminen
- Pahoinvoindi ja oksentelu
- Pistemäiset pupillit, mioosi
- Hengityksen hidastuminen

Yliannos :

- heräämisvaiheessa keuhkopöhö (keuhkoverisuonten laajeneminen ja hapenpuute)
- Tajunnantason lasku
- Verenpaineen lasku
- Syvä hengityslama (15 min kuluttua täysin hereillä)
- Äkkikuolemakin iv.käytössä (tai Abalgin > 10mg/kg)

Vieroitusoireet :

- ellei halua lopettaa, soittaa kaverin tuomaan lisää
- Jos haluaa lopettaa, niin SAIRASTAMALLA:
- hikoilee punkan pohjassa
- saamattomuus, lamaantuneisuus
- yksinäisyys pahinta
- särkyjä yrittää hieroskella (paras, jos joku muu hieroskelisi)
- hoiva tärkeätä, huolenpito, että joku välittää, ottaa vaikka syliin
- kotieläinten paijaaminen
- puhtaus, vaihtaa lakanat, tuulettaa, tuo hedelmiä
- tuskan kautta tulee toivo

Vieroitusoireet :

- Halu saada ainetta, craving
- Hengitysvaikeuden kokeminen, hyperventilaatio
- Ahdistuneisuus, hikoilu
- Unihäiriöt, haukottelu
- Silmien ja nenän vetinen vuoto
- Laajentuneet pupillit, mydriaasi
- Kylmäntunteet, palelu
- Kivut ja säryt
- Liaskrampit, lihasvärinä
- Lihasten nykinä, lihasjännitys lisääntyy
- Kouristukset harvinaisia
- Ruokahaluttomuus
- Ärtyisyys, levottomuus
- Lämmönnousu
- Kiihtynyt sydämen syke
- Hengityksen nopeutuminen
- Verenpaineen nousu
- Pahoinvoindi, vatsakrampit
- Oksentelu, ripuli
- Yleinen huono olo, heikotus
- Painonlasku

Opiaattien vieroitusoireet :

Vieroitusoireiden ennakointi

3-4 tuntia viimeisestä annoksesta

Pelko vieroitusoireista

Ahdistuneisuus

Huumeiden etsimiskäyttäytyminen

Varhaiset vieroitusoireet :

**8-10 tuntia viimeisestä annoksesta
(lyhytvaikutteiset opioidit)**

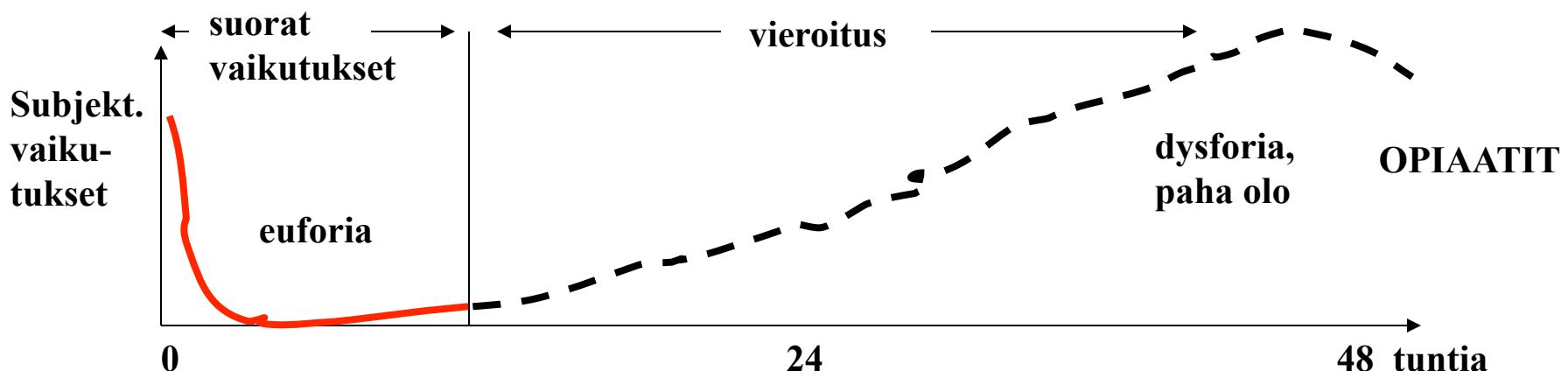
**Ahdistuneisuus, levottomuus,
haukottelu, pahoinvoimi, hikoilu,
nenän tukkoisuus, nenä valuu,
kyyneleet valuvat, pupillit laajenee,
vatsa kramppailee, huumeita etsivä
käyttäytyminen**

Täysin kehittyneet vieroitusoireet :

**1-3 päivää viimeisestä annoksesta
(lyhytvaikutteiset opioidit)**

**Vakava ahdistuneisuus, vapina,
levottomuus, karvat pystyssä (pilo-
erektilio), oksentelu, ripulointi,
lihasspasmit ja lihaskivut,
kohonnut verenpaine, sydämen
tiheälyöntisyys (takykardia),
kuume, vilunväristykset ,
impulssien vietävästä olevana
huumeiden etsiminen**

Suonensisäisten huumeiden subjektiivisten vaikutusten aikakäyrä

Opiaattivieroitusoireet viimeisestä injektiosta :

8- 12 tuntia :

- hikoilu
- haukottelu
- levottomuuus
- kynnelvuoto
- sierainvuoto

18- 24 tuntia :

- laajat mustuaiset
- vilunväristyksiä
- kuumia aaltoja
- lihasnykäyksiä
- lihas- ja raajakipuja
- iho "kananlihalla "

30-36 tuntia :

- lisääntynyt levottomuuus
- oksentelu
- ripuli
- painonlasku
- kiihtynyt hengitys
- kohonnut verenpaine
- kohonnut rektaalilämpö

40- 48 tuntia :

**OIREET
INTENSIIVI-
SIMMILLÄÄN !**

→ 7-10 Vuorokautta :

-oireet vaimenevat vähitellen

→ 3-6 kuukautta unihäiriötä

Opiattien vieroitusoireet :

Taulukko 16.26. Opioidien aiheuttaman vieroitusoireyhtymän (F11.3) diagnostiset kriteerit (DSM-IV).

- A. Kumpi tahansa seuraavista:
1. Opioidien runsaan ja pitkittyneen (useita viikoja tai kauemmin) käytön lopettaminen tai vähentäminen.
  2. Opioidiantagonistin saaminen käyttöjakson jälkeen.
- B. Vähintään kolme seuraavista löydöksistä, jotka ovat ilmaantuneet minuuteista useisiin päiviin kriteerin A jälkeen:
1. Dysforinen mieliala.
  2. Pahoinvointi tai oksentelu.
  3. Lihaskivut.
  4. Kyynelvuoto tai voimakas nuha.
  5. Pupillien laajeneminen, ihon nouseminen kananlihalle tai hikoilu.
  6. Ripuli.
  7. Haukottelu.
  8. Kuume.
  9. Unettomuus.
- C. Kriteerin B oireet aiheuttavat klinisesti merkittävää kärsimystä tai haittaa sosiaalisella, ammatillisella tai muulla tärkeällä toiminnan alueella.
- D. Oireet eivät johdu ruumiillisesta häiriöstä eivätkä ole paremmin selitettyissä muulla mielenterveyden häiriöllä.

Taulukko 16.27. Lyhyt opioidivieroitusmittari (SOWS).

Nimi: _____
Hoitoysikö: _____

Pvm: _____

Ole hyvä ja rastita ruutu, joka parhaiten kuvaa tuntemuksiasi tämän aamun/iltapäivän/illan aikana.

Oire	Voimakkuus			
	Ei lainkaan	Lievää	Kohtalaista	Voimakasta
Huonovointisuutta.				
Vatsan kouristuksia.				
Lihaskramppuja/nykimistä.				
Palelua.				
Sydämenjykytystä.				
Lihasjännitystä.				
Kipua ja särkyä.				
Haukottelua.				
Silmien vuotamista.				
Unettomuutta.				

110312 Metadonikorvaushoito

Signs of opioid intoxication

- Constriction of pupils
- Itching and scratching
- Sedation and somnolence
- Lowered blood pressure
- Slowed pulse
- Hypoventilation

Signs of opioid overdose

- Pinpoint pupils
- Loss of consciousness
- Respiratory depression
- Hypotension
- Bradycardia
- Pulmonary oedema

110312 Metadonikorvaushoito

4.1.3 Induction and stabilisation: buprenorphine and methadone compared

	Methadone	Buprenorphine
Induction	<ul style="list-style-type: none"> ■ Doses above 30 mg may be fatal in opioid-naïve people. ■ Overdose risk: do not administer a dose if patient appears intoxicated or sedated (because of risk of fatal respiratory depression). ■ Progressive increase in plasma levels of methadone during the first 7 days of treatment on a stable dose. ■ Review daily before each dose to monitor for opioid toxicity. ■ No risk of precipitated withdrawal. ■ First doses in the range 20–40 mg. ■ Dose at the end of the first week ≤ 40 mg.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Precipitated withdrawal risk: should only start once there is evidence of withdrawal. (8–12 hours after last heroin, > 24 hours after last methadone). ■ High dose rapid induction is safe and effective. Start at 8 mg and aim for 16 mg by Day 3. ■ Rapid induction produces side effects in some patients: dizziness, nausea, sedation and headache are common, usually self-limiting, may require dose reduction. ■ Less risk of respiratory depression than with full agonists. However, fatal overdose can occur when buprenorphine is combined with alcohol or benzodiazepines. Patients should be warned of risk and not dosed if intoxicated.

110312 Metadonikorvaushoito

- If methadone is prescribed for the treatment of **opioid withdrawal symptoms** in an inpatient not on a methadone program, **10–20 mg** in oral liquid form should be administered **twice daily initially** and gradually increased if necessary until the patient's condition is stabilised.

Do not increase methadone doses above 40 mg daily unless a drug and alcohol medical specialist, drug and alcohol nurse practitioner or other medical practitioner experienced in the management of drug dependence has been consulted.

110312 Metadonikorvaushoito

- Once stabilised, methadone is withdrawn by a regular reduction of the daily dose.
- A usual **reduction regimen** is to commence at **30 mg per day** of methadone and **reduce the dose by 2.5 mg per day**.
- **The aim is to withdraw methadone completely before the patient is discharged from hospital.**
- If this is not possible, or if it is considered appropriate to extend the use of methadone after discharge, arrange for continuation by consulting with an approved methadone prescriber.
- This should be done well in advance of the patient's discharge.

110312 Metadonikorvaushoito

Proposed inpatient withdrawal regimen

- Day 1   4 mg sublingual buprenorphine at onset of withdrawal, and additional 2–4 mg evening dose if required
- Day 2   4 mg in the morning, and additional 2–4 mg evening dose if required
- Day 3   4 mg in the morning, and additional 2 mg evening dose if required
- Day 4   2 mg in the morning if required; 2 mg in the evening if required
- Day 5   2 mg if required
- Day 6   No dose

Opioid withdrawal symptoms:

Table I Induction onto bup/nx for short-, long-, and ultralong-acting opioids

	Short-acting (eg, heroin, oxycodone)	Long-acting (eg, morphine, OxyContin®)	Ultralong-acting (eg, methadone)
Stage I: Early withdrawal	4–6 hours	8–12 hours	12–24 hours
– Fear of withdrawal, anxiety, craving			
Stage II: Mid-withdrawal	8–12 hours	12–24 hours	36–72 hours
– Insomnia, restlessness, anxiety, yawning, stomach cramps, lacrimation, rhinorrhea, diaphoresis, mydriasis			
Stage III: Late withdrawal	24–72 hours	48–72 hours	72–96 hours
– Diarrhea, vomiting, fever, chills, piloerection, muscle spasms, tremor, tachycardia, and hypertension			
Induction onto bup/nx	<ol style="list-style-type: none"> 1. Switch to bup/nx 12–24 hours from last dose when in moderate withdrawal (COWS >12) 2. The goal is to reach a target dose of 12–16 mg buprenorphine during the first week 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Switch to bup/nx 18–36 hours from last dose, when in moderate withdrawal (COWS >12) OR 1. Switch to equivalent dose of short-acting opiate 2. Maintain dose × 3 days, 3. Switch to bup/nx as per short-acting opiates 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Taper methadone dose to 30 mg/day 2. Maintain 30 mg/day × 5–7 days 3. Switch to bup/nx >24 hours after last dose, when in moderate withdrawal (COWS >12)

Note: Sources of data: Kosten and O'Connor,⁵⁵ Dijkstra et al.,⁵⁶ and Farrell.⁵⁷

Abbreviations: Bup/nx, buprenorphine–naloxone; COWS, Clinical Opioid Withdrawal Scale.

Opiatiedekivalenttiannokset:

Table 2 Approximate opioid equivalencies compared with 10 mg of IV morphine

Generic name	Potency ratio (in IV morphine equivalent)	Equivalent doses (mg) ^a
Fentanyl	100–200	0.05–0.1
Hydromorphone IV	5	1.5
Heroin	1–2	5–10
Hydromorphone PO	1.3	7.5
Morphine IV	1	10
Methadone PO	0.5	20
Oxycodone PO	0.5	20
Morphine PO	0.5	20–30
Meperidine IM	0.13	75
Codeine PO	0.05	200
Meperidine PO	0.03	300

Notes: *Equivalencies are approximate, and should be used with clinical judgment; clinicians must be particularly careful when the total equivalent opioid dose is more than 100 mg of methadone. Data source: Ducharme et al.⁶¹ Table originally published in *Canadian Family Physician* and reprinted with permission. Copyright © 2012.

Abbreviations: IM, intramuscular; IV, intravenous; PO, per os.

Table 3 Symptomatic treatment of opioid withdrawal

Withdrawal symptoms	Somatic treatment	Dosing
Nausea and vomiting	Dimenhydrinate (Gravol®)	50–100 mg PO/IM q4h prn
	Prochlorperazine (Stemetil®)	5–10 mg PO q4h prn
Diarrhea	Loperamide (Imodium®)	4 mg PO for diarrhea, then 2 mg PO prn (max: 16 mg/24 hr)
Myalgia	Acetaminophen (Tylenol®)	325–650 mg PO q4h prn (max: 4,000 g/24 hr)
	Naproxen (Naprosyn®)	500 mg PO bid × 4 days, then prn
Anxiety, dysphoria, lacrimation, rhinorrhea	Hydroxyzine (Atarax®)	25–50 mg PO tid prn
Insomnia	Trazodone (Trazorel®)	50–100 mg PO qhs × 4 days, then prn
↓ Sympathetic drive (tachycardia, hypertension), diaphoresis, restlessness	Clonidine (Nexiclon®) ^a	0.1 mg PO qid × 4 days, then ^b 0.05 mg PO qid × 2 days, then 0.025 mg PO qid, then stop

Notes: ^aMonitor blood pressure prior to each dose, as clonidine may cause hypotension; ^bif <91 kg (200 lb) (doses need to be higher if >91 kg). Data source: Kosten and O'Connor⁵⁵ and Kleber et al.⁹²

Abbreviations: PO, per os; IM, intramuscular; q4h, quaque 4 hora (every 4 hours); prn, pro re nata (as needed); bid, bis in die (twice a day); tid, ter in die (three times a day); qhs, quaque hora somni (every night at bedtime); qid, quater in die (four times a day); max, maximum; hr, hours.

Michael Makhinson, et al, A successful Treatment of Buprenorphine Withdrawal with the Dopamine Receptor Agonist Pramipexole, The American Journal on Addictions, XX: 1–3, 2014

- Case report:
- The result of this experiment was successful; the patient had immediate resolution of restlessness and other symptoms of buprenorphine withdrawal.
- Only one 0.25 mg dose of pramipexole was required, and no further doses of clonidine or extra clonazepam doses were required.
- [http://spcam.orion.fi/laakeluettelo/Tiedosto/_PRAMIPEXOLE_ORION_\(24700\).html](http://spcam.orion.fi/laakeluettelo/Tiedosto/_PRAMIPEXOLE_ORION_(24700).html)

MUITA PÄIHITEITÄ

Dissosiatiiviset Anesteetit

- Ketamine, PCP
- Käyttötapa: Suonensisäisesti, nieltyvä, poltettuna, nenään
- Vaikutukset: kohonnyt sydämensyke ja verenpaine, heikentynyt motorinen toiminta, delirium, paniikki, aggressio
- Seuraukset: muistinmenetys, turtumus, pahoinvoindi/oksentelu, depressio

Hallusinogeenit

- LSD, Mescaline, Sienet
- Käyttötapa: nielty, poltettu
- Vaikutukset: lisääntynyt kehon lämpötila, sydämensyke ja verenpaine, ruokahalun menetys, uneliaisuus, turtumus, heikkous, vapina, muuttunut havaitsemisen ja tuntemisen tila, pahoinvoiointi
- Seuraukset: jatkuva havaitsemishäiriö(flashbacks)

Syventävä huumetietous

- Metamfetamiini ja muut ATS
(mefedroni, MDPV, 2-DPMP (daisy),
piperatsiinit)
- - Spice, jehova (JHW-018, JWH-073 ym)

Kuinka Psykoaktiiviset Aineet Toimivat

- Kemiallisen rakenteensa vuoksi, alkoholilla ja huumeilla on dramaattisia vaikuttuksia keskushermoston välittäjääaineisiin.
- Vaikutukset ovat:
  - Henkisiin prosesseihin
  - Käyttäytymiseen
  - Havaitsemiseen
  - Valppauteen

“Designer” Psykoaktiiviset aineet

Phenethylamines

Related to: phenethylamine

2C-x

Related to: mescaline
2C-B   2C-D
2C-I   2C-P
2C-E   2C-T-x
2C-B-FLY

β-ketones

Related to: cathinone, MDMA, amphetamine
Mephedrone   Butylone
Methyline   Flephedrone
Methedrone   MDPV
Naphthylpyrvalerone

Psychedelic amphetamines (DOx)

Related to: 2C-x, amphetamine
DOB   DOM
DOC   DON
DOI   DOET
Bromo-DragonFLY

Cyclized amphetamines

Related to: MDMA, amphetamine
2-AI   2-AT
MDAI   MDAT
MDMAI   MDMAT
MMAI

Piperazines

Related to: piperazine

BZP   mCPP
MBZP   pFPP
DBZP   MeOPP
MDBZP   TFMPP

Opiates

α-methylfentanyl
3-methylfentanyl
para-fluorofentanyl
MPPP
O-desmethyltramadol
7-acetoxymitragynine

Tryptamines

Related to: psilocin, DMT, serotonin

5'-substituted

Related to: psilocin, serotonin
5-MeO-DMT   5-MeO-DALT
5-MeO-MIPT   5-MeO-MET
5-MeO-DIPT   5-MeO-DPT
6-MeO-AMT   5-MeO-AET

4'-substituted

Related to: psilocin
4-AcO-DMT   4-HO-DPT
4-AcO-DET   4-HO-DALT
4-HO-MIPT   4-HO-DIPT
4-MES-DMT

NMT   DALT
DET   DIPT
DPT   AMT
DALT   AET

Synthetic Cannabinoids

Functionally related to naturally occurring cannabinoids

Found in a number of branded products, most notably Spice

CP-47,497

CP-55,040

HU-210

JWH family

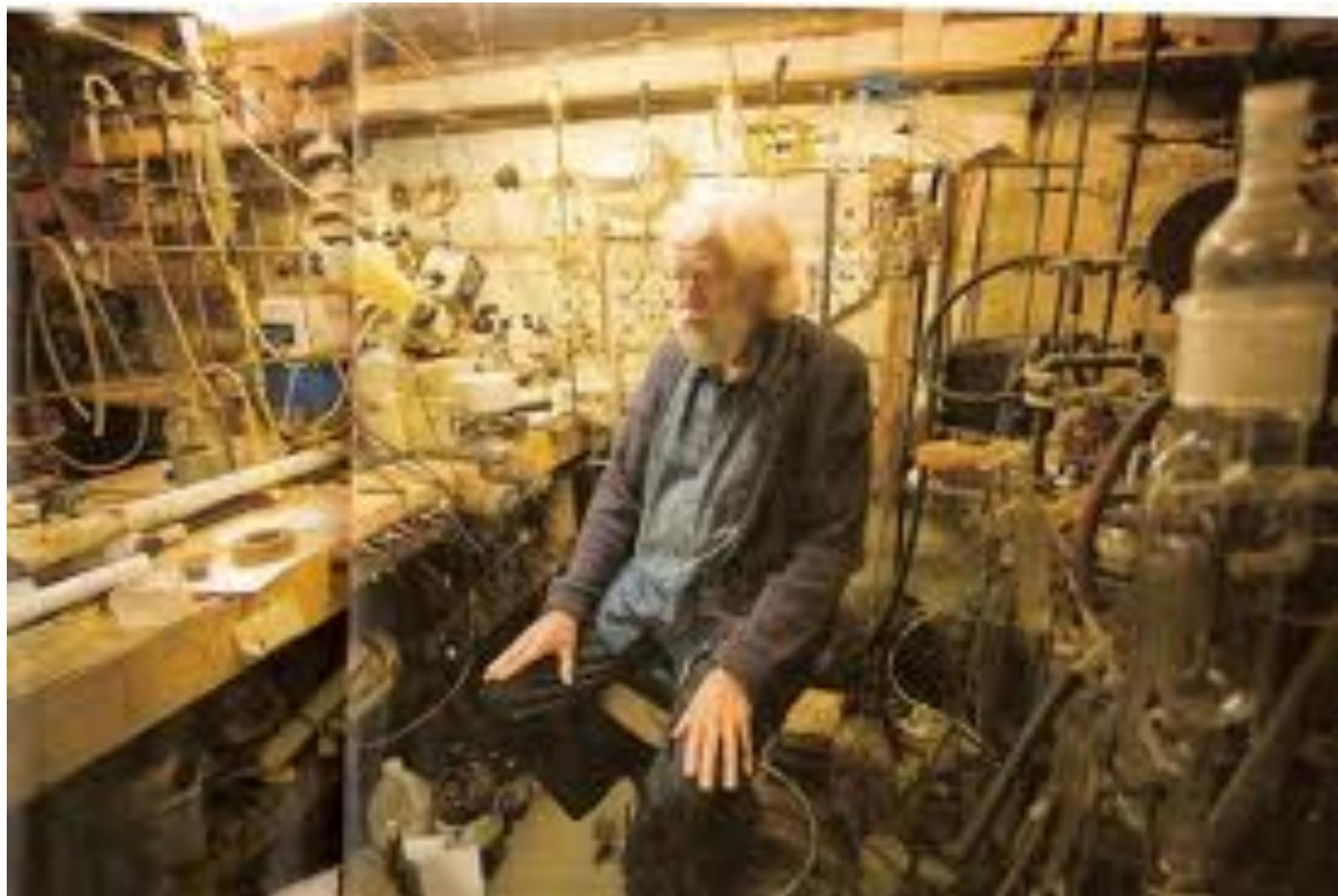
JWH-017   JWH-073
JWH-018   JWH-081
JWH-019   JWH-200
JWH-250

WIN-55,212-2

CB-25

CB-52

Ok, a Scary, Brilliant Guy

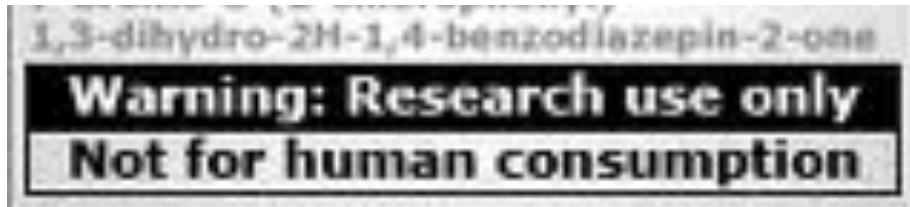
COMMON CHARACTERISTICS OF DESIGNER DRUGS

- Synthetic
- Marketed as something else
  - Incense, Bath Salts, Glass Cleaner, Plant Food, Room Spray
- Attractive packaging
- Very small quantity (250mg-3gm)
- “Not for human consumption”

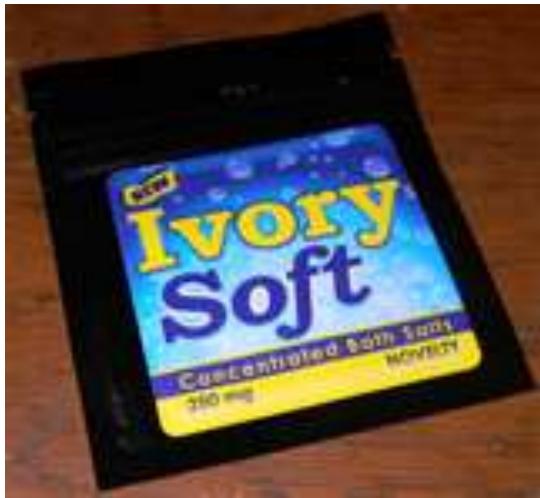

COMMON CHARACTERISTICS OF DESIGNER DRUGS

- White Powder or capsule
- No Ingredients listed
- Sold in Head Shop or Internet
- “Research Chemicals”
- “Does not contain . . .”

Bath Salts a/k/a “K3”

Muita päähteitä

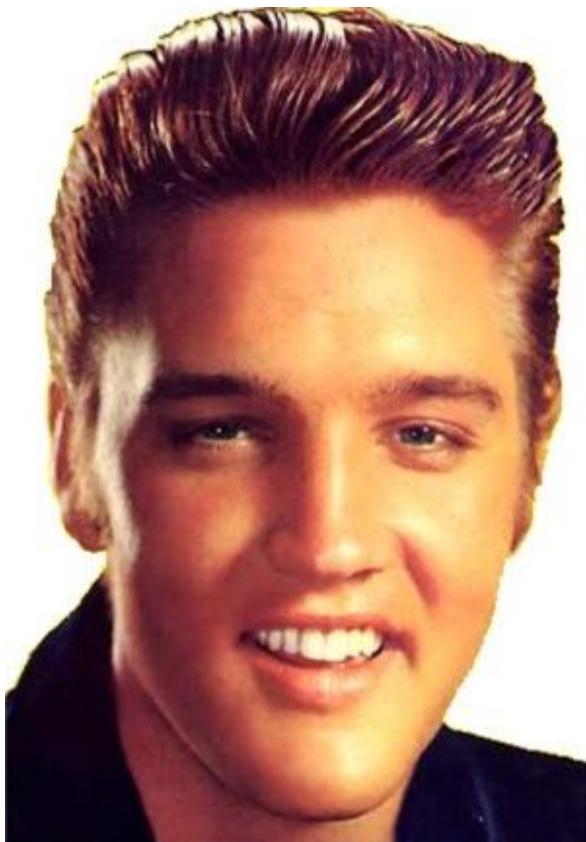
- Steroidit
  - Injisoitu, nielty, iholle levitetty
  - ei päähtymysvaikutusta
  - hypertensio, verenhyytymis- ja kolesterolimuutokset, maksakystat ja syöpä, munuaissyöpä, vihamielisyys ja aggressiivisuus, akne
    - nuorilla- kasvun ennenaikainen pysähtyminen
    - miehillä- eturauhassyöpä, heikentynyt sperman tuotanto, kutistuneet kivekset, rintojen kasvu
    - naisilla - kuukautisepäsäännöllisyydet, parrankasvu ja muut maskuliiniset piirteet

Muita päähteitä

- Dextromethorphan (yskänlääke)
  - nielty
  - Dissosiaatiiviset vaikutukset, vääristyneet näköhavainnot aina täydelliseen dissosiaatiiviin vaikutuksiin
  - muistinmenetys; turtumus; pahoinvoindi/oksentelu
- Imppausaineet
  - Imppaus nenän tai suun kautta
  - stimulaatio, estojen menetys; päänsärky; pahoinvoindi/oksentelu; sammaltava puhe, motorisen koordinaation menetys; vinkuva hengitys
  - tajuttomuus, krampit, painonmenetys, lihasheikkous, depressio, muistin heikentyminen, sydän- ja verisuonijärjestelmän sekä hermoston vauriot, äkkikuolema

Päihteiden sekoittaminen

Pääasialliset stimulantit

Huume	Kuvaus
Mefedroni (4-MMC) - (Katinonijohdan nainen)	<ul style="list-style-type: none"> - 4-methyl-methcathinone; “Miaow” - Synteesi v.1929 - MDPV:n ja bupropionin sukulaistaine - Kylpysuola (bathing salt) , vain ulkoiseen käyttöön (external use only) - Käyttö: tbl, nuuskaamalla, iv - Kuin kokaiini ja MDMA (ecstasy) - 2/2011 SF huumausaineluettelo - Annos n. 100-250 mg, hinta 1-3 euroa/annos

Pääasialliset stimulantit

Huume	Kuvaus
Metyloni (Katinonijohdan nainen)	<ul style="list-style-type: none"> - β-MDMA: 3,4-methylenedioxy-methcathinone; “Explosion” - DA, NA ja erityisesti 5-HT-takaisinoton estäjä - Toksinen 5HT-hermosoluille Kuin kokaiini ja MDMA (ecstasy) - 3/2012 SF huumausainelistalla

Pääasialliset stimulantit

Huume	Kuvaus
<p>MDPV “aakkoset” “super coke”</p> <p>Esim. Korson paloittelusurma 3/2010</p> 	<p>3,4-methylenedioxypyrovalerone; MDPV; “NRG-1” (Brandt, 2010); “Ivory Wave”</p> <ul style="list-style-type: none"> - Käyttö: iv, nuuskaamalla, polttamalla, po - Nopea-alkuinen stimulantti; 2-4 tuntia kesto - Stimulaatio, euporia, unettomuus, ahdistus, paniikkikohtaukset, aggressiivisuus, vainoharhaisuus; pitkä valvominen (korkeat annokset) - Bruksismi , pakkoliikkeet, kouristelut - WS: depressio, heikkous, ahdistus, pyörtyminen, päänsärky, craving (huumehimo) - 2010 “seksihuume”, libido kohoaa? - 6/2010 SF huume

Pääasialliset stimulantit

Huume	Kuvaus
Desoksiipradroli , 2-DMP, “daisy”	2- diphenylmethylpiperidine Metyylifenidaatin sukulaisaine - CIBA1954: synteesin tarkoitus narkolepsia ja ADHD-lääke; liian pitkän vaikutusajan takia - NA- ja DA-takaisinoton estäjä - Käyttö: iv, nuuskaamalla, - Myrkytys: levottomuus, aggressiivisuus - Delirium-tila: sekavuus, kuulo- ja näköharhat, vainoharhaisuus - Lihaskouristus, rabdomyolyysi, CK ja Krea nousevat - 3/2012 SF huume
4-5/12 vappuna 10 nuorta sairaalahoitoon	
Päivystysmyrkytyksiä	

Pääasialliset stimulantit

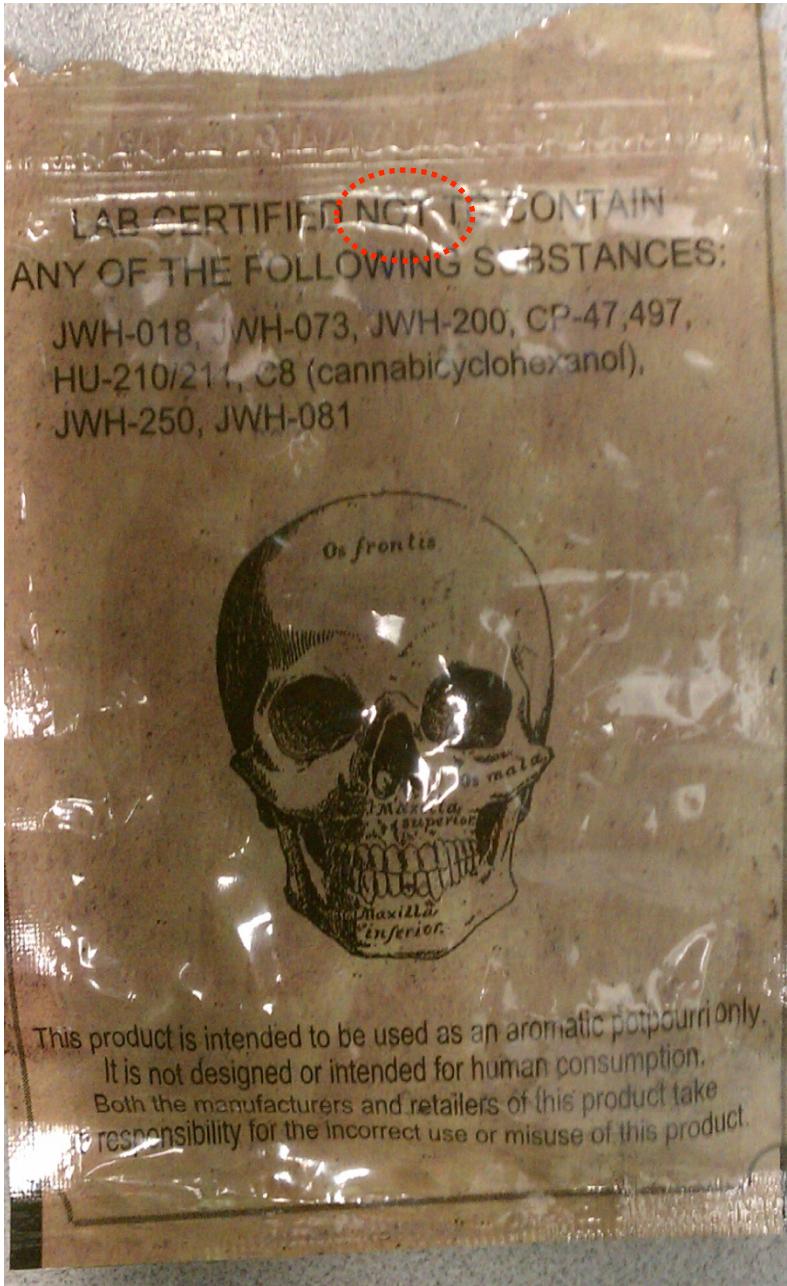
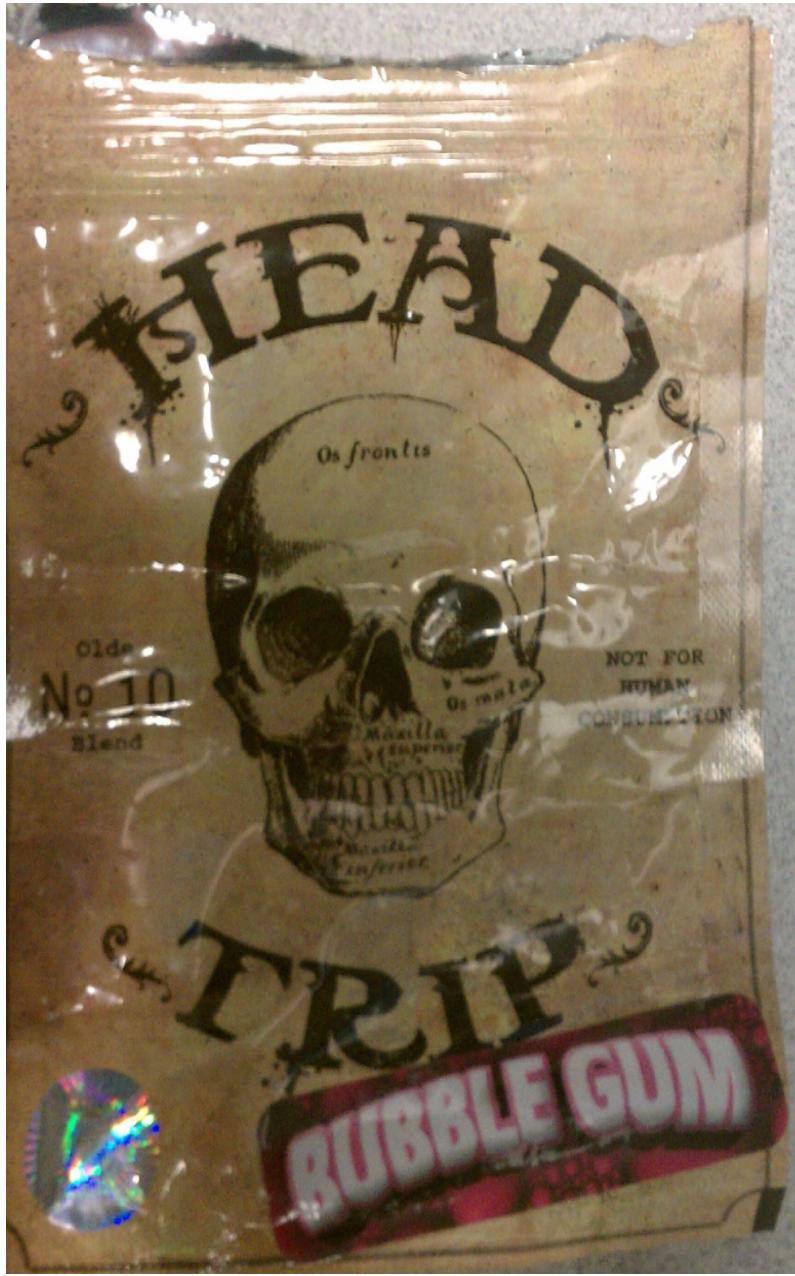
Huume	Kuvaus
BZP (bentsylpiperatsiini)	<p>1-benzyl-piperazone</p> <p>Kuin ampfetamiini, mutta myös sertoniinivaikutus</p> <p>1/10 potenssi <i>d</i>-metamfetamiinista</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2008 EU huume
mCPP (piperatsiinijohdos)	<p>1-(3-klorofenyylipiperatsiini</p> <p>Kuin PCP tai ketamiini ja MDMA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dissosiatiivinen vaikutus - Sertoniinisyndrooman riski - 3/2012 Huume - 5/2010 HS 59 kg mCPP ja 10000 annosta bromodragonfly (BDF)-huumetta Hgin kerrostalon kellarissa

Pääasialliset stimulantit

Huume	Kuvaus
2C-I	Phenethylamine, via PiHKAL; stimulant and hallucinogen Slow onset (1 hr); long duration of action (8-10 hr.)
2C-B	Phenethylamine, via PiHKAL; visuals Faster onset (1 hr.); shorter duration than 2C-I
5-MeO-DMT	Tryptamine; naturally occurring (toad, shamanic brews) Smoked: almost immediate, very intense, short effect (<30 min)
DMT	Tryptamine; naturally occurring Smoked: almost immediate, very intense, short effect (<20 min)

Spice = poltettava marihuana-korvike (tupakka-vapaa, ei THC; jehova)

JHW-018, JHW-073

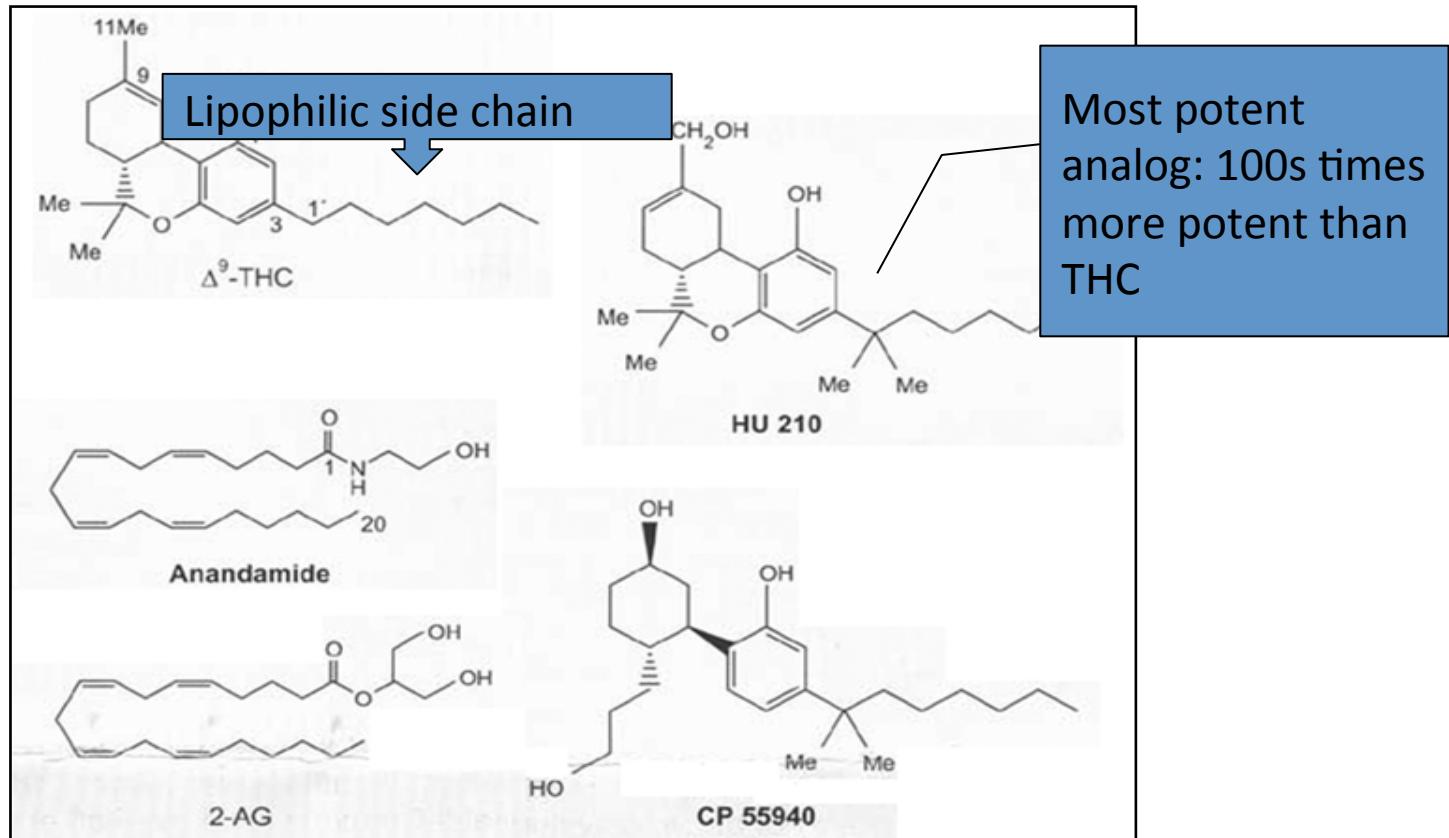

Kannabinoidit?

- >60 dibenzopyran chemicals found in leaves and flowering tops of female cannabis plant (*Cannabis sativa* and *Cannabis indica*)
- Some common cannabinoids are:

In the plant:	In your body (endogenous):	Synthetic:
Δ^9 – THC	2-arachidonyl glycerol (2 – AG)	CP 55,940
Δ^8 – THC	anandamide	HU – 210
cannabidiol and cannabinol		

Structure of THC and synthetic analogs

What is SPICE / K2 ?

Dangerous, synthetic research chemicals
that have been dissolved in acetone
and sprayed onto dried plant material

SPICE/K2

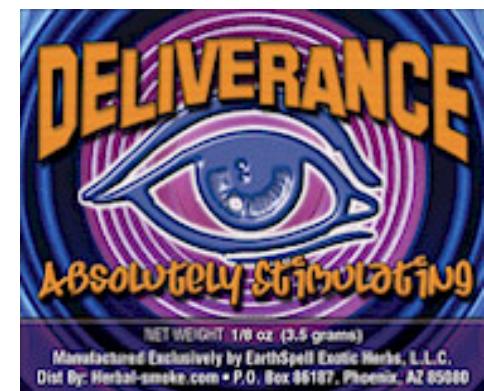
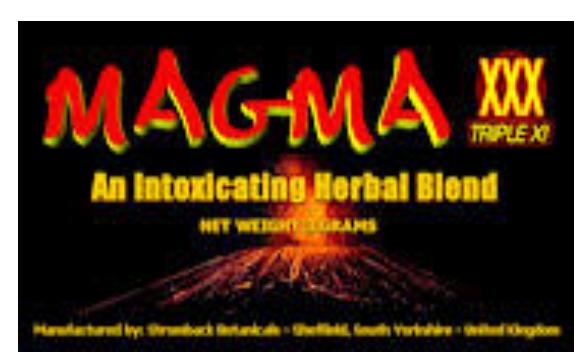
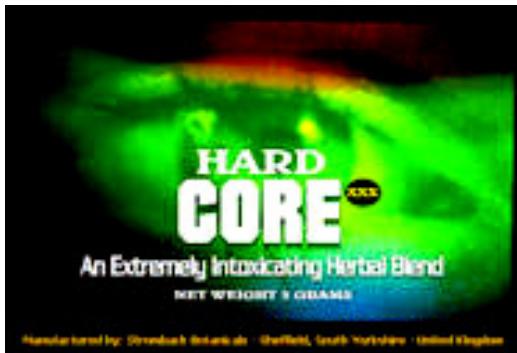
- Plant material
- Marketed as incense
- Laced with various synthetic compounds that behave like THC
- Smoked or mixed in drink or food
- Was sold LEGALLY and LOCALLY
- 1g -3g packages About 2x price of marihuana

Spice/K2

Ingredients: Baybean, Blue Lotus, Lion's Tail, Lousewort, Indian Warrior, Dwarf Scullcap, Maconha Brava, Pink Lotus, Marshmallow, Red Clover, Rose, Siberian Motherwort, Canavalia Maritime, Leonotis Leonurus, Leonurus Sibiricus, Pedicularis Densiflora, Scutellaria Nana, Vanilla Planifolia, Zornia Latifolia, Magnolia Officinalis, Rosa Gallica, Trifolium

Brands/Flavors

TAUSTA-AINEISTOA

Synthetic Cathinones- Signs and Symptoms

- Agitation
- Insomnia
- Irritability
- Dizziness
- Depression
- Paranoia
- Delusions/ hallucinations
- Suicidal thoughts
- Seizures
- Panic attacks
- Impaired perception of reality
- Impaired motor control
- Tachycardia
- AMI
- Stroke
- Chest pain
- Nosebleeds
- Sweating
- Nausea
- Vomiting
- Hyperthermia

Synthetic Cathinones- Management

- ABC's
- Support and manage
- Oxygenation (15L NRB or BVM)
- Reassure patient
- Quiet environment
- IV access
- Monitor
- 54.8% treated with Benzodiazepines at the hospital for sedation

Rohypnol

- Sedative
- Potent Benzodiazepine
  - 10x more potent than valium
  - Used during sexual assaults, date rape and robberies
- Rohypnol is not approved for prescription use in the United States
- Used in many countries for insomnia, as a sedative, and as a pre-surgery anesthetic.

Rohypnol- Street Names

- Roofies
- Rophies
- Roche
- Rope
- R-2
- Forget-Me pill
- Mexican Valium

Rohypnol

- Action- sedative
- Route
  - Oral
    - Tasteless and odorless
    - Dissolves easily in carbonated beverages
  - Snorted
- Effects
  - Onset in 15-20 minutes
  - Lasts 4-6 hours, but can last 8-12
  - Alcohol intensifies effects

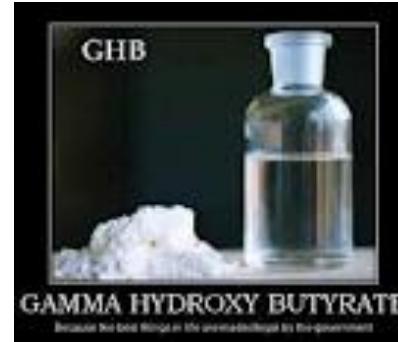
Rohypnol- Signs and Symptoms

- profound anterograde amnesia- unable to remember events while under drug's influence
- Loss of motor control
- Lack of coordination
- Slurred speech
- Hypotension
- Drowsiness
- Visual disturbances
- Dizziness
- Confusion
- Gastrointestinal disturbances
- Urinary retention.

Rohypnol- Management

- ABC's
- Support and manage
- Oxygenation (15L NRB or BVM)
- IV access
- Monitor

GHB

- Gamma-hydroxybutyrate
- CNS depressant
- Widely available over-the-counter in health food stores during the 1980s until 1992
- Body builders used to aid in fat reduction and muscle building
- Available in tablets, capsules, powders or clear liquid

GHB- Street Names

- Liquid X
- G
- Grievous Bodily Harm
- Georgia Home Boy
- Blue Nitro
- Easy Lay
- Soap
- Vita-G

GHB

- Action- CNS Depressant
  - Involved in poisonings, overdoses, date rapes, and deaths.
- Route
  - Oral
  - Comes in tablets, capsules, powder or clear liquid
- Effects
  - Begin in 10 to 20 minutes
  - Last up to 4 hours
  - Higher doses may result in sleep, coma, or death.
  - Clears quickly from body, making it virtually undetectable

GHB- Signs and Symptoms

- Drowsiness
- Dizziness
- Nausea
- Seizures
- Unconsciousness
- Respiratory Depression
- Coma
  - Victims report knowing what is going on, but unable to move

GHB- Management

- ABC's
- Support and manage
- Oxygenate (15L NRB or BVM)
- Seizure precautions

Ketamine

- Anesthetic
- Approved for both human and animal use in medical settings since 1970
- About 90 percent of the ketamine sold legally today is intended for veterinary use.

Ketamine- Street Names

- Special K
- Vitamin K
- K
- Jet
- Cat Valium
- Psychedelic Heroin

Ketamine

- Route
  - Oral
  - Injected
  - Snorted
  - Smoked with marijuana
- Effects
  - Onset within seconds if smoked, 1-5 minutes if injected
  - Lasts up to 24 hours

Ketamine- Signs and Symptoms

- Low-dose
- Impaired attention, learning ability, and memory.
- High-dose
  - Delirium
  - Amnesia
  - Impaired motor function
  - High blood pressure
  - Depression
  - Potentially fatal respiratory problems
  - Excessive salivation and lacrimation

Ketamine- Management

- ABC's
- Risk for aspiration is high due to decrease level of consciousness and excessive salivation
- Oxygenate (15L NRB or BVM)
- IV access
- Monitor

LSD

- Lysergic Acid Diethylamide
- Hallucinogen
- Effects are very unpredictable depending on
  - amount taken
  - surroundings in which the drug is used
  - user's personality, mood, and expectations.

LSD- Street Names

- Acid
- Blotter
- Trips
- Yellow sunshine
- Boomers
- “Candy flipping” refers to mixing LSD and Ecstasy

LSD

- Route
  - Oral
  - Tablets, on sugar cubes, squares of gelatin, blotter paper
- Action- unknown, effects the serotonin system of the brain
- Effects
  - Onset 30-90 minutes
  - Lasts up to 12 hours

LSD- Signs and Symptoms

- Dilated pupils
- Hyperthermia
- Tachycardia
- Hypertension
- Profuse sweating
- Loss of appetite
- Dry mouth
- Tremors
- Nausea
- Hyperglycemia
- Rambling speech
- Distortion of sensory perception
- Hallucinations
- Seizures
- Long term:
  - Psychosis
  - “flash-back”

LSD- Signs and Symptoms

- Bad Trips
  - feeling of intense fear about being in a scary experience that you can't control
  - lasts for hours
  - can have an enjoyable trip one time, and a scary one the next time
  - some evidence that LSD can trigger a psychotic episode in someone who is already schizophrenic, or it can trigger the first episode in someone who is going in that direction.

LSD- Management

- ABC's
- Reassure the patient
- "talk down" the high patient
- Protect from injury
- Provide dark, quiet environment
- Seizure precautions